Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

★★★
PAZAR
22
TEMMUZ 1979
500 KURUŞ

DOĞAN ÖZ'DEN İPEKÇİ'YE...
itiraflarla bir cinayet şebekesinin içyüzü

Raci Özbek'in itirafı: "Silahımı saklaması için MHP il binasında Fikret'e verirdim"

8. sayfada

Para, MHP'nin yan kuruluşlarına ve katillere dağıtıldı

DEMİREL'İN KORUMA AMİRİ MİSK'E 318 BİN LİRA VERMİŞ

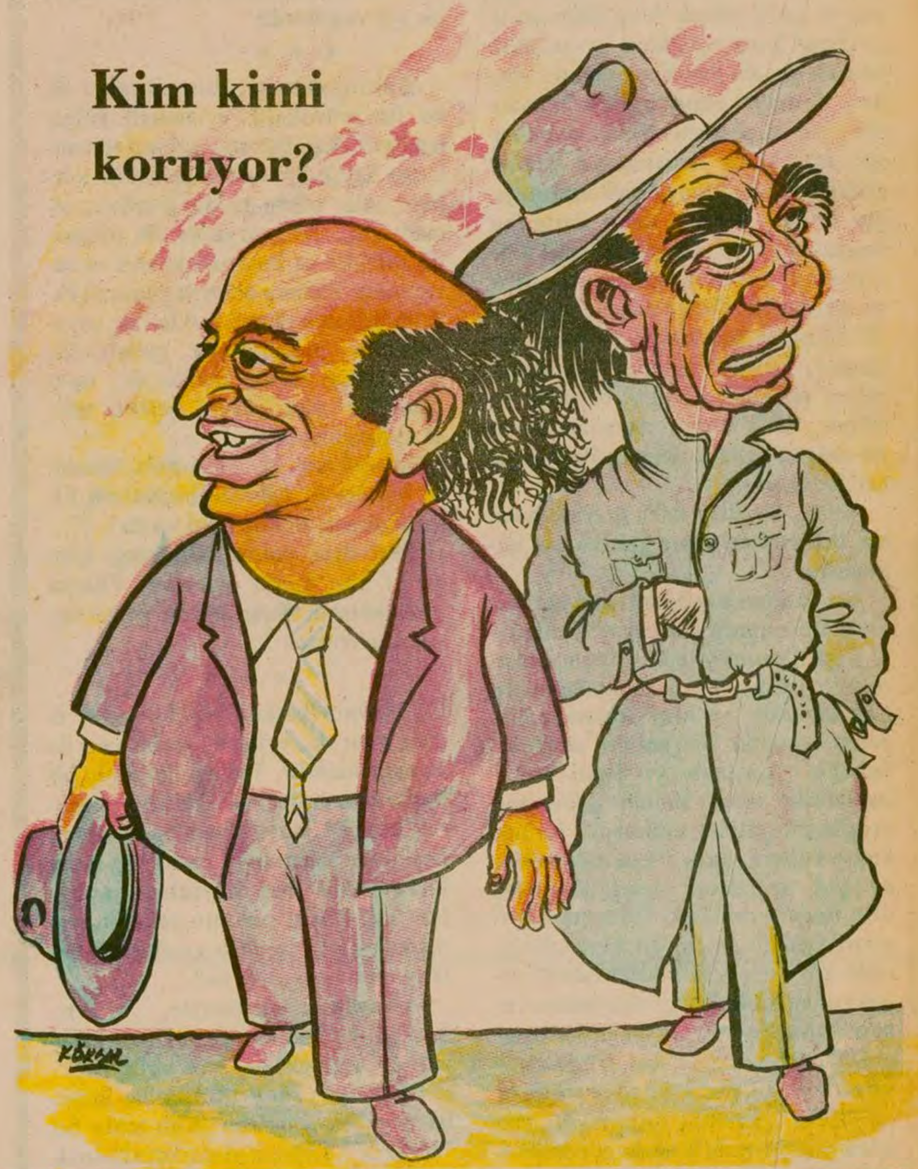

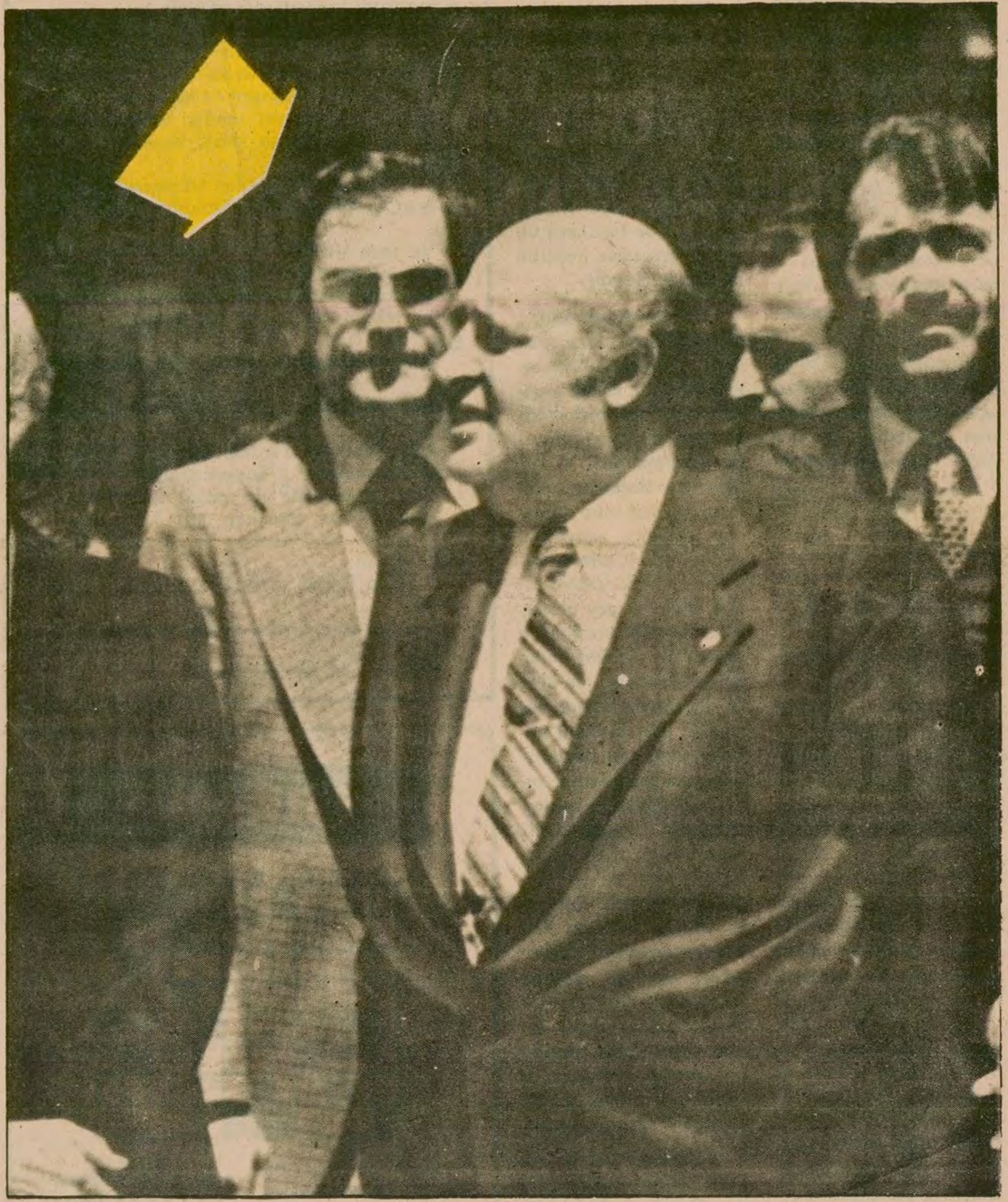

Erdal Gökyüzü

İşte, 12 Martın tanınmış kışkırtıcı ajanlarından, Polis Bakım ve Yardım Sandığı eski Başkanı ve Demirel'in koruma amiri Erdal Gökyüzü. Sandık başkanlığı yaptığı dönemde MİSK'e tam 318 bin lira para verilmesine önayak olmuş. Üstelik MİSK'te bomba imal ederken ölen İskender Karyağdı'yı da iyi tanıyor.

- *12 Mart'ın kışkırtıcı ajanı Erdal Gökyüzü'nün parayı, başkanı olduğu Polis Bakım ve Yardım Sandığı eliyle verdiği ortaya çıktı*
- *Gökyüzü, MISKte bomba imal ederken ölen İskender Karyağdı'yı Sandıkta işe almış*
- *Karyağdı, Gökyüzü 13 Mayıs 1978'de Sandık yönetiminden uzaklaştırılınca işten atılmış ve MISK'e girmiş*

ANKARA BÜROSU

Kısa adı MİSK olan Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu Eğitim Merkezinde patlayan bomba ile ilgili soruşturma sürdükçe ortaya gittikçe ilginç ilişkiler çıkıyor.

Bunların en önde gelenlerinden birisi de MİSK ile "Polis Bakım ve Yardım Sandığı" arasındaki ilişki. 1978 Mayısına kadar MHP'ye yakın görüşteki kişilerin yönetimi altında kalan sandığın, MİSK'e 318 bin TL. ödeme yaptığı dönemde, Sandık Başkanlığında halen AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in koruma polisliğini yapan, 12 Mart döneminin tanınmış kışkırtıcı ajanlarından Erdal Gökyüzünün bulunduğu ortaya çıktı.

Ayrıca, MISK Eğitim Merkezi garajında bomba imal edilirken meydana gelen patlamada ölen İskender Karyağdı adlı kişinin, Erdal Gökyüzü'nün Başkanlığını yaptığı dönemde Polis Bakım ve Yardım Sandığında işe girdiği, daha sonra 13 Mayıs 1978'deki Genel Kurulda Gökyüzü ve arkadaşlarının yönetimden uzaklaştırıldıktan sonra, Karyağdı'nın da işten çıkarıldığı ve daha sonra MİSK'e girdiği anlaşıldı.

(Devamı sa.7, sü.1'de)

MİSK GENEL BAŞKANI
ÖMER FARUK AKINCI

Misk Genel Başkanı Ömer Faruk Akınca ve diğer iki yöneticinin yanısıra MİSK eğitim merkezinde görevli bütün yöneticiler gözaltına alındılar. Sıkıyönetim savcısı MİSK yönetcilerinin tutuklanması talebinde bulundu.

METE BEŞEN
(MİSK G. SEKRETERİ)

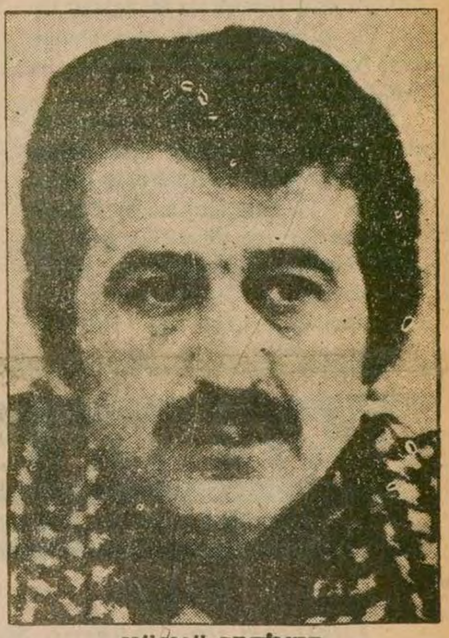

HÜSNÜ ÇETİNER
(MİSK T. SEKRETERİ).

SIKIYÖNETİM EMRİ İLE

Bütün MİSK yöneticileri gözaltında

- *MISK Genel Sekreteri Beşen, bomba yaparken ölen Iskender Karyağdı için "bizden değil, polisti" dedi*
- *"Bombayla ilişkisi yok" denilen Mustafa Arıncak'ın tırnaklarının arasından bomba artıkları çıkarıldı*

HABER MERKEZİ

MİSK Genel Başkanı Ömer Faruk Akıncı, Teşkilat ve Eğitim Sekreteri Hüsnü Çetiner, Eğitim ve Kültür Sitesi idare Müdürü Sami İsel, site bekçisi Yusuf Kuzucu'nun önceki gün Sıkıyönetim Komutanlığınca gözaltına alınmasından sonra, MİSK Genel Sekreteri Mete Beşen, MİSK Eğitim ve Kültür Sitesi Müdür Yardımcısı Yılmaz Menetli ve MİSK Yönetim Kurulu Üyesi Şükrü Dağdeviren de dün Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından gözaltına alınarak Mamak Askeri Cezaevine gönderildiler.

Dün teslim olan üç MİSK yöneticisi daha önceden aranmaktaydılar. Bu arada Askeri Savcılığın MİSK yöneticilerinin tutuklanmasını istediği öğrenildi.

SAVCILIK DOSYAYI SIKIYÖNETİME GÖNDERDİ

Öte yandan olayla ilgili savcılık soruşturma dosyası da Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliğine gönderildi. Soruşturma dosyasında MİSK Eğitim ve Kültür Sitesindeki patlamayla ilgili olarak üç MİSK yöneticisi ile bir emniyet görevlisinin ifadesi yer alıyor.

Sıkıyönetim Komutanlığına gönderilen dosyada "Patlama sırasında ölen işçi İskender Karyağdı ile önceki gün ölen Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencisi

(Devamı sa.7, sü.5 de)

12'DEN

YUVA EMLAK

Gözaltına alınan MİSK yöneticileri, bomba imal edilen garajda bulunanların inşaat malzemesi olduğunu ileri sürmüşler.

Anlaşılan milletin yuvasını yapmaya hazırlanıyorlarmış.

NİŞANCI

K.Maraş davası sorgulamasında neler oldu

5. sayfada

Sık, sık "MHP, ÜGD Kapatılsın" sloganlarıyla kesilen konuşmasında

Ecevit: "İpekçi'nin katilinin yakalanması bazılarını rahatsız etti"

- CHP konvoyu Ilıca'da saldırıya uğradı

HABER MERKEZİ

Erzurum Alkol Fabrikasının temel atma töreninde konuşan Ecevit, cinayet suçlularının birbiri ardına yakalandığını, fakat faillerin meydana çıkmasının bazılarının işine gelmediğini söyledi.

Ecevit, bazı kişilerin milliyetçi olarak gördükleri gençlerin asla banka

(Devamı sa.7, sü.6'da)

K.Maraş olayları davasında

Sanıklar tek tek teşhis edilerek ortaya çıkarılıyor

- MHP'lilerin zoruyla ilk ifadesini değiştiren İbrahim Gedik yalancı şahitlikten tutuklan

ADANA (ÖZEL)

Kahramanmaraş olayları duruşmasında tanıkların yüzleştirme ve dinlenmelerine cuma günü de

(Devamı sa.7, sü.4 de)

Türkiye'de ilk kez

Sivas'ın Kaş ilçesinde köylüler toprağı ortak kullanıma açtılar

MERİH ÇOLAKOĞLU
GÜRÜN'dan bildiriyor

Sivas'ın Gürün ilçesine bağlı Kaş köyünde köylü-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Acil yardımın ilk 120 milyonu geldi

5. sayfada

AYDINLIKTA

Sina Çıladır

"Kartallar" değil, akbabalar!..

Filistin halkının mücadelesi haklı bir zemin üzerindedir. Filistin halkının ve genel olarak Arap halkının siyonizme karşı verdikleri kavga, uluslararası planda ilerici ve devrimci güçlerin desteğini almıştır. Filistin halkının yıllardır süregelen vatan savunmasını hiç kimse karalamaya cesaret edemez. Bütün dünya halklarının, yiğit Filistin halkına karşı derin bir sempatisi vardır. Filistin halkının haklı kavgası, dünya halklarının dostluk ve kardeşlik duygularıyla beslenen bir hürriyet meşalesine benzer. Bu meşale, Filistin halkının mücadelesi zafere erişinceye kadar, özgürlük ve dünya halklarının dayanışmasının bir simgesi halinde daima yükseklerde tutulacaktır.

Bunu, bir kere daha üzerine basarak belirttikten sonra gelelim asıl konumuza. . .

Bu satırların yazıldığı sırada, "Filistin Devriminin Kartalları" isimindeki örgüte mensup tedhişçilerin Ankara'daki eylemi henüz noktalanmıştı: Hükümetimiz bu olay sırasında nispeten sorumlu bir tutum sergiledi. Örneğin Almanya ve İsrail hükümetlerinin imha timleri gönderme önerilerine iltifat edilmedi. Kolluk kuvvetlerimiz daha kan dökülmesine yol açabilecek fevri girişimlerden uzak tutuldular. Dışişleri Bakanımız Gündüz Ökçün'ün Arap Ülkelerinin Büyükelçilerini davet ederek soruna onlarla birlikte çözüm arama çabası olumluydu. Ökçün'ün bu tutumu, Ort[illegible] barış unsurlarını zedeleme[illegible] itina eden sorumlu bir devlet adamının tutumuydu. Hükümetimizin Şam'a uçak göndererek tedhişçileri ikna edebilecek kişileri Ankara'ya getirmesi de bu açıdan yapıcı bir girişimdi. Ama, olay sonundaki bir takım duygusal sahneler, bu yapıcı tutumu zaafa uğrattı.

Filistinli tedhişçilerin Ankara serüveni, gerçi daha fazla kana bulanmadan sona erdi. Ama, böylesi bir sonuç bile, "Ankara baskını"nı, Filistin davasının üzerine düşürülen yeni bir gölge olmaktan kurtaramamıştır. Filistin davasına bu lekeyi düşüren kişiler, kendilerine hangi adı yakıştırırlarsa yakıştırsınlar, gerçekte, siyonizmin budala hizmetkarlarından başka bir şey değillerdir.

* * *

Filistin direnişi, daha önceleri de bu tür provokatif eylemlerle gölgelendiydi. Kendilerine, serüven romanlarına layık bir takım karanlık, korkulu adlar takan tedhiş grupları; Almanya'da, Avusturya'da vb. otomatik tüfekler ve bombalarla sivil ve savunmasız kişilere ölüm yağdırarak Filistin halkının dünya halkları ile dayanışmasını baltalamaya çalıştılardı. İşin ilginç tarafı, bunlar da, tıpkı "kartallar" gibi, Filistin halkını temsil iddiasındaydılar.

Diyeceksiniz ki; Ankara'da, Münih'te, Viyana'da işlenen cinayetlerle Filistin direnişinin ne ilgisi vardır?

Evet ilgisi yoktur. Olmadığı içindir ki, biz, bu tür eylemleri, Filistin mücadelesine düşürülen bir gölge olarak niteliyoruz.

* * *

"Ankara baskını"nın bir diğer ilginç yanı da, eylemin seçim yeri ile zamanlamasıdır. Tedhişçiler niçin bir başka ülkeyi değil de Türkiye'yi seçmişlerdir? Türkiye siyasi bir buhranın beşiğinde sallandığı için mi? İç-savaş kışkırtıcılığı ileri boyutlara vardığı için mi? Faşist partinin yakasına yapışılması için şartların en elverişli hale gelmesi nedeniyle mi?. .

Anlaşıldığı kadarıyla, birileri, Türkiye halkının ve Orta Doğu halklarının özgürlük, barış ve birlik isteklerine karşı yeni yeni tuzaklar hazırlama çabası içindeler. Kim midir bu "birileri?" Türkiye'yi de kucaklamak şartıyla Orta Doğuyu nüfuz alanına dahil etmek isteyen Sovyetler Birliği'nin tam kendisidir! Bilmem nenin kartallarının, gerçekte, Brejnevlerin ülkemize saldığı akbabalar olduğuna kuşku yoktur. Eldeki bütün veriler bunu gösteriyor. Şu var ki, özgürlük güçleri, Türkiye'yi ne bugün ve ne de yarın akbabaların şölen sofrasına yatırtmayacaklardır. İki milliyetten oluşan halkımız dimdik ayaktadır. Bundan Türkeşlerin de haberleri olsun!. .

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İSVİÇRE

Dışişleri ve Çalışma Bakanlıklarının dikkatine

Friburg'da iki sarhoş polis iki arkadaşımıza işkence yaptı

Bizler İsviçre'nin Friburg şehrinde çalışan Türk işçileriyiz. Kimimiz turist kimimiz oturumlu olarak çalışıyoruz. Dertlerimiz çok elimizden tutan yok.

Gurbette sorunlarımıza çözüm bulmak sesimizi daha iyi duyurabilmek için bir dernek kurmaya çalışıyoruz. Ama Türkiye de anarşiyi körükleyen faşist çevreler bizi burada da rahatsız etmek istiyorlar. Birleşmemizi istemiyorlar. Bize çirkin iftiralar atmaya çalışıyorlar. Bu gericilerden birisi dernek kurma çalışmalarımızı baltalamak için iki arkadaşımızı polise şikayet etti.

Friburg'daki bir kahvede saatlerce içki içen sarhoş iki polis, Cumali Uzun ve Musa adlı arkadaşlarımızı 9 Temmuz 1979 günü akşamı sorgusuz sualsiz karakola götürdüler. Karakolda bu arkadaşlarımızı saat 22.20'den gece yarısına kadar dövdüler. Anadan doğma soyarak işkence ettiler. Buradaki polisin de 12 Mart işkencecilerinden farklı olmadığını gördük. Bazı polisler arkadaşlarımızı niçin alıkoyduklarını söylemiyorlar. Arkadaşlarımızdan birinin üstünde bulunan Friburg Türk İşçi Dayanışma Derneğinin tüzüğüne ve yakınlarından gelen mektuplara el koydular.

Bu çirkin ve kanun — suz olay, Friburg'daki İsviçreliler arasında da nefret uyandırdı. Polisler hakkında açtığımız davada şahitlik edeceklerini söylediler. İsviçre'nin tanınmış gazeteleri olaya birinci sayfalarında yer verdiler. Friburg ve İsviçre'nin diğer şehirlerindeki Türk işçileri arkadaşlarımıza geçmiş olsun dediler. Olayı nefretle kınadılar ve bizlerle dayanışma içinde olduklarını söylediler. Bu tür faşist baskılar bizi yurdumuzun bağımsızlığını ve halkımızın birliğini savunmaktan alıkoyamaz. Tepkiler bu polisler hakkında soruşturma açılmasına neden oldu.

Şimdi Türk makamlarından soruyoruz. Bu olay karşısında sessiz kalacak mısınız? Hakkımızı aramak için olayın üzerine eğilecek misiniz? Bizler artık sadece döviz gönderen bir makina olarak görülmek istemiyoruz. Yetkililerden İsviçre makamlarından bilgi almalarını bu kanunsuz uygulamayı kınamalarını istiyoruz.

Friburg'da çalışan
20 Türk işçisi adına
Kemal Arslan.

EĞRİDİR **ISPARTA**

YUKARI YAYLABEL KÖYLÜLERİ KÖYLERİNDE BİR KAÇ KEZ ARABA GÖRMÜŞLER

Yukarı Yaylabel köyü Isparta'nın Eğridir İlçesine bağlı. ilçeye yetmiş kilometre kadar uzakta. Isparta Konya sınırında bir dağ köyü. Sütçüler, Eğridir ve Şarkikaraağaç ilçe sınırlarının birleştiği üçgenin ucunda bir köy. Aynı zamanda bir orman köyü.

Isparta nın, rakımı en yüksek yerlerinden biri Sütçüler'in. Beydili köyü. İkincisi de Eğridir'in Yukarı Yaylabel köyü. Köy 1500 metreye yakın yükseklikte kurulduğu için kasım ayı gelince kar yolları kaplıyor. Böylece bakımsız olduğu için arabaların çalışmadığı orman yolu yaya yolculuk için de kapanıyor. Yukarı Yaylabel köylüleri iki saat uzaklıkta bulunan köylere dek yaya gidiyorlar. Varsa açık arabalara binerek birkaç saatlik yolculuktan sonra Eğridir'e gelebiliyorlar. Yukarı Yaylabel'in Türke ve Bayır mahallelerin de tekerlek nedir bilinmiyor. Kozağacı ve Karapınar Mahallesi insanları ise birkaç kez araba görmüşler köylerinde. Yirmi yıl önce Isparta Valisi gelmiş köylerine, bir o zaman, bir de orman bölgesi şefleri uğradığında görmüşler arabayı.

İle, ilçeye gidip gelmek için Sütçüler'in Aşağı Yaylabel. İbişler ve Güldalı köylerine yaya gidilmekte, dönülmekte. Sütçüler köylerinin yolu da düzenli çalışmadığı için yaya yolculuklar bazen sekiz on saat sürer. Yollar özellikle kış günlerinde kapanır. Hastalar, yaralılar saatlerce yollarda bekler ya da yürürler. Sütçüler'in İbişler köyünde çalışırken bu tür olayların onlarcasına tanık oldum.

Ayvalı Kasabası Öğretmeni
Tahir Korkmaz—Tahir Ünlü.

FİKİR MEYDANI

DEVRİMCİ YOL AÇIK VE CESUR TAVIR ALMALIDIR

Mehmet Tekin

DEVRİMCİ Yol'un 1 Mayıs sayısında "Orta Doğuda Amerikan ve S.S.C.B. Politikaları ve Kürt Hareketi Başlıklı bir yazı yayınlandı. Sovyetler Birliği'nin durumu, bu devletin Kürt hareketiyle ilişkisi, Amerika ile Rusya'nın Orta Doğuda karşılıklı ilişkileri konularını kapsayan bu yazıda birtakım olumlu tespitler getirilmektedir.

Bu tespitlerin bir kaç noktada daha da berraklaştırılmaları gerekiyor. Açıklık her zaman halkın ve devrimcilerin yararınadır. Biz burada, söz konusu yazının Sovyetler Birliği ile ilgili değerlendirmesini ele alıp görüşlerini başlıca şu noktalarda toplayabiliriz.

1) Sovyetler'in dış politikasının esasını ABD ile ekonomik siyasi alanda giriştiği rekabet oluşturmaktadır. "Ekonomik yarar" ilkesinin temelini oluşturduğu bu politika ABD'nin zararına 'nüfuz alanları ' elde etmeyi amaçlamaktadır.

2) Sovyetler Birliği egemenlik alanlarını genişletmeye çalışmaktadır.

3) Sovyetler Birliği'nin her hangi bir hareketi veya devleti desteklerken gözönünde tuttuğu amaç bu hareketin veya devletin kendi ilişki çerçevesine girip girmeyeceği 'nüfuz alanı' mücadelesinde kendisine yarayıp yaramayacağıdır.

4) "Sovyetler Birliği'nin tutumu ezilen halkları daha büyük felaketlere götüren bir tutumdur. Kürt halkı açısından da bu geçerlidir.

5) "Sovyet yanlısı olmak özünde kendi başında hiç bir devrimci bir içeriğe sahip olmayan bir kriterdir'."

Bu söylenenlerin hepsi doğrudur. Yalnız bütün bu özelliklere sahip Sovyetler Birliği nasıl bir ülkedir. Bütün bu sayılanlar her hangi bir devletin "kötü" yanları mıdır? Yoksa bir süper devletin sistemli emperyalist politikasının sonuçları mıdır? Bunları açıklığa kavuşturmak mücadelemizin hedeflerini ve görevlerimizi belirlemek bakımından önem taşıyor.

Sovyetler Birliği emperyalist bir ülkedir. Yazıda belirtilen bütün hususlar bu gerçeği doğruluyor. Yazıda Sovyetler Birliği'nin bütün emperyalist faaliyetleri belirtilmiştir. Eksik olan bu faaliyetlerinin isminin konmasıdır.

Sözkonusu yazının Sovyetler Birliği ile ilgili olarak belirttiği noktaları sıra ile ele alalım. Yazı Sovyetler Birliği hakkında birinci olarak şöyle bir değerlendirme yapmaktadır.

"Burada yeri gelmişken Sovyetler Birliği'nin dünya çapında uyguladığı dış politikanın, ABD'nin ekonomik siyasi ilişki alanlarını daraltma ve buna karşılık da kendisinin ekonomik -siyasi ilişki alanlarını genişletme esasına dayalı olduğunu hatırlatmakta yarar vardır. Bu anlayış dünya çapında ABD ile Sovyetler arasındaki bir "nüfuz alanı" mücadelesi olarak ortaya çıkmaktadır. Onlar bunu 'barış içinde ekonomik yarışma' modern revizyonist teorileri ile açıklamaktadırlar."

İlk olarak, nüfuz alanları üzerine mücadelenin anlamı üzerinde duralım. Emperyalizm öncesi dönemde kapitalist ülkeler genellikle başka ülkeleri işgal eder, bunları sömürgeleştirir, yağma veya nerdeyse yağmaya varan bir sömürü yöntemi uygularlardı. Ama kapitalizmin gelişmesiyle sömürü yöntemleri de gelişti. Devletler arası ilişkiler geniş boyutlara ulaştı. Mali ve Diplomatik alanlarda ilişkiler gelişti. Çeşitli devletler arasındaki ilişkileri belirlemede iktisadi ilişkiler, daha temel bir rol oynamaya başladı. Sermaye ihracının yaygınlaşması ve bir tek dünya ekonomisinin oluşması ile birlikte dünya sömürgeler ve sömürge sahibi ülkeler olmak üzere ikiye bölünmekle kalmadı. Aynı zamanda siyasi bakımdan bağımsız pekçok ülke mali ve diplomatik bakımlardan, çok daha güçlü ülkelerin kontrolü altına girdiler. Dünya bu şekilde büyük emperyalist devletlerin sömürgeleri ve nüfuz bölgelerine bölünmüş oldu. Buradan çıkan sonuç şudur. Nüfuz alanları diye bir olgunun ortaya çıkması esas olarak emperyalizmin ürünüdür. Lenin şöyle yazıyor.

"Malı sermaye, sömürge siyasetinin bir sürü 'eski ' güdüsüne, hammadde kaynakları, sermaye ihracı için, "nüfuz bölgeleri" için, yani kârlı işlemler, imtiyazlar, tekel kârları vb. bölgeleri için mücadeleyi de eklemiştir.

Emp. Sol. Y. 3.b. S:146

Görüldüğü gibi nüfuz bölgeleri için mücadele esas olarak mali sermayenin egemenliğinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Yani emperyalizmin uyguladığı bir siyaset olarak. Komünist Enternasyonal programı ise nüfuz alanları uğruna mücadele ile emperyalizm arasındaki ilişkiyi şöyle koymaktadır

"Tekelci hakimiyet kapitalist gelişmenin genel eşitsizliğini son derece şiddetlendirmekte ve sömürgelerin ve nüfuz alanlarının yeniden paylaşılması için mali sermayenin "büyük devletler " arasındaki çatışmaları doruğuna ulaştırmaktadır". (Komünist enternasyonal programı s: 22)

Enternasyonal programı emperyalistler arasında nüfuz alanlarının yeniden paylaşılmasından bahsetmektedir. Bugün ABD ile Rusya arasındaki rekabet de nüfuz alanlarının yeniden paylaşılması içindir.

Burada meseleyi açıkça koymakta yarar vardır. Sosyalist bir ülke, nüfuz alanları uğruna mücadele yürütebilir mi? Devrimci Yol meseleyi üzerinde tartışma yürütülmeyecek kadar açıklıkla ortaya koymuştur. Ne demektedir Devrimci Yol? "Sovyet dış politikasının esasını ekonomik yarar oluşturmaktadır. ABD zararına ekonomik-siyasi ilişki alanını genişletmeye dayanan bu politika, nüfuz bölgeleri için mücadele şeklinde ortaya çıkmaktadır."

Şimdi Devrimci Yol'un bu söylediklerinden hareketle meseleyi açalım: Sosyalist bir ülkenin dış politikada temel ilkesi 'ekonomik yarar" değil, proleter enternasyonalizmidir. Ekonomik yarar ilkesi ise ancak emperyalist bir ülkenin dış politikasının esası olabilir. Ayrıca emperyalist bir ülkenin dış politikasında yalnız başına ekonomik yarar fazla birşey ifade etmez. Çünkü "ekonomik yarar " peşinde olan birçok emperyalist vardır. Ve bunlar birbirleriyle bu yüzden sürekli çatışırlar. Onun için mesele sonunda askeri ve siyasi bakımdan rakip emperyalistten üstün olup olmama noktasına gelip dayanır. Işte bu mücadele, rakip emperyalisti safdışı etme , sömürgeler edinme, nüfuz bölgeleri elde etme mücadelesidir. Nüfuz bölgeleri edinme mücadelesinin bundan başka bir muhtevası yoktur.

Görüldüğü gibi 'ekonomik yarar ' ve sosyalist ülkelerin dış politikası birbirine zıt şeylerdir. Bırakalım sosyalist ülkeleri, Batı Avrupa'nın emperyalist ülkeleri bile nüfuz bölgeleri için mücadele yürütecek güçte değillerdir. Bunların da dış politikalarının esasını ekonomik yarar oluşturduğu halde dünya çapında ABD gibi bir süper devletle kuvvet yarıştıracak durumda olmadıkları için nüfuz bölgeleri için mücadele edememektedirler.

Sovyetler'in ise nüfuz alanları uğruna mücadele etmelerinin yegane sebebi ABD ile boy ölçüşecek güce sahip olmalarıdır. Bu nokta yazıda açıkça belirtilmeyen bir meseleyi ortaya koyuyor. Nüfuz alanları uğruna mücadele, askeri alanda da rakip emperyaliste karşı mücadeleyi şart koşar. Nitekim bugün ABD ile Rusya arasında nüfuz alanları uğruna mücadele yalnız iktisadi ve siyasi alanda bir mücadele değil, iktisadi, siyasi ve askeri alanda bir mücadeledir. Bu aynı zamanda şimdi nüfuz alanları uğruna yürütülen mücadelenin hedefinin sömürge edinme olduğunu gösterir. Aslında yazı, Sovyetler egemenlik alanlarını genişletmek için mücadele etmektedir 'derken bu noktayı da kastetmiş olmaktadır. Egemenlik alanlarını genişletmek ne demektir? Bizzat egemenlik alanını genişletmek fiilinin kendisi emperyalistliktir. Bu fiil iktisadi, siyasi ve askeri yayılmayı ve bu anlamda egemenliği içerir.

Şüphesiz ki bu dış politikanın dayandığı bir de maddi temel vardır. Ülkelerin dış politikaları yöneticiler öyle istedi diye öyle olmaz. Marks ve Engels bir Milletin dış ilişkilerinin, o milletin erişmiş olduğu gelişme düzeyine ve iç örgütlenişine bağlı olduğunu söylüyorlar. Yani Moskova'nın iktisadi ve siyasi yayılmayı hedef alan dış politikasını, Sovyetler Birliği ekonomisinden ayrı düşünmeye imkan yoktur. Dış politika bir üst-yapı kurumudur. Bu üst yapı kurumu birinci olarak sözkonusu ülkenin ekonomik yapısının, ikinci olarak doğrudan doğruya bu ekonomik yapının bir parçası olan dış iktisadi ilişkilerin üzerinde yükselir. Bunun dışında kendi başına bir dış siyaset olamaz. Zaten yazıda da bu gerçeğin önemli bir kısmına işaret edilmektedir. Yazı, nüfuz bölgelerini genişletme esasına dayanan Sovyet dış politikasının temelinin "ekonomik yarar" olduğunu söylüyor. Dış politikada büyük bir devlet açısından ekonomik yararın diğer adı dış sömürüdür. Başka ülkeleri sömürmektir. Bu konuyu şu şekilde tamamlamak gerekmektedir. Ekonomik yarar esasına dayanan Sovyet dış politikası, Sovyet tekelci devlet kapitalizmi üzerinde yükselmektedir.

Devrimci Yol'daki yazı, Sovyet revizyonistlerinin nüfuz alanları uğruna yürüttükleri mücadeleyi "barış içinde ekonomik yarışma" teorisine dayandırdıklarını söylemektedir. Bilindiği gibi bu teori Kruşçev tarafından ortaya atılmıştı. Ve ABD karşısında teslimiyeti ifade eden bir teoriydi. ABD o zaman en güçlü emperyalist devletti. Kuvvet bakımından Sovyetler'den çok daha üstündü. Kruşçev'le birlikte kapitalist yolu tutmuş bulunan Rusya, bundan dolayı ABD karşısında teslimiyetçiydi. Bunun için barış içinde geçiş, barış içinde yarış, "barış içinde bir arada yaşama" gibi teoriler piyasaya sürüldü.

Şimdi durum değişmiştir. Artık ABD karşısında eski teslimiyetçi Rusya yoktur. Rusya, Nükleer silahlar alanında ABD emperyalizmine yetişmiş, geleneksel silahlar alanında ise rakibini geçmiştir. Üstelik ABD'nin dünya halklarından yediği ağır darbelerden yararlanmak peşindedir. Bundan dolayı eski teslimiyetçilik yerini saldırganlığa bırakmıştır. Artık ABD'deki teslimiyetçiler barış sözcüğünden medet ummaktadırlar. Rusya ise barış sözcüğünü bir aldatma aracı olarak kulanıyor.

Bundan sonraki bütün noktalar şimdiye kadar açıkladıklarımızla yakından ilişkilidir. Devrimci Yol şöyle demektedir.

"Oysa Sovyetler Birliği'nin herhangi bir devlet veya hareketi desteklemesinin temel kriteri kendi ilişki çerçevesi içine girip giremeyeceği, ABD ile giriştiği 'nüfuz alanı ' mücadelesinde kendi lehine bir gelişme yaratıp yaratmayacağıdır"

Yukardaki alıntıda Sovyetler Birliği'nin yerine ABD'yi koyarsak herhangi bir şey değişir mi? Hiç bir şey değişmez. Çünkü ABD'nin de herhangi bir hareketi veya devleti desteklemesinin temel şartı kendi ilişki çerçevesi içine girip giremeyeceğidir. ABD de bunlardan kendi nüfuz alanlarını genişletmek amacıyla yararlanmak istemektedir Mesela ABD Barzani hareketini, İsrail karşısında Arapları zayıflatmak, Rusya'nın Suriye ve Irak'taki hakimiyetine karşı bir dayanak elde etmek amacıyla destekledi. Sovyetler ise Vietnam'ı Güney Doğu Asya da ABD'den boşalan yeri doldurmak, Çin'i güneyden kuşatmak amacıyla destekledi. Görülüyor ki bu iki emperyalistin çeşitli hareketleri desteklerken dayandıkları kriter aynıdır. Bu kriter kendi emperyalist çıkarlarıdır. Sosyalist bir ülkenin ise, herhangi bir hareketi desteklerken gözönünde tuttuğu kriter o hareketin emperyalizme karşı olup olmadığıdır. O hareketin o günkü somut durumda, sözkonusu olan sosyalist ülke ile ilişkisinin ne durumda olduğu ise daha tali bir meseledir. Kaldı ki bu ilişkiler hiç bir zaman o sosyalist ülkeye ekonomik yararlar getiren ilişkiler olamaz.

Yazının değindiği en önemli noktalardan biri Sovyetler Birliği'nin tutumunun ancak ezilen halklara felaket getirdiğidir. Bizce bu çok önemlidir. Ve yazının da değindiği gibi bu tehlike bölgemiz için de geçerlidir. Sovyetler bölgemizde Kürtler gibi ezilen milliyetlerin dostu pozunda ortaya çıkmaktadırlar. Ama Sovyetler Birliği bölge halklarını birbirlerine kırdırarak sonunda kendi sömürü ve zulüm düzenini gerçekleştirerek ancak felaket getirebilir. Bu geleceğe ait bir tahmin değildir. Dünya Sovyetler Birliği'nin getirdiği tehlikelere yeteri kadar tanık oldu. Bunun en çarpıcı örneği yazınında örnek olarak bahsettiği Vietnam Kamboçya çatışmasıdır. Vietnam halkının kurtuluş mücadelesinin destekçisi olarak ortaya çıkan Rusya, şimdi Vietnam'ı jandarma olarak kullanmaktadır. Vietnam Rusya'nın kışkırtmasıyla Kamboçya'yı işgal etti. Laos'u denetim altına aldı. Yüzbinlerce Vietnamlı yurdunu terkediyor. Bu gün Vietnam, Rusya'nın sayesinde son yılların en büyük felaketlerinden birini yaşamaktadır.

Rusya nın yardım adı altında getirdiği felaketlere diğer örnekler olarak Angola ve Küba'yı sayabiliriz. Dünya bir zamanlar en büyük felaket yaratıcısı olarak İngiltere'yi biliyordu. Onu sırasıyla Almanya ve Amerika takip ettiler. Şimdi Rusya sıradaki yerini almaktadır. Yazı bu gerçeği tespit etmekle önemli bir meseleye parmak basmaktadır. Bu aynı zamanda halkların bu günkü mücadele hedefini de belirtmektedir.

Son olarak bir nokta üzerinde daha duracağız. Yazı "Sovyet yanlısı olmak, özünde kendi başına hiç bir devrimci içeriğe sahip olmayan bir kriter sayılmalıdır" diyor. Biz bunu Marksizm-Leninizm yanlısı olup olmamak şeklinde anlıyoruz. Çünkü hiç bir zaman sosyalist bir ülke yanlısı olmak diye bir şey olmaz. Ama sosyalist bir ülke ile dayanışma içinde bulunulur. Sosyalist bir ülke ile dayanışma içinde bulunmak devrimciliğin kıstaslarından biri sayılmalıdır. Bu Marksizm-Leninizmi benimseyip benimsememek meselesidir. Ama Sovyetler Birliği ile ilişkiler artık bu çerçevede ele alınamaz. Sovyetler Birliği bütün dış ilişkilerini tamamen emperyalist emeller üzerine kurmuş olduğu için artık Sovyet yanlısı olmak demek emperyalist işbirlikçisi olmak demektir ve tabiidir ki bunun hiç bir devrimci yanı yoktur.

Yazdıklarımızı şu şekilde sonuca bağlayabiliriz. Devrimci Yol daha cesur tutum almalıdır. Aslında bütün emperyalist faaliyetlerini ortaya koyduğu Sovyetler'in emperyalist olduğunu halka açıklamalıdır. Eşyayı adıyla çağırmak gerekir. Bu bizi berraklaşracak, mücadele hedefimizi açık seçik belirleyecektir. Türkiye halkına ve devrime duyduğumuz sorumluluk bunu gerektirir.

Yazının en önemli eksikliklerinden birisi yapılan tespitlere uygun mücadele görevlerinin belirlenememiş olmasıdır. Sovyetler Türkiye'yi kendi "Nüfuz alanları" içine dahil ederek Türkiye üzerinde "egemenliklerini" gerçekleştirmek istiyorlarsa buna karşı mücadele zorunludur. Yurdumuzun başka bir devletin "nüfuz alanı" içine girmesine karşı mücadele etmek, başka bir devletin egemenliği altına girmeye karşı direnmek her yurtseverin görevidir. Devrimci Yol, Rusya'nın faaliyetlerini yazmış buna karşı mücadeleyi ise eksik bırakmıştır. Oysa bugün en önemli mesele budur. Devrimci Yol, Rusya'nın niteliklerini tespit konusunda attığı olumlu adımları Rusya'ya karşı mücadelede adımlar atarak tamamlamalıdır.

---

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Kurutun bataklığı..

Birazcık kurcalayınca altından neler çıktı bakın?

Bir takım işçi kuruluşlarının(!) kime hizmet ettikleri artık anlaşıldı. . .

Hani şu garajında bomba imalathanesi bulunan MİSK'in, hesap defterinin kontrolü sonucu bazı karanlık noktalar aydınlandı. . .

Bu konfederasyonun, kimleri ve hangi kuruluşları beslediği Ankara Emniyet Müdürlüğünce açıklandı. . .

Adları açıklanan ve MİSK tarafından kendilerine 1977 yılı içerisinde 649 bin lira dağıtılan kuruluşlar şunlar:

Ülkü Ocakları Derneği. . .

Ülkücü İşçiler Derneği. . .

Büyük Ülkü Derneği. . .

Yine MİSK'in beslediği kişiler arasında bakın kimler var:

Türkmen Onur: MHP Gençlik Kolları Genel Başkanlarından. . .

Muhsin Yazıcıoğlu: Ülkü Ocakları Genel Başkanlarından. . .

Muzaffer Şahin: Ülkücü İşçiler Derneği Genel Başkanlarından. . .

Durun daha bitmedi.

Sıra şu namlılara geldi.

Sami Barsan: Ülkücü Gençlik Derneği Teşkilatlanma Sekreteri. . .ODTÜ öğretim üyelerinden Prof. Tosun Terzioğlu'nu öldürtmek girişiminden sanık. . .

Esat Bütün: Ankara Ülkü Ocakları Başkanı.. Mamak Belediye otobüsünü kurşunlamaktan ve üç kişinin ölümüne neden olmaktan sanık. . .

Geçelim.

Polis Bakım ve Yardım Sandığının bu konuyla bağlantılı faaliyetlerine gelelim.

Adı geçen sandığın yönetim kurulu başkanlığını, 12 Mart'ın kışkırtıcı ajanlarından ve halen Süleyman Demirel'in koruma polislerinden Erdal Gökyüzü'nün yaptığını hayretle görelim...

Erdal Gökyüzü'nün sandık başkanlığı sırasında 318 bin liranın MİSK kasalarına akıtıldığını öğrenelim. . .

MİSK kasalarına akıtılan bu paranın da MHP ve yan kuruluşlarına dağıtıldığını tespit edelim. . .

Ve artık MHP ile yan kuruluşları üzerindeki esrar perdesini çekiverelim. . .

Adı katliama karışmış, eli kana bulaşmış ne kadar ülkücü varsa, işte bu paralarla besleniyor. . .

İşte bu paralarla onlara silah temin ediliyor. . .

İşte bu silahlarla 7'den 70'e insanlar katlediliyor. . .

Polis Bakım ve Yardım Sandığı. . MİSK. . Çelik-İş Sendikası. . Toprak ağaları. . .

Tüm bunlar MHP'nin maddi dayanakları. . .

Tüm bunlar anarşinin asıl kaynakları. . .

16'lık Tüysüz Ferhatlar, bu kaynağın sadece birer kurbanı. . .

O halde Tüysüz sivrisineklerle uğraşmayı bırakın. . .

Asıl kaynağı: Sivrisinek üreten bataklığı kurutmaya bakın. . .

Hemen, vakit geçirmeden.

BULMACA

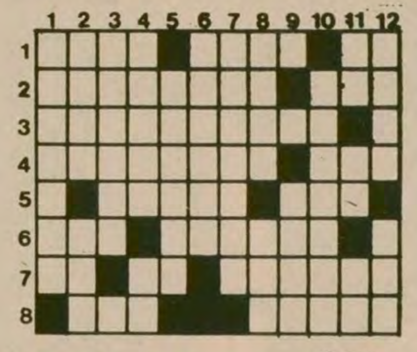

SOLDAN SAĞA: 1) Bilim veya sanatta tutulan yol, benimsenen tarz- Tersi aktif - Bir nota. 2) Lenin'in Bilimsel Sosyalizme katkılarını ifade eden Marksizmle özdeş kavram - Tersi faşist bir derneğin kısa adı. 3) Uzun yıllardan beri çalışmalarını yurt dışında sürdüren, ünlü bir ressamımız. 4) Doğumun cerrahi müdahale ile gerçekleştirilmesi - Bir renk. 5) Belgelerin belli bir düzene göre saklandığı yer - Çizik gibi ince oyuk yol. 6) Tersi bir renk - Bir çeşit kumaş. 7) Tersi ilave - Bir müzik aleti - Oldukça yeni. 8) Bir ağırlık ölçüsü birimi - Toplam.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Esnekliği olan, esnek. 2) Bir çoban giysisi - Kabul etmeme, geri çevirme. 3) Tersi bir eğlence yeri. 4) Önder - Öğütülmüş buğday. 5) Tersi eski takvimde on ve onbirinci ayların ortak adı. 6) Bir çeşit kömür. 7) Kastamonu'nun bir ilçesi. 8) Dualardan sonra söylenir - İçki (eski dil). 9) Tekrar. 10) Orta Amerika'da bir cumhuriyet. 11) Tavlada iki-Bir emir-Kimyada Bakır'ın simgesi. 12) Doymak bilmeyen-Japon para birimi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	R	O	K	K	O	P	E	R	A	■	İ	T
2	E	D	A	■	■	O	L	A	N	A	K	■
3	K	U	M	B	A	R	A	■	A	P	S	E
4	O	N	G	U	N	■	L	E	H	■	■	İ
5	R	■	Ö	Z	E	L	E	Ş	T	İ	R	İ
6	■	A	Z	A	P	■	M	L	A	P	A	N
7	İ	K	■	S	■	O	■	E	R	E	N	■
8	Ş	A	Ş	I	R	M	A	K	■	K	A	S

T.C.
İSTANBUL ONUNCU
ASLİYE HUKUK HAKİMLİĞİ

Sayı: 978/592

İLAN

İstanbul 10. As. Hukuk Hakimliğinden Cihangir, Cihangir yokuşu Kral oğlu ap. 4/6 da ikamet etmekte iken halen ikametgahı meçhul davalı Erika Hilde Kandemir.

Davacı Dursun Kandemir tarafından davalı Erika Hilde Kandemir hakkında açılan boşanma davasının yapılan duruşması sonunda,

Dosyaya toplanan delillere göre elde edilen netice ve kanaatte tarafların şiddetli geçimsizlik sebebiyle müşterek hayatı çekilmez bir hale geldiğine Mahkemeyede kanaat gelmiş olmakla M.K.150.ci maddesi delaletiyle 134. maddesine tevfikan Boşanmalarına, 142. maddenin tatbikine yer olmadığına davacı vekiline 3000.- lira vekalet ücreti ile 1265 lira mahkeme masraflarının 20/6/1979 tarihinde Yargıtay yolu açık olmak üzere davalıdan tahsiline karar verilmiş bulunduğundan İş bu kararın tebliğ makamına kaim olmak üzere ilan olunur. 22/6/1979

(Basın: 5442-719)

Nikaragua geçici hükümeti Managua'da sevinç gösterileriyle karşılandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Nikaragua Geçici hükümetinin Leon kentinin başkent Managua'ya gelmesini 100 bini aşkın Nikaragualı sevinç gösterileri içinde kutladı.

Diktatör Somoza'nın ülkeden kaçmasından üç gün sonra ülkeye dönen Geçici Hükümet üyeleri, Managua'daki Cumhuriyet alanında büyük bir topluluk tarafından karşılandı.

Geçici Hükümet üyelerini resmen karşılayan Sandinista temsilcisi Moise Hassan, gazetecilere verdiği demeçte, geçici hükümetin üç, ya da dört yıl süreyle iktidarda kalmayı, daha sonra ise genel seçimlere gitmeyi planladığını açıkladı. Hassan ayrıca yeni hükümetin ABD ile iyi ilişkiler kurmak istediğini, ancak daha önce Carter yönetiminin Nikaragua'ya karşı izlediği sayeseti yeniden gözden geçirmesinin gerekli olduğunu da önemle belirtti.

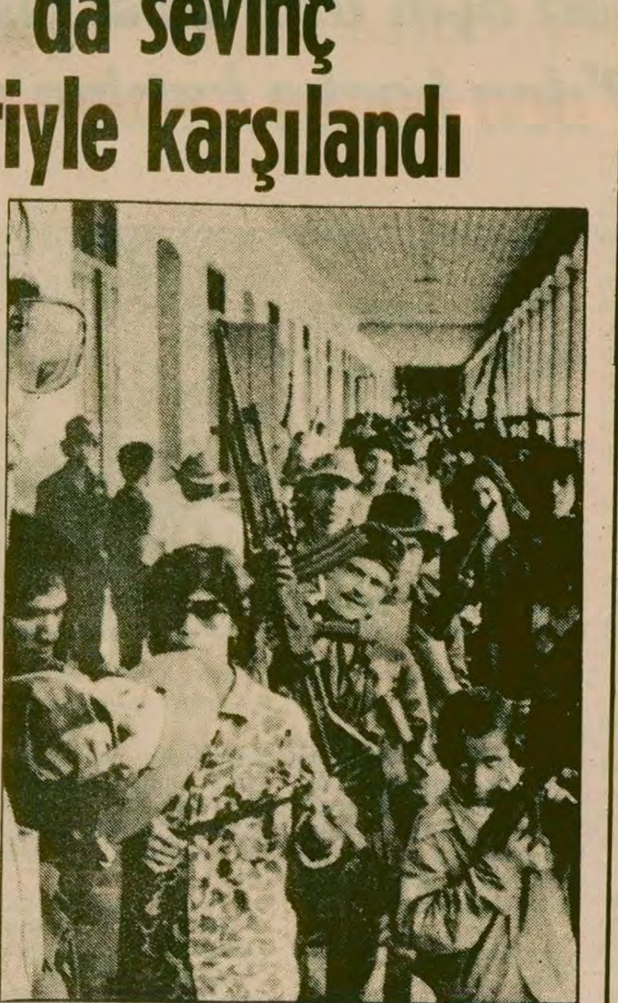

Managua'ya gelen Geçici Hükümet sevinç içinde karşılanırken, Bahama hükümeti de faşist Somoza'yı kabul etmeyeceğini açıklıyordu.

GEÇİCİ HÜKÜMETİN KARARNAMESİ

Öte yandan Geçici Hükümet çıkardığı ilk iki kararnamede, Somoza ailesinin mal varlığına el konulmasını ve devrim mahkemeleri kurulmasını kararlaştırdı.

Geçici devrim mahkemeleriyle ilgili kararnamede bu mahkemelerin baltalama ve yağma olaylarıyla ilgili suçlara bakacağı, silahlarını teslim etmeyen ya da yeni Nikaragua ordusuna saldırıda bulunan "Ulusal Muhafızlar"ı yargılayacağı belirtildi.

SOVYETLER BİRLİĞİ: EKVATOR VE PERU

Bu arada Sovyetler Birliği, Ekvator ve Peru'nun geçici hükümeti tanıdıkları açıklandı.

SOMOZA BAHAMA ADALARINA GİTTİ

Öte yandan devrik diktatör Anastasio Somoza Miami'deki evinden ayrılarak ailesi ve arkadaşlarıyla, lüks yatlarından ikisiyle üç aylık bir tatil için Bahama adalarına doğru yola çıktı.

Ancak Bahama Başkonsolosu Peter Drudge, Bahama hükümetinin Somoza'ya giriş izni vermeyeceğini bu nedenle Somoza'nın Bahama'ya girmesinin olanaksız olduğunu açıkladı.

Yola çıkmadan önce gazetecilere bir demeç veren Somoza ise, ABD Dışişleri Bakanlığının, Nikaragua'da yeni yönetime geçişi için yapılacak görüşmelere katılabilmek için kendisine yaptığı baskılardan kaçmak amacıyla üç aylık tatile çıkma kararını verdiğini söyledi.

Carter, ABD askerlerinin Güney Kore'den çekilmelerini süresiz olarak durdurdu

WASHİNGTON

Başkan Carter, Amerikan askerlerinin Güney Kore'den çekilmesi işlemini, Kore Demokratik Halk Cumhuriyetinin yığınak yaptığı iddiası ile süresiz olarak durdurdu.

Carter'in bu kararını Ulusal Güvenlik Danışmanı Brezezinski açıkladı.

Carter, Brezezinski tarafından okunan açıklamasında, haber alma servislerince yapılan araştırmaların Kore Demokratik Halk Cumhuriyetinin askeri gücünün önceden tahmin edilenden fazla olduğunu doğruladıklarını iddia etti.

Bilindiği gibi ABD'nin Güney Kore'de 38 bin 700 askeri bulunuyor.

Carter, kabinede yaptığı değişikliklerin ABD'nin sorunlarını çözeceğini iddia etti

WASHİNGTON

Başkan Carter'in Beyaz Saray'da ve kabinesinde yaptığı değişiklikleri cuma günü tamamladığı açıklandı.

Carter, uzun ve titiz çalışmalardan sonra hükümette bazı önemli değişiklikler yaptığını ve bu değişikliklerin yapıcı olduğunu ileri sürdü.

Carter, yeni istifaların olacağını sanmadığını ve boş kalan bazı bakanlıklara fazla zaman yitirmeden yeni bakanları atayacağını bildirdi.

Carter, yaptığı değişikliklerden büyük memnunluk duyduğunu, her değişikliğin çok olumlu olduğunu ve yeni yönetimin ABD'nin sorunlarını çözebileceğini iddia etti.

Sosyalist Enternasyonalin toplantısında FKÖ ile ilişki kurulması istendi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Avusturya Başbakanı Kreisky FKÖ ile dialog kurmanın yararlarının, Ankara'da Filistinli gerillalar tarafından Mısır büyükelçiliğine yapılan baskında daha fazla kan dökülmesinin engellenmesinde görüldüğünü söyledi.

Sosyalist Enternasyonalin, İsviç'in başkenti Stokcholm'de liderler düzeyindeki toplantısının ilk oturumunda, Orta Doğu sorunu üzerinde duruldu. Türkiye'den CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit adına Grup Başkan Yardımcısı Altan Öymen'in katıldığı toplantıda ayrıca sosyalizm ve özgürlük konusu tartışıldı ve Nikaragua'da ki son durum değerlendirildi.

Sosyalist Enternasyonal'in Başkanı Willy Brandt ve Başkan Yardımcısı Bruno Kreisky'le FKÖ Lideri Yaser Arafat'ın bir süre önce Viyana'da yaptığı görüşmenin İsrail İşçi Partisi Lideri Simon Perez tarafından eleştirilmesi üzerine, FKÖ ile ilişki kurulmasının Orta Doğu sorununun çözülmesine önemli katkısı olacağı bildirildi

---

IZLENIMLER

"İnsancıl çözüm"

Mustafa Gencer

Güneydoğu Asya göçmenler sorunu insancıl yönleri ile ele alınmalı. Sorunun siyasi kökenine değinmeksizin bir an önce somut çözümler bulunmalı. Neticeye bakalım sebeplerine dokunmayalım. İşte Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Waldheim'in açılış konuşmasında söylediklerini aşağı yukarı bu şekilde özetleyebiliriz. Konferansa damgasını vuran anlayış bu oldu. Batılı ülkeler Waldheim'ın bu çağrısına uydular. Cenevre Birleşmiş Milletler Sarayında, basın tribününden izlediğimiz konuşmacılar birbirine benzer sözler sarfettiler. Yöremizdeki gazeteciler Vietnam delegesinin konuşmasından sonra tribünleri yavaş yavaş terk ederek gazetelerine haber ulaştırmaya gittiler. Konferansın hakkında yeteri kadar bilgi sahibi olmus olsalar gerek.

Batılı ülkelere göre insancıl çözüm, şimdiye kadar ülkelerine kabul ettikleri göçmen sayısını çoğaltmak, Birleşmiş Milletler Göçmenler Yüksek Komiserliğinin yardım fonuna katkılarını yüzde şu kadar artırmak. Acaba bütün bunlar boğulmak tehlikesi içinde deniz ortasında bekleyenlere Vietnam tarafından Tayland'a sürülen Kamboçya halkına bir çözüm getirecek mi? Doğal çevresinden kaparılıp hiç tanımadıkları, dilini adetlerini bilmedikleri başka ülkelerde ne yapacaklar? Bu insanlar neden bu duruma düştüler?

Biz basın tribününde bunları düşünürken Singapur Dışişleri Bakanı söz alıyor ve soruyor. 'Birisinin bu durumdan sorumlu olması gerekir' sorunun siyasi yönlerinin ele alınmadan çözülemeyeceğini, konferansın başarısından şüphe ettiğini söylüyor. Madem ki konferansı düzenleyenler Vietnam'a taş atmamızı istemiyorlar biz de onlara duyduğumuz saygıdan dolayı siyasi olmayalım. Ama ağzımızdan da bir şey kaçarsa kusura bakmayın demeye getiriyor.

Singapur Dışişleri Bakanı, taşı gediğine koydu. Vietnam delegasyonu başkanının sözleri hayli ilginç. İnsan dinlerken göçmen sorunu ile doğrudan ilgili bir ülke mi konuşuyor diye kendi kendine sormaktan alamıyor. Sanki sorunu yaratan onlar değil. Göçmenler birer insanmış, o halde soruna insancıl açıdan yaklaşmak gerekirmiş. Ne kadar tutarlı bir mantık. Göçmen sorunu sadece uluslararası bir sorunmuş. Fakat yine de ülkesinin zorluklar içinde olduğunu, bu yüzden de göçe sebep olduğunu itiraf etmek zorunda kalıyor. Ama kimse bu durumu fırsat bilip bizi suçlamasın tehdidini de savurmaktan geri kalmıyor.

Sosyalizmi eleştirmeye kalkanlar, sık sık sosyalist ülkeler bir kapılarını açsın herkes kaçar" derler. Sosyalizmi savunanlar ise sosyalist ülkelerde böyle bir şeyin olamayacağını söylerler. Vietnam gerçekten sosyalist olsa bu kadar insan ülkeyi terk eder mi? Cenevrede yayınlanan bir gazete 700 bin Vietnamlı daha ülkeyi terk etmeye hazırlanıyor başlığını atmış. İngiltere Dışişleri Bakanının da gözleriyle durumlarını gördükleri göçmenlerin, burjuva artıkları olduğu gerekçesini çok katı ve kalpsiz bulduğunu söylemesi de ilginç.

Vietnam'a sorarsanız bu yirminci yüzyılın bu büyük trajedisine sebep olan sömürgeciler, batılı kapitalistler ve de özellikle Çin. Ama Vietnam, bu mantığına rağmen göçmenler sorununa gelişmiş devletlerin el koymalarını destekliyor. Sosyalist bir ülke böylesine bir durumadüşer mi? ASEAN ülkelerinin temsilcileri de Vietnam'a isim vererek hücum etmediler. Singapur Dışişleri Bakanı bu ülkelerin görüşünü belki üstü kapalı ama içten bir şekilde ifade etti. ASEAN ülkeleri göçmen sorununun gerçekten bilincinde olduklarını gösteren yapıcı çözümler önerdiler. Özellikle göçmen akımının, göçmenlerin geldiği ülkeler tarafından durdurulmasını önerdiler. Cuma günü öğleden sonraki oturumda Çin delegesinin sözleri oturumu hareketlendirdi. Çin, göçmenler sorununun kökeninde, Vietnam'ın izlediği, Sovyetler tarafından da desteklenen saldırı siyaseti olduğunu vurguladı. Çin delegesinin kürsüye gelmesiyle hareketlenen basın tribünü konuşmadan sonra yine seyrekleşti.

Burası Honk Kong'daki bir mülteci kampı. Sıcaktan bunalmış, iç içe girmiş bu insanların sorununa Cenevre Konferansında çözüm aranıyor.

BM Göçmenler Konferansında Vietnam teşhir edildi

MUSTAFA GENCER CENEVRE'DEN BİLDİRİYOR

Birleşmiş Milletler Göçmenler Yüksek Komiserliğinin girişimi ile Cenevre'de toplanan uluslararası konferans, çalışmalarını dün tamamladı. Dışişleri bakanları seviyesinde yapılan konferansta birçok ülke temsilcisi Güneydoğu Asyalı göçmenlerin sorunlarına acil olarak çözüm bulunmasını talep etti. Özellikle Vietnam heyeti sözcüleri, sorunun salt insancıl bir sorun olduğunu öne sürürken, Endonezya Dışişleri Bakanı, "Kamboçya sorunu çözülmeden, Tayland'daki göçmenler sorununun" çözülemeyeceğini vurguladı.

Tartışmalar sırasında, göçmenler sorununun sadece insancıl açıdan ele alınamayacağını belirten Çin heyeti sözcüsü,Vietnam'ın saldırgan tutumunu teşhir etti.

DELEGELERİN KONUŞMALARI

Singapur Dışişleri Bakanı sözlerini bu konferans sırasında konuşmacılardan göçmenler sorununun insancıl yönleri ile ele alınmasını siyasi kökenine girilmesinin istenilmediğini belirterek başladı. Singapur Dışişleri Bakanı Konferansı düzenleyenlere duyduğu saygıdan sorunun siyasi yönüne girmemeye çalışacağını söyledi. Durumun, Hamlet oyununda olduğu gibi hayaletle oyalanmak olduğunu vurguladı. Bu konferansın başarılı olamayacağını sandığını söyleyen Singapur Dışişleri Bakanı, Vietnam'a taş atılmaması gerektiği söylendiğine göre, hiç olmazsa göçmenleri ilk olarak barındıran ülkelere karşı da anlayışlı olunmasını istedi.

Singapur Dışişleri Bakanı konferansa katılanlara birisinin bu durumdan sorumlu olması gerektiğini hatırlattı. Her ülkenin insan haklarına göre ülkesindeki insanlara gerekli yaşama koşullarını sağlamakla sorumlu olduğunu vurguladı. Aksi halde uluslararası kamuoyunun bu sorumluluğu üzerine aldığını belirterek Vietnam'daki durumun daha önce görülmediğini belirtti. Afrika'daki göçmenlerin durumunun farklı olmadığını ama bu ülkelerin Vietnam gibi bir tutuma başvurmadıklarını ve halklarını kovmadıklarını vurguladı. Singapur Dışişleri Bakanı, Vietnam'ın göçmen akımını durdurmak için söz vermesi gerektiğini belirtti. Ancak bu şekilde 400 bin göçmenin sorununun çözülebileceğini belirtti.

Endonezya Dışişleri Bakanı Kamboçya sorunu çözüme kavuşmadan Tayland'daki göçmen sorunu da çözülemez dedi.

Kanada delegesi, "Herkesin bulunduğu ülkeyi terk etmeye hakkı vardır. Fakat insan hakları gereğince kimse ülkesini terk etmeye zorlanamaz ve terk etmediğin tahammül edilmez koşulların yaratılmasına çalışılamaz" dedi. Tayland Dışişleri Bakanı Laos'tan ülkesine giren göçmen akımının durmadığını aksine arttığını söyledi. Uluslararası kamuoyunun bölgesine yeteri kadar ilgi göstermediğini söyledi. Heng Samrin yönetimi tarafından Tayland'ın bombalandığını Çin asıllıların Kamboçya'dan sürüldüğünü vurguladı. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde ASEAN ülkelerinin önerisinin ezici bir çoğunluk tarafından desteklenmesine rağmen bir daimi devletin vetosu üzerine kabul edilmemesini eleştirdi. Meselenin kaynağına inerek göçmen akımının durdurulmasını önerdi. Göçmen sorununun doğurduğu neticeleri ele almakla kalmayıp sorunun sebeplerine de eğilmesi gerektiğini vurguladı.

Çin Dışişleri Bakan Yardımcısı sadece acele yardım değil meselenin kökenine inilmesini istedi. Çin delegesi, göçmenleri ilk barındıran ülkelerin büyük bir yük altında olduklarını ve ellerinden geleni yaptıklarını söyledi. Demokratik Kamboçya'nın davet edilmemesini doğru bulmadığını ve üzüldüğünü belirtti. Çin delegesi Vietnam'ın adını vermeden birinci dereceden sorumlu ülke göçmenlerin geldiği ülkedir dedi. Kendi ülkesine gelen göçmenleri barındıracağını sözlerine ekledi. Çin delegesi, militarist Vietnam hükümetinin askeri diktatörlük ve saldırı siyaseti uygulayarak göçe sebep olduğunu söyledi. Vietnam'ın bir süper devlet tarafından da cesaretlendirildiğini belirtti. Sorunun kökeninin burada yattığını vurguladı. Bu arada Vietnam'ın oturumu idare eden Waldheim'dan söz istediği görüldü. Waldheim Çin delegesine konferansın amaçlarına uymasını rica etti ve Vietnam'a söz vermeyeceğini de belirtti.

Bir okuyucu mektubu

B. Almanya'nın Bochum kentinden Mustafa Özer adındaki bir okuyucumuz gönderdiği mektupta, Baha Targün'ün "Muhalefetin Yeni Başbakan Adayı: Franz Josef Strauss" başlıklı yazısını (Bkz. AYDINLIK: 16 Temmuz 1979, s 3) eleştirmiş.

Okuyucumuz şöyle diyor:

"Bildiğimiz kadarıyla CSU Başkanı Strauss, ülkesinde faşist mihrakların başını çekenlerden tek yöneticidir. (...)

"Alman halkının çoğu Strauss'u seçip onu Almanya'nın Başbakanı yapmayı düşünmemektedir. Bunun sebebi ise, gelecekte F. Almanya'nın başına ikinci bir Hitler faşistinin doğmasını engellemektir. Ve biz yabancı işçiler olarak da, CSU başkanını, Başbakan olarak görmek istemiyoruz. Çünkü Strauss, biz yabancıların senelerden beri, bu ülkedeki patronlara yaptığımız hizmetleri, hatta Alman sanayisine bulunduğumuz katkıları hiç görmeksizin bütün haklarımızı gaspetmekte tereddüt etmeyeceğini defalarca açıklamıştır...

Okuyucumuz daha sonra da Strauss'un Başbakan olması halinde, Türkiye gibi geri kalmış olan Üçüncü Dünya ülkelerinin sırtına daha ağır yüklerin bineceğini yazıyor.

Bazı çevrelerin sık sık propagandasını yaptığı bu "Strauss meselesi" nedir? İngiltere'deki seçim kampanyası sırasında da Bayan Thatcher aleyhinde benzeri bir faaliyet göze çarpmıştı.

Sovyetler Birliğinin uluslararası arenaya bir süper devlet olarak çıkmasından sonra dünyadaki bütün güçler yeniden mevzileniyorlar. Gericiliğin merkezi Washington'dan Moskova'ya kayarken eskiden gerici olan bazı akımlar, artık en saldırgan emperyaliste karşı çıktıkları için objektif olarak ilerici bir rol oynamaya başladılar. Mihrakın değişmesi siyasi akımların niteliğini de değiştirdi. Kuşkusuz bu değişim bir-iki günde gerçekleşen bir manevra değil, bir süreçtir.

İşte CSU lideri Franz Josef Strauss da bu süreç içindeki siyaset adamlarından biridir. Bu yüzden Strauss'un bir faşist mihrak yöneticisi olduğunu öne sürmek, Almanya'nın ve Avrupa'nın somut gerçeğine ters düşüyor. Şöyle ki bugün B. Almanya'da "Hakim sınıfların en gerici en emperyalist yanlısı kesimlerinin oluşturduğu klik" Rus yanlısı DKP (Alman Komünist Partisi) tarafından temsil ediliyor.

Gelelim Strauss'un işçi sınıfına karşı tutumuna; Okuyucumuz, CSU başkanının demokratik hakları gaspetmesinden yakınıyor. Oysa ki Strauss sınıf yapısı gereği bir yönüyle zaten işçi sınıfına ve emekçi halka karşıdır. Üstelik hiç bir hak, burjuvaziye karşı mücadele edilmeden kazanılamaz. Bu yüzden, Strauss işçi haklarına karşı çıktığı sürece karşısında emekçilerin mücadelesini bulacaktır.

Strauss'un önünde iki yol vardır: Oysa Sosyal emperyalizme karşı direnişi sürdürecek ve böylece proletaryaya karşı düşmanca bir tutum izlemekten vazgeçmek zorunda kalacaktır; ya da işçi sınıfına karşı anti-demokratik tutumda ısrar ederse, Moskova'ya hizmet edecektir.

Strauss'un, B. Alman ekonomisinin krizini Üçüncü Dünya ülkelerinin sırtına yüklemesi meselesinde de durum aynıdır. Yani Üçüncü Dünya ülkeleri, B. Almanya ile eşitlik temelinde ilişki kurmak için mücadele etmelidir. Zaten süper devletlerin özellikle de Sovyetler'in tehdidi altında olan B. Almanya da, ancak Üçüncü Dünya ile böyle ilişkiler kurduğu zaman düşmanına karşı başarı kazanabilir.

Strauss'u tahlil ederken olumsuz geçmişini değil, bugünkü tutumunu esas almak gerekir.

Revizyonistlerin kopardığı yaygaraya karşı en etkili yöntem, Strauss ve benzeri politikacıları Moskova'ya karşı çıktıkça desteklemek, halka ve demokrasiye karşı çıktığı noktalarda ise mücadele etmektir.

Sovyet SS-20 füzelerinin baş hedef olarak seçtiği B. Almanya'da, Brandt, Wehner gibi teslimiyetçi siyasetçilerin ağırlıkta olduğunu hesaba katarsak, esas yönü Sovyet yayılmasına karşı olan bir Başbakanın.B. Almanya'ya ve dünya barışına katkıda bulunacağını unutmamak gerekir.

BM GUVENLIK KONSEYI ISRAIL'IN YENI YERLEŞIM MERKEZI KURMAMASINI ISTEDI

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

B.M. Güvenlik Konseyi, İsrail'e, işgal altında tuttuğu Arap topraklarında yeni Yahudi yerleşim merkezleri kurmayı durdurması için çağrı yaptı.

ABD'nin oylamada çekimser kaldığı toplantıda, İsrail heyeti alınan kararın tek yanlı olduğunu ileri sürdü.

Kararın Orta Doğudaki barış çabalarını baltalayıcı bir adım olduğunu iddia eden İsrail, yerleşim merkezleri hakkındaki bu toplantının, Mısır-İsrail barış anlaşması ışığında, görüşmelerin son aşamasını engellemeyi hedef aldığını öne sürdü. İsrail heyeti, Orta Doğu sorununa yalnızca doğrudan yapılacak görüşmelerin çözüm getireceği, tek yanlı ve bir tarafın haklarını ve çıkarlarını görmezlikten gelen rapor ve kararların hakça bir barış sağlayamayacağını ileri sürdü.

Iran Genel Kurmay Başkanı görevinden alındı

DIŞ HABERLER SERVISI

İran Genelkurmay Başkanı General Nasır Farbod görevinden ayrıldı. Yerine Tahran Harp Akademisi Bilim Kurulu Başkanı General Hüseyin Şakir atandı.

İran Haber Ajansı Pars, General Farbod'un görevinden alındığını belirtti. İran Savunma Bakanı Takir Rihayi'nin Farbod'un yerine atanan General Hüseyin Şakir'i ordunun yüksek rütbeli subaylarına tanıttığını bildirdi.

Öte yandan Reuter Ajansı ise General Nasır Farbod'un ordunun iç işlerine karışıldığı gerekçesiyle istifa ettiğini öne sürdü. Reuter'in haberine göre, General Farbod, sivil yetkililerin ordunun yeniden düzenlenmesi çalışmalarına katılmaları, emirler vermeleri üzerine istifa etti.

Bu arada Polis Şefi Rahimi'nin de istifa ettiği haber verildi. Rahimi, daha önce Savunma Bakanı Takir Rihayi tarafından disiplinsizlikle suçlanarak görevinden alınmış ama Ayetullah Homeyni'nin müdahalesi üzerine yeniden göreve dönmüştü.

MISIR EKONOMİ BAKANI YARDIMCISI ZAHİ:

ORTADOĞUDA **SAVAŞ ve BARIŞ**

KAHIRE VE BEYRUT NOTLARI

RAGIP DURAN

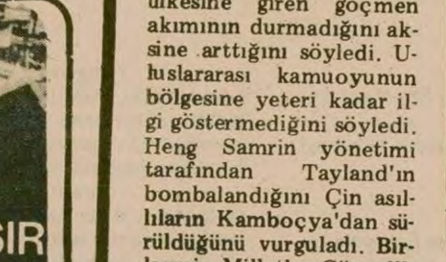

"Ruslar bizi tamamen bağımlı hale getirmek istedi"

Enver Sedat'ın Orta Doğu'da başlattığı yeni "Barış sürecinden'" sonra çeşitli çevreler, şöyle ilginç tahliller yaptılar: "Sedat, Rusya'dan uzaklaştı, şimdi de ABD'ye kucak açıyor." Hatta, emperyalizme ve siyonizme karşı mücadeleden çok, Mısır'a karşı mücadeleye önem verenler, Sedat'ı "Amerikan uşağı" olarak nitelemekten çekinmediler. Bu görüşler "Washington-Tel Aviv-Kahire ittifakı" "Begin ve Sedat: Orta Doğuda emperyalizmin iki jandarması" şeklinde teorilere kaynak oldu.

Bu konuda bilgi sahibi olmak için Mısır'ın ABD ile ekonomik ilişkilerindeki son durum hakkında bir soru yönelttim. Ekonomi bakanı yardımcısı şunları anlattı:

— Carter yönetimi, Başkan Sedat'ın izlediği siyasete büyük güven duymaktadır. Bu sayede de ABD, Mısır'ın ekonomik güçlüklerinin çözülmesine katkıda bulunmaktadır. Halen yabancı ülkelerden aldığımız yardımının üçte birini ABD sağlamaktadır. Son dönemlerde de uzun vadeli yardım programları iki ülkenin yetkilileri arasında görüşülmektedir. Size hemen şunu belirteyim, ABD'nin yardım koşulları bizim için çok elverişlidir. 40 yıl vadeli olarak yapılan yardımın ilk 10 yılı ödemesiz ve yüzde 2 faizlidir.

> ●
>
> *Washington-Tel Aviv-Kahire ittifakı mı?*
>
> ●
>
> *Rusya ile mal karşılığı ithalatın sonuçları*
>
> ●

Mısır ekonomisinden söz ederken, IMF, Dünya Bankası ve ABD gibi yabancı isimlerin sık sık geçmesi, biraz da ulusal ekonomi konusunda bilgi istememize yol açtı.

YABANCI YATIRIMLAR VE "MİLLİ" EKONOMI

Ancak "Milli ekonomiyi nasıl güçlendiriyorsunuz?" şeklindeki soruma cevap verirken de Abdülaziz Zahi, yine yabancı yatırımların önemine değindi.

— 1974 ve 1977 yılında yapılan yasal değişikliklerden sonra yabancı devletlerin ve şirketlerin ülkemizde yatırımlar gerçekleştirmesi daha da kolaylaştı. Arap dünyasında da şöyle bir durum var: Devletler ile Arap iş adamları arasında açık bir fark var. Mesela hâlâ birçok Arap iş adamı, kendi hükümetleri bize karşı olmasına rağmen gelip Mısır'da yatırımlar gerçekleştiriyorlar? Bu durumda Mısır'ın milli ekonomisi de gelişiyor.

Zahi açıklamalarını sürdürürken, özür dileyerek odasına giren ziyaretçileri ağırlıyor. İçeriye giren 4 çekik gözlü insan, son derece acil bir işleri olduğunu belirterek, iki-üç dakika bakan yardımcısı ile görüşüyor.

— Japon dostlarımızın bir meselesi çıkmış. Sözlerimi yarıda kesmek zorunda kaldım, diyor ve konuşmasını şöyle sürdürüyor: "Biz yabancı dostlarımızla ticari ve ekonomik ilişkilerimizi düzenlerken ülkemizin ihtiyaçlarından hareket ediyoruz. Örneğin öncelikle tarım koluna ağırlık veriyoruz.

Mısır Ekonomi Bakanı yardımcısı son olarak Mısır'ın Rusya ile yaşadığı "Dostluk ve kardeşlik" ilişkisinin deneyimlerini anlatıyor.

MISIR-RUSYA ILIŞKILERI

— Sayın Zahi, Mısır, Sovyetler Birliği ile yaptığı ilişkilerden özellikle de ekonomik ilişkilerden ne gibi bir sonuç çıkardı?

— Evet, bizim bu konuda zengin tecrübelerimiz oldu. 15 yıl süren Mısır-Rus ilişkileri döneminde Rusların bize her zaman yardım etmediğini tespit ettik. Moskova, adım adım bizimle olan ilişkilerin Doğu Bloku ile olan ilişkileri gibi yapmaya çalıştı. Yani kısacası bizi tamamen kendilerine bağımlı kılmak için çalıştı. Örneğin ticari ilişkilerde mal karşılığı ithalat yapmak zorundaydık Üstelik Mısır-Sovyet ilişkilerinde, onların bize sattığı malların yüzde 90'ını makinalar oluşturuyordu. Bunun karşılığında ise bizim pirincimiz ve pamuğumuz dünya fiyatlarının altında kapatılıyordu. Üstelik Rusların bize sattığı makinaların büyük bir kısmı da modası geçmiş ve hantal makinalardı. Öte yandan Ruslar, Mısır'ın Sudan ve Yemen gibi ülkelerle ticari ilişkilerini yoğunlaştırmasına dolaylı olarak karşı çıktı. Bir takım engeller çıkardılar.

Sonuç olarak şunu söyleyebilirim. . . Aslında Mısır-Sovyet ilişkilerinden çıkarılacak çok ders vardır. Siyasi konulara değinmiyorum. Bu alandaki sorunlar şimdiye kadar kamuoyunda çok işlendi. Ekonomik ve ticari alandaki ilişkilere gelince; biz artık bağımsızlığımızı korumamızı öğrendik. Bu da Rusya'nın tutumu sayesinde oldu, diyebilirim.

Yarın: Orta Doguda Sedat'ın yolu...

Anlaşma imzalandı ama...

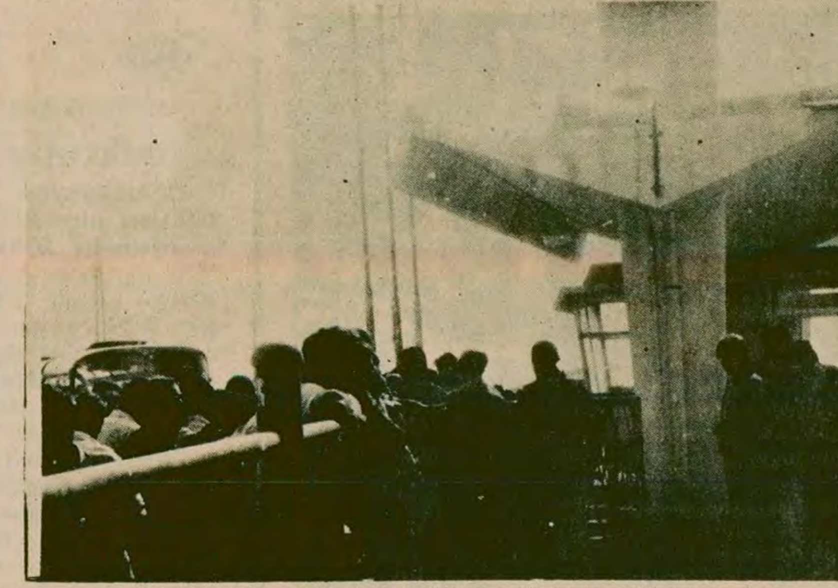

Mersin Soda işçilerinin ilk 150 kişilik grubu işbaşı yaparken

Grev sırasında alınan MHP'liler işbaşı yapan işçileri kışkırtıp olay çıkartmaya çalışıyor

Mersin Soda işçileri baskı altında!..

● Grevcilere 150'şer kişilik gruplar halinde işbaşı yaptırılması işçiler arasında tepki yarattı

● İşçiler sendikacılara "Bizi bölüp eli silahlı faşistlerin içine kurbanlık koyun gibi gönderiyorsunuz" diyorlar

MERSİN (ÖZEL)

Mersin Soda Fabrikasında bir yıla yakın bir zamandır süren mücadeleden sonra 13 Temmuz tarihinde anlaşmanın imzalanması ile birlikte işbaşı yapan işçiler üzerinde işverenin ve bazı MHP'lilerin yoğun baskıları olduğu bildiriliyor.

Çarşamba günü işbaşı yapan ilk grup işçi, fabrika grevdeyken patron tarafından alınan MHP'lilerin şimdi başlarına çavuş yapıldığını bu kişilerin sürekli laf atarak ve kışkırtmalarda bulunarak olay çıkartmaya çalıştıklarını söylüyorlar.

İşçiler ayrıca eskiden çalıştıkları bölümlerden alınarak başka işlere verildiklerini mesela bir ustanın yerleri süpürmeye verildiğini belirtiyorlar. Soda işçilerinin belirttiğine göre, işverenin ve MHP'lilerin bu baskıları, işçileri çıkışlarını almaya zorlamak amacını taşıyor.

PARTİ PARTİ İŞBAŞI

Mersin Soda'da Mersin-Ankara yürüyüşünden sonra, bazı CHP'li parlamenterlerin de araya girmesiyle imzalanan protokolde işçilerin hep birlikte değil, 150 kişilik gruplar halinde işbaşı yapmasının kabul edilmesi işçiler arasında tepkilere yol açtı.

Soda işçileri anlaşma imzalandıktan sonra yapılan toplantı da sendikayı eleştirerek şöyle dediler:

"Siz 'aylardır içeriye faşistler dolduruldu' diye yazıp çiziyorsunuz. Şimdi de bizi 150-150 bölüp bu faşistlerin içine kurbanlık koyun gibi yollmaya kalkıyorsunuz. Nerde görülmüştür toplusözleşmeden sonra grup grup içeri girildiği."

İşçiler ayrıca yapılan protokolle işçilerin mücadelelerini destekleyen mühendislerin geri alınmamasını ve sözleşmenin kendilerine danışılmadan imzalanmasını da eleştirdiler.

Petkim-İş Sendikası Genel Başkanı Karadayı'nın bu eleştirlere verdiği cevapta, işçilerin gruplar halinde işbaşı yapmasının patronun değil, kendi talepleri olduğunu söylemesi işçilerin tepkilerini daha da artırdı.

Bilindiği gibi, Mersin Soda işvereni, fabrikada çalışan bütün işçileri işten attığını ilan ettikten sonra içeriye çok sayıda yeni işçi almıştı. Bu işçilerin arasında Kadirli ÜGD Başkanı ile Osmaniye, Kadirli gibi yerlerden getirtilen çok sayıda komandonun bulunduğu da biliniyordu. Fabrikada yapılan aramalarda sık sık silah bulunmuş bu arada şüpheli bir ölüm olayı meydana gelmişti.

FABRİKA GERGİN

Alınan bilgilere göre, şu anda Mersin Soda'da durum gergindir. Yeni alınanlarla işbaşı yapan eski işçiler arasında sürekli bir gerginlik ve sürtüşme mevcuttur. Bu konuda hiç bir tedbir alınmadan işbaşı yaptırılmalarını eleştiren işçiler, gerginliğin giderilmesi için MHP'li elebaşılarının işten atılmasını ve işçiler üzerindeki baskıların kaldırılmasını istemektedirler.

Bursa Asil Çelik'te yetkiyi Otomobil-İş aldı

BURSA (ÖZEL)

Bursa Orhangazi'de kurulu Asil Çelik Fabrikasında toplusözleşme yapma yetkisi Otomobil-İş ile Maden-İş arasındaki uzun bir mücadele den sonra Orhangazi İş mahkemesinin kararı ile Otomobil-İş'e verildi.

Fabrikada ilk aşamada üye fişleri üzerinden yapılan tespitte Otomobil-İş'in 114 Maden-İş'in 29 Türk Metal'in 8 geçerli üyesi olduğu saptanmıştı. Oysa Maden-İş tespitten önce 190 Türk Metal ise 98 üye fişi vermişti. Bu sonuca rağmen Bölge Çalışma Müdürlüğü fabrikada 280 işçinin çalışmakta olduğunu öne sürerek yetkiyi Otomobil-İş'e vermemişti. Orhangazi İş Mahkemesi ise halen iş yerinde 84 işçinin çalışmakta olduğunu saptayarak yetkinin Otomobil-İş'e verilmesini kararlaştırdı.

Otomobil-İş Sendikası Teşkilatlanma Sekreteri Mehmet Aras basına yaptığı açıklamada Bölge Çalışma Müdürlüğünün haksız ve Maden-İş'i destekler nitelikte karar vermesini doğru karşılamadıklarını belirterek Çalışma Müdürlüğündeki üç müfettiş hakkında ceza ve tazminat davası açacaklarını bildirdi.

Otomobil-İş'in yakında Asil Çelik işvereni ile toplusözleşme görüşmelerine başlayacağı bildiriliyor.

Bursa'daki "Anarşi" konulu açık oturuma TİKP ve MSP'den başka katılan olmadı

BURSA (ÖZEL)

Bursa'da yayınlanan Marmara gazetesinin,bütün siyasi partilerin Bursa İl Başkanlarını davet ederek düzenlediği "Anarşi" konulu açık oturuma, MSP Bursa İl Başkanı ve Türkiye İşçi Köylü Partisi Bursa İl Başkanı dışındaki parti İl Başkanları katılmadılar.

Açık oturuma katılmak üzere gelen TİKP ve MSP Bursa İl Başkanları, MHP, CHP AP, TİP, TSİP temsilcileri gelmeyince anarşi konusunu kendi aralarında konuştular.

Açık oturumdan bir gün önce gazeteye telefon eden MHP yöneticileri tartışmaya katılamayacaklarını açıkladılar. MHP'nin katılmayış sebebinin, son olarak MİSK teki patlamanın da bomba imal edilirken olmasının ortaya çıkmasından sonra, MHP'nin iyice köşeye sıkışması ve diğer partilerin önünde bu tartışmayı göze alamaması olduğu şeklinde yorumlandı.

AP ise oturumun başlamasından bir buçuk saat önce telefonla verdiği haberde, "Bu açık oturum Türkiye çapında yapılsaydı katılırdık. Ayrıca bunun çözüm getireceğine de inanmıyoruz" diyerek oturuma katılmayı reddetti. Oysa AP'nin katılmayışında MHP'nin rol oynadığı, MHP yöneticilerinin AP'yi ziyaret ederek kendilerini oturuma katılmamaya ikna ettikleri bildirildi.

CHP ise önceden katılacağını bildirmesine rağmen, daha sonra "Seçmen kütüklerinin başında durmamız ve denetlememiz gerekiyor" gerekçesiyle oturuma katılmadı. TİP ve TSİP ise katılmama gerekçelerini bile bildirmediler.

Oturum saatinde salonda bulunan MSP ve TİKP İl başkanları gelmeyen partileri protesto ederek, "Bunlar Türkiye'de ve Bursa'da anarşinin önlenmesini istemiyorlar. Eğer isteselerdi gelir fikirlerini açıklarlardı. Biz 45 milyon halkın birliğini savunduğumuz, fikirlerin özgürce tartışılabildiği bir ortam istediğimiz ve anarşinin kaynaklarını tespit ettiğimiz için buradayız. Gelmeyen partiler, anarşinin kaynaklarına kol kanat gerenlerdir. Bu masaya gelip fikrini açıklamaktan korkanlar anarşiye karşı mücadele ettiklerini söyleyemezler" dediler.

TİKP Bursa İl Başkanı Yusuf Aydoğan, oturum yöneticisi İsmail Akgül'e, Rusya'nın yıkıcılığı ve MHP'nin terörünü ispatlayan belgeleri vererek, "Biz anarşinin kaynağının tespit edilmesi, halka duyurulması ve 45 milyon halkımızın bu kaynağı kurutmak için birleştirilmesi gerektiğine inanıyoruz. Anarşinin kaynakları Rusya ve MHP'dir. Bugün MHP'den hesap sorma zamanı gelmiştir. MHP İl Başkanı karşısına çıkacak gücü çok iyi biliyor ve onun için 'Herkes bizi suçlayacak. Biz onlarla baş edemeyiz' diyor. Bu doğrudur. Onlar halkla baş edemezler. Elbette suçlarının hesabı sorulacak. Bu açık oturumdan kaçmakla kurtulduklarını sanmasınlar" dedi.

Açık oturumu düzenleyen Marmara gazetesinin oturum yöneticisi İsmail Akgül de davetlerini kabul edip geldikleri için MSP İl Başkanı Osman Yumak ve TİKP İl Başkanı Yusuf Aydoğan'a teşekkür ederek , açık oturumu bu durumda iptal etmek zorunda kaldıklarını fakat her iki partinin de gösterdiği ilgiden çok memnun olduklarını söyledi .

MİSK denen örgüt...

İşçi Servisi 2

MİLLİYETÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
MİSK

MİSK'li militanlar Adana-Maraş yolunda bir kadını öldürdü

● ETKO şefi Ali Haydar Yangın, MİSK'in üs olarak kullandığı MARTEKS Fabrikasında barınıyordu

Kahramanmaraş'taki Pişkinler Fabrikası patronu işçilerin MİSK'ten ayrılarak TEKSTİL'de örgütlenmelerini önleyemeyince, son çare olarak fabrikaya 34 tane MHP'li komandoyu "bekçi" olarak yerleştirir. Bu bekçiler sonradan Kahramanmaraş katliamında aktif rol oynayacaktır.

Olayların gelişimini gene TEKSTİL Şube Başkanı Ahmet Şahinkanat'tan dinleyelim:

"İşveren 4 bekçinin yetmediğini söyleyerek fabrikaya 34 tane azılı MHP militanı aldı. Bu militanların başına da Şerefoğlu köyünün meşhur MHP'li muhtarı Ahmet Yıldız ve pavyon kabadayısı MHP'li Mehmet Çoban'ı getirdi. Altlarına bir de Reno çekti. Plakası 46 AC 168'di arabanın! 25 bin lira aylıkla bir de MHP'li şoför tuttu.

Vardiya amiri Refat Şen, Muhasebe Şefi Alaattin Tanrıöver'le birlikte bu 34 komando bekçiyi Şerefoğlu köyüne yerleştirdi.

Komandolar fabrika içinde her gün iki-üç kişiyi dövüyor, pavyonlarda içip içip geldikten sonra işyerinde çalışan kadınlara kızlara sarkıntılık ediyorlardı. Bu olayları günü gününe Savcılığa ve Emniyete bildiriyorduk. İşçilerin doktorlardan aldığı raporlar, şahitler olduğu halde bunların üstüne gitmediler."

KOMANDO BEKÇİLER BİR KADINI ÖLDÜRÜYOR

21 Aralık günü Maraş'ta iki öğretmen vurularak öldürülür. Ertesi gün cenazeler kaldırılırken faşistler aylardır tertipledikleri Maraş katliamını başlatırlar. Pişkinler Fabrikasına MİSK'in örgütlenmesi için sokulmuş bekçilerin bu olaydaki rolünü gene Ahmet Şahinkanat'ın ağzından dinleyelim,

'Katliamın ikinci günü fabrikada çalışan ve sendikamıza üye olan işçiler saat 12'de işi terkedip şehre doğru geldiler.

Fabrikadaki komando bekçiler de Ahmet Yıldız başkanlığında tam saat 12'de kendilerine verilen göreve uygun olarak Adana-Maraş yolunu kesmiş ve orada mevzilenmişlerdi. Şehri terketmek için buradan geçenlerin araçlarını durduruyor. arabaları tahrip ediyor, insanları dövüyor ve yaralıyorlardı.

O sıralarda Çukobirlik muhasebecisi, olaylarda bir şey olmasın diye bir taksi tuttu. Anasını ve baldızını Adana'ya göndermişti. Yolu kesmiş olan komando bekçiler arabayı durdurup kadını öldürüyorlar. Şoförü ve diğer kadını da ağır şekilde yaralıyorlar. Bundan başka o gün yoldan geçen yüzlerce insanı soydular, yağmaladılar ve yaraladılar."

MİSK'İN ÜSSÜ MARTEKS

Bu bekçilerden 10 tanesi daha sonra üç bin lira gündelikle MARTEKS İplik Fabrikasına gönderildiler. Amaç, MİSK'in üs gibi kullandığı bu fabrikadaki kıpırdanışları ezmekti. Faaliyetlerini orada sürdürdüler.

MARTEKS Fabrikası aynı zamanda ETKO çetesi şefi Ali Haydar Yangın'ın saklanma ve dinlenme üssü olarak da biliniyor. Ali Haydar Yangın arandığı veya zor durumda kaldığı zaman izini burada kaybettiriyordu. Yapılan müracaatlara rağmen burası ile de ilgilenilmedi.

MİSK Maraş Bölge Başkanı Cemil Tozkoparan'da MARTEKS Fabrikasının gediklilerindendi. Patronu da MHP'li olan bu fabrikada MİSK, Maraş katliamının ön hazırlıklarının önemli bir kısmını yürütmüştü.

YARIN: MİSK Bölge Başkanı katliamı başlatanlardan birisiydi.

Ümraniye Atakent Tesislerine patlayıcı madde atıldı

HABER MERKEZİ

Ümraniye son durakta bulunan Atakent tesislerine dün sabaha karşı patlayıcı madde atıldı.

Saat 01.00 sıralarında meydana gelen olayda, tesisleri korumakla görevli polis Nuri Çelik'le, site bekçisi Muzaffer Fedik hafif şekilde yaralandılar. Yaralılar Haydarpaşa Numune Hastanesinde ayakta tedavi gördüler. Polis, olaydan sonra çevrede arama yaptı ve durumları şüpheli görülen bazı kişileri gözaltına aldı.

Atakent mimarı ve pazarlama tesisleri sahibi olan kişinin, aynı zamanda 1 Mayıs Mahallesindeki arsalarında sahibi olduğu öğrenildi. Bir süre önce bu kişinin şikayeti üzerine bölgede bulunan bazı gecekondular yıkılmış ve güvenlik kuvvetleri ile gecekondu sakinleri arasında çatışma çıkmıştı.

SİLİFKE'DE YARALANAN KOMİSERİN DURUMU AĞIRLAŞTI'

Dört gün önce Silifke'de bir banka şubesini soymak isteyen THKP—C Acilciler grubuna mensup kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralanan Mersin Emniyet Müdürlüğü Cinayet Masası Şefi Başkomiser Natik Karadeniz dün sabah Adana Tıp Fakultesine kaldırıldı.

Mersin Valisi Naim Cömertoğlu ile Emniyet Müdürü İbrahim Ulus'un nezaretinde Adana Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılan Natik Karadeniz burada yeniden ameliyata alındı.

ANKARA'DA İKİ KİŞİ YARALANDI

Cebeci Mektep Sokakta önceki gün saat 15.25 sıralarında meydana gelen olayda Betül Ünalan ve Bekir Erdal Aydın adlı kişiler tabanca kurşunu ile yaralandılar.

Olayla ilgili olarak Telat Adanır adlı bir kişinin gözaltına alındığı ve olayla ilgili soruşturmanın derinleştirilerek sürdürüldüğü açıklandı.

BURSA'DA TABANCAYLA YAKALANAN İKİ KİŞİ TUTUKLANDI

Bursa'nın Kurşunlu İlçesinde dün gece bir ihbar sonucu Selahattin Can ve Eşref Can isimli iki kardeş tabancayla yakalanarak tutuklandılar. Sahil kenarında dolaşırken yakalanan iki kardeşin üzerlerinde iki tabanca ve 25 mermi bulundu.

Yakalananlardan Selahattin Can'ın bir süre önce Sivas Cezaevinden kaçtığı ve aranmakta olduğu, Eşref Can'ın da Ankara Dil Tarih Coğrafya Fakültesinde öğrenci olduğu öğrenildi.

MALATYA'DA

Malatya PTT Merkez Müdürü Ali Elçi'nin önceki gün öldürülmesinden sonra şüpheli görülen bazı MHP'liler gözaltına alındılar.

PTT Merkez Müdürünün ölümü şehirde ve özellikle PTT çalışanları içinde tepkiyle karşılandı.

Bostancı Yalı Yolu Yeni Evler Kalkındırma Derneği Tüzüğü

Madde 1- Derneğin adı ve merkezi.
A- Derneğimiz (Derneğin adı Bostancı Yalı Yolu Yeni Evler Kalkındırma Derneğidir.) adındadır.
B- Merkezi İstanbul İli Kadıköy İlçesi (Dernek merkezi aynı adrestedir.)

Madde 2- Derneğin amacı ve faaliyetleri:
A- Amacı: Semtimizin yol, su, elektrik ve kanalizasyon tesislerinin kurulması, ilgili mercilere usuli kanun dairesinde müracaat ve tasavufta bulunmak.
B- Amacını gerçekleştirmek için derneğin yapacağı faaliyetler
a- Mahallemizin sosyal ihtiyaclarını karşılamak
b- Mahalle gençliğinin spor faaliyetlerini geliştirmek
c- Okuma, yazma bilmeyenler için okuma yazma kursu açmak.
d- Mahalle sakinlerinin birlik ve dayanışmasını sağlamak.
e- Konser, müsamere, geceler vesair eylenceler tertipler ve gelirini derneğe irat kaydeder.

Madde 3- Derneğin kurucuları TC uyruğundan olup, adı soyadları, kimlikleri, meslek veya sanatları, ikametgahları tüzüğün sonunda liste halinde belirtilmiştir.

Madde 4- ÜYELİK ŞARTLARI VE ŞEKİLLERİ:

A- Derneğe üye olma: Medeni hakları kullanma ehliyetine haiz 18 yaşını bitirmiş herkes derneğe üye olabilir. Ancak yabancıların üye için Türkiye'de ikamet etme hakkına sahip olması gereklidir.

Üyelik için müracaat edenler üye kayıt formunu doldurup imza ettikten sonra yönetim kurulu başkanına verirler. Yönetim kurulu en geç 30 gün içinde bu müracaatları karara bağlar, sonucunu ilgiliye duyurur.

B- Dernekten çıkma ve çıkarılma:

a- Hiç kimse derneğe üye olmaya veya üye kalmaya zorlanamaz. Her üye istediği zaman dernekten istifa hakkına sahiptir. Ancak geçmişteki üye aidatlarını ödemek zorundadırlar.

b- Üye aidatını bir yıl ödemeyen, dernek faaliyetlerini engelleyen veya zedeleyici söz ve harekette bulunanlar, dernek iç yönetmeliğindeki esaslara uymayanlar, yönetim kurulu kararı ile üyelikten çıkarılırlar. Bu karara karşı ilk genel kurul toplantısında itirazda bulunabilir. Bu karar kesindir.

Madde 5- DERNEĞİN KURULUŞU:
Derneğin organları şunlardır:
a- Genel kurul
b- Yönetim kurulu
c- Denetleme kurulu
d- (Başka organlar isteniyorsa sırası ile yazılabilir)

A- GENEL KURULUŞ ŞEKLİ VE TOPLANMA ZAMANI:

Genel Kurul, aidatlarını ödeyen asil üyelerden teşekkül eder. Her yıl (veya iki yıl) .... ayında olağan genel kurul toplantısı yapılır.

Yönetim ve denetleme kurullarının gerekli gördüğü hallerde, yahut dernek üyelerinin beşte birinin yazılı isteği üzerine olağanüstü toplanır.

a- ÇAĞRI: Tüzükte belli edilen zamanlarda yapılan olağan toplantıya yönetim kurulu tarafından üyeler çağrılır. Olağanüstü genel kurul toplantılarında yönetim kurullarında 30 gün içinde genel kurulu davet etmek zorundadır.

Yönetim kurulu dernek tüzüğüne göre genel kurula katılma hakkı bulunan üyelerin listesini düzenler. Genel kurula katılacak üyeler enaz on gün önceden toplantının günü, saati, yeri ve gündemi iki gazete ile ilan edilmek suretiyle toplantıya çağrılır ve keyfiyet mahalli mülküye amirine yazı ile bildirilir.

Toplantı geri bırakıldığı taktirde, üyeler ikinci toplantı tarihinden enaz beş gün önceden, geri bırakılma sebepleri ile, toplantının günü, saati, yeri ve gündemi iki gazete ile yeniden çağrılır ve durum mahalli mülkiye amirine yazı ile bildirilir. Genel kurul toplantısının birden fazla geri bırakılması caiz değildir.

b- TOPLANTI YERİ VE YETER SAYISI:

Genel kurulun toplantıları dernek merkezinin bulunduğu yerden başka yerde yapılamaz. Her toplantının ilanda belirtilen ve mahalli mülkiye Amirine bildirilen gün, saat ve yerde yapılması gereklidir. Genel kurul dernek tüzüğüne göre genel kurula katılma hakkı bulunan üyelerin yarıdan bir fazlasının iştiraki ile toplanır.

İlk toplantıda yeter sayı sağlanmazsa ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz ANCAK bu ikinci toplantıya iştirak eden üye sayısı yönetim ve denetleme kurulları üye tam sayısının toplamının iki katından aşağı olamaz.

c- Toplantının yapılış, usülü, gündem:

Genel kurula katılacak üyeler, yönetim kurulunca düzenlenen listedeki adları hizasına imza ederek toplantı yerine girerler. Yeter sayı sağlanmışsa durum bir tutanakla tesbit edilir. Toplantıyı yönetim kurulu başkanı veya görevlendireceği yönetim kurulu üyelerinden biri açar.

Açılışı müteakip toplantıyı idare etmek üzere bir Başkan, bir başkan vekili, iki katip seçilir. Toplantının yönetimi genel kurul başkanına aittir Katipler toplantı tutanağını düzenler ve başkanla birlikte imzalar. Toplantı sonunda bütün belgelerle tutanak yönetim kuruluna teslim edilir.

Genel kurul toplantılarında yalnız gündemde yer alan maddeler görüşülür. Ancak toplantıda hazır bulunan üyelerin en az onda biri tarafından görüşülmesi istenen hususların gündeme alınması zorunludur.

Madde 6- GENEL KURULUN GÖREV VE YETKİLERİ:
a- Yönetim ve denetleme kurullarına ait raporların görüşülmesi, yönetim kurulunun ibrası.
b- Yönetim kurulunca hazırlanan bütçenin görüşülüp aynen veya değistirilerek kabülü.
c- Dernek organlarının seçimi:
d- Derneğe gerekli taşınmaz malların satın alınması veya mevcut taşınmaz malların satılması hususunda yönetim kuruluna yetki vermek.
e- Dernek tüzüğünün değiştirilmesi,
f- Derneğin feshine karar vermek,
g- Derneğin tüzüğünde ve mevzuatta genel kurulca yapılması belirtilen görevler.

Madde 7- GENEL KURULDA KARAR ALMA YETER SAYISI:
a- Genel kurulda kararlar çoğunluk sistemi ile alınır. Her üyenin bir oy hakkı vardır.
b- Kararlar genellikle açık oyla verilir. Ancak seçimlerin gizli veya açık oyla yapılması genel kurulun çoğunluk kararına bağlıdır.
c- Fesih kararlarında üçte iki çoğunluk şarttır.

Madde 8- YÖNETİM KURULU:
A- Teşkili yönetim kurulu genel kurul tarafından secilen (5) asil (5) yedek üyeden oluşur. Kendi aralarında görev bölümü yaparlar. Yönetim kurulu başkanı, derneğinde başkanıdır.

B- GÖREV VE YETKİLERİ:
a- Derneği temsil etmek veya bu hususta kendi üyelerinden bir veya bir kaçına temsil yetkisi vermek.
b- Dernekler kanunu ve tüzük hükümleri çerçevesi içinde derneğin amacına uygun şekilde çalışmak ve kararlar almak.
c- Genel kurul kararlarını uygulamak, yerine getirmek, verilecek yetkiye göre tayin etmek.
d- Derneğin gelir ve gider hesaplarına ilişkin işlemleri yapmak, bütçeyi hazırlayıp genel kurula sunmak.
e- Tüzüğün kendisine verdiği işleri yapmak.

C- TOPLANTILAR: Yönetim kurulu, enaz ayda bir kere toplanır. Başkanın daveti üzerine de toplanabilir. Özürsüz olarak birbirini izleyen üç toplantıya gelmeyen üye görevden çekilmiş sayılır. Kararlar, üye tam sayısının çoğunluğu ile verilir.

D- Yönetim kurulu üyelerinden boşalma olunca yedekler, sırası ile asil üyeliklere alınırlar ancak yedeklerin de getirilmesinden sonra yönetim kurulu üye tam sayısının yarısından aşağı düşerse, genel kurul mevcut yönetim kurulu üyeleri veya denetleme kurulu tarafından bir ay içinde toplatıya çağrılır. Bu çağrının yapılmaması halinde dernekler kanununun 26 cı maddesi hükmü uygulanır.

Madde 9- DENETLEME KURULU:
a- Denetleme kurulu, üç asil ve üç yedek olmak üzere genel kurulca seçilir. Üç üye, aralarından birini kendilerine başkan seçer. Üyelerden birinin ayrılması halinde sırasıyla yedekleri alınır.
b- Kurulun görev ve yetkileri: Derneğin hesaplarını, yapılan işlemlerini denetleyerek, sonucunu önerilerle birlikte yönetim kuruluna erir.

Genel kurul toplantısından evvel, derneğin mali durumunu gözden geçirir ve diğer çalışmaları ile birlikte genel kurula bir rapor halinde bilgi sunar.

Tüzüğün kendisine verdiği görevleri de yerine getirir.

Madde 10- Genel kurulca seçilen yönetim ve denetleme kurullarının asil ve yedek üyelerinin ad ve soyadları, meslekleri ve adresleri, seçimi izleyen 7 gün içinde merkezi bulunduğu en büyük mülkiye amirine bildirilir.

Madde 11- Derneğin şubesi yoktur. Şube açılması hususunda genel kurulca tüzük değişikliği olursa şubeler hakkında ana hükümler uygulanır.

Madde 12- Üye aidatı ayda (10TL.) olmak üzere yıllık tutarı (120)liradır. Bu miktar yıllık 1.200.- TL. geçmemek üzere genel kurul kararı ile artırılabilir.

Madde 13- Derneğin gelirleri:
a- Üye aidatları,
b- Dernekçe tertip edilen: Balo, eğlence, konser, spor müsabakaları gibi faaliyetlerden sağlanan gelirler. Eşya piyangosundan elde edilecek hasılat.
c- Dernek mallarının sağladığı çeşitli gelirler,
d- Bağış ve yardımlar,
e- ....

Madde 14- Defter ve kayıtlar: Dernek aşağıdaki defterleri noter'den tasdik edilmesi şartı ile, kullanılır.
a- Üye kayıt defteri: Derneğe giren kimlikleri, derneğe giriş tarihleri aidatı.
b- Karar defteri: Yönetim kurulunun verdiği kararların yazıldığı defterdir.
c- Gelen ve giden kayıt defteri.
d- Gelir ve gider defteri. Dernek gelir ve giderlerinin işlendiği defter.
e- Bütçe ve kesin hesap defteri.

Madde 15- Dernek gelirleri dip koçanlı ve sıra nolu makbuzlarla alınır ve giderler masraf belgeleri ile yapılır. Dernek parası Bankaya yatırılır, veznedarda (500.-) lira bulundurulabilir. Bankadan para çekimi yetkili çift imza ile çekilir. Bu yetki yönetim kurulu kararı ile belirtilir.

Acele hallerde mahsubu sonradan yapılmak üzere (1.000.-) lira veznedara avans verilmesi kararla mümkündür.

Madde 16- TÜZÜK DEĞİŞİKLİĞİ: Derneğin tüzüğü dernekler kanununun ve tüzüğün hükümlerine göre yapılacak toplantılarda salt çoğunlukla değiştirilebilir.

Madde 17- Derneğin feshi,

Dernek genel kurulu, her zaman, derneğin feshine karar verebilir. Feshe karar verebilmek için, tüzüğe göre genel kurula katılma hakkına sahip olan üyelerin en az üçte ikisinin toplantıya katılması şarttır. Bu suretle çoğunluk elde edilmezse ikinci defa toplanmak için üyeler tüzük hükümlerine göre çağrılır. Bu çağrı üzerine toplanacak üyelerin sayısı ne olursa olsun fesih konusu görüşülür, karar üçte iki çoğunlukla alınır.

Derneğin feshi, yönetim kurulu tarafından (5) gün içinde mahallin en büyük mülkiye amirine bildirilir.

Fesih kararı ile birlikte 3 kişilik bir tafsiye kurulu da seçilir. Bu kurul alacak ve borçları tespit ve tafsiye ettikten sonra dernekler kanunu gereğince sonuçlandırılır ve kalan malları ile parası ( ) devredilir.

Madde 18- Bu tüzük 21 maddeden ibaret olup gazete ile ilanı 9. madde hükmüne göre yapılır.

Geçici

Madde 19- Dernek organlarının teşkiline kadar dernek işlerini yürütmeye ve derneği temsile yetkili geçici yönetim kurulu üyelerinden ibarettir.

YÖNETİM KURULU
1- Süleyman Erdinç: Yalıyolu cumhuriyet mah. no: 6 Bostancı-İstanbul
2- Mustafa Mersinli: Yalıyolu mersin sok. no: 13 Bostancı-İstanbul
3- Hasan Esengül: Yalıyolu cumhuriyet mah. no: 18, Bostancı-İstanbul.
4- Davut Demirkaya: Yalıyolu cumhuriyet mah. no:1, Bostancı-İstanbul
5- Hüseyin Bakırel: Yalıyolu Çağdaş sok. no: 6, Bostancı-İstanbul
6- Ali Şengül: Yalıyolu şengül sok. no: 11, Bostancı-İstanbul.

Yedekler
1- Zeynel Sülük: Yalıyolu cumhuriyet mah. no: 15/4, Bostancı-İstanbul
2- İzzet Kılıç, Yalıyolu cumhuriyet mah. no: 14, Bostancı-İstanbul.
3- Adıgüzel Gündüz: Yalıyolu cumhuriyet mah. no: 4, Bostancı-İstanbul.
4- Hikmet Üstün: Yalıyolu no: 14 Bostancı-İstanbul
5- Muharrem Aksüt: Yalıyolu şengül sok. no: 7, Bostancı-İstanbul
6- Hüseyin Öztürk: Yalıyolu şengül sok. no: 5, Bostancı-İstanbul.

DENETLEME KURULU
1- Turan Yiğit: Yalıyolu cumhuriyet mah. no: 17, Bostancı-İstanbul.
2- B.Hüseyin Öztürk: Yalıyolu Mersin sok. no: 2, Bostancı-İstanbul.
3- Muhittin Köleoğlu: Yalıyolu no: 30, Bostancı-İstanbul.

Aydınlık 721

Niyet Mektubuna göre

Hükümet, alacağı her ekonomik kararı IMF'ye danışacak

ANKARA (THA)
Türkiye'nin IMF'ye verdiği ve geçtiğimiz gün Fon Yönetim Kurulu tarafından onaylanan "Niyet Mektubu"nda Türk hükümetinin alacağı her türlü ekonomik karar konusunda IMF'ye danışacağı ve Fon'un görüşünün alınacağı taahhüt edildi.

Bu durum IMF'ye verilen "Niyet Mektubu" nun son bölümünde şu şekilde yer alıyor:

"Hükümet, bu mektupta ortaya konulan politikaların, istikrar programının amaçlarına ulaşmaya yeterli olduğuna inanmaktadır. Ancak bu amaca uygun düşecek yeni önlemler de mi alacaktır. Türk hükümeti herhangi bir yeni önlemi benimsemeden önce, Para Fonu'na danışacaktır."

Öte yandan, IMF tarafından onaylanan "Niyet Mektubu" ile Türkiye'nin 1980 Temmuz ayı sonuna kadar Fon kaynaklarından 300 milyon dolarlık bir kredi alması kesinleşti. Bu miktarın 70 milyon SDR (Özel Çekme Hakkı) birimine karşıt olan 90 milyon doları önümüzdeki hafta Merkez Bankası kaynaklarına girecek. Geri kalan miktarın Ekim ayı içerisinde ve IMF uzmanlarının yapacakları üç aylık ekonomik "konsültasyon"un sonucunun olumlu bulunmasından sonra 90 milyon dolar olarak kullanılması gerekecek. 300 milyon dolardan bu yıl içinde kullanılacak 180 milyon dolardan sonra arta kalan 120 milyon dolar ise 1980 yılı Temmuz ayına kadar ve yine IMF uzmanlarının ekonomik gidişin onaylanması sonucu işlerlik kazanacak.

Bu arada, IMF'ye verilen "Niyet Mektubu"n da bu yıl içerisinde Türk lirasının dolara bağımlılıktan kurtarılıp "sepet" diye tanımlanan yeni sisteme bağlanması için Maliye Bakanlığı, DPT ve Merkez Bankası arasında koordine çalışmaların başladığı öğrenildi.

TİKP'nin Gümüşhacıköy ve Yomra ilçe örgütleri de kuruldu

ANKARA (ÖZEL)
Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) Gümüşhacıköy (Amasya) ve Yomra (Trabzon) İlçe örgütleri kuruldu. Kasım ayına kadar 15 ilin bütün ilçelerinde örgütlenmesini bitireceği bildirilen TİKP nin 1981 genel seçimlerine katılacağı açıklandı.

Genel Merkeze bağlı olarak kurulan ilçelerin 9 uncusu olan Gümüşhacıköy ile birlikte. TİKP'nin kurulan ilçe örgütlerinin sayısı 67'ye ulaştı. Yeni kurulan ilçe yönetimleri şöyle:

Gümüşhacıköy İlçe Yönetim Kurulu:
1- Mustafa Emir (Başkan) Çiftçi
2- Mehmet Kartal, Köylü.
3- Mehmet Oluç, Kaynakçı.
4- Celal Aktaş, Demirci
5- Veysel Turan, Marangoz

Yomra İlçe Yönetim Kurulu:
1- Celal Keleş (Başkan) Öğrenci
2- Sabri Çiçek, İşçi
3- Hüseyin Erol, Köylü
4- İsmet Bayraktar, Teknisyen
5- Abdurrahman Yılmaz, Öğrenci

TİKP Ödemiş İlçe Başkanı Mustafa Ovacık izinsiz afiş asma iddiasıyla tutuklandı

ÖDEMİŞ (ÖZEL)
Türkiye İşçi Köylü Partisi Ödemiş İlçe Başkanı ve parti kurucusu Mustafa Ovacık, Ceza kanununda değişiklikle getirilen, belirtilen yerler dışında afiş yapıştırmak suçundan dolayı önceki gün Ödemiş'te tutuklandı. Bir grup parti taraftarıyla birlikte 17 Temmuz akşamı "MHP ve Kontrgerilladan Hesap Sorulsun" başlıklı afişleri yapıştıran Mustafa Ovacık, gözaltına alındı. Emniyet Amirliğinde tutulan bir zabıt ile Cumhuriyet Savcılığına gönderilen Ovacık, Savcılığın tutulan zaptı beğenmemesi üzerine burada bir süre bekletildi. Bu arada zapta Emniyet Amiri Nafiz Yıldız tarafından "Kaymakamlık tarafından belirlenen yerler dışında afiş yapıştırıldığı" şeklinde bir ibare eklendi. Daha sonra bu zapta dayanılarak Mustafa Ovacık hakkında tutuklama kararı verildi. Kararın 2248 yasa ile değişiklik yapılan TCK'nın 536. maddesine göre verildiği öğrenildi.

MENKUL SATIŞ İLANI
İSTANBUL 12. İCRA MEMURLUĞUNDAN

Esas: 1979-6709
Mahcuz olup satışına karar verilen 50 000 lira muhammen kıymetindeki 34 HC 164 plaka sayılı 1966 model TAUNUS marka vasıtanın 1 nci açık artırması 25/7/1979 tarihinde saat 17-17,15 arasında İstanbul Kan merkezi Başvekil Caddesi, İlker takside yapılacaktır. O gün sürülen pey muhammen kıymetin % 75'ini bulmadığı takdirde 2 nci açık artırması 26/7/1979 tarihinde yapılarak en çok artırana ihale olunacaktır. Tellaliye ve ihale damga pulu alıcıya ait olup taliplilerin mahalinde hazır bulunacak memura müracaatları ilan olunur. 12/7/1979
(Basın: 5454—718)

Kültür Bakanlığı Hergün'e cevap verdi

"Yasaklandığı ileri sürülen yapıtlardan birçoğunun mevcut olmadığı görüldü"

ANKARA (ÖZEL)
Kültür Bakanlığı "Hergün" gazetesinde yer alan bir haberle ilgili olarak yaptığı açıklamada, yasaklandığı ve dağıtımının durdurulduğu ileri sürülen yapıtlardan bir çoğunun mevcut olmadığını belirtti.

Kültür Bakanlığınca yasaklandığı ileri sürülen Ziya Gökalp'in "Türkçülüğün Esasları", "Makaleler 1-2", "Türk Kültürü ve Milliyetçilik", "Tarihi Gilmani" adlı yapıtların mevcut olmadığını ve dağıtımı durdurulan yapıtlardan 125 bin adedinin de Çocuk Yılı nedeniyle 67 ilde Kültür Müdürlüklerine ve kütüphanelere gönderildiğini belirtti. Açıklamada, basımı tükenen yapıtların yeniden basılmakta olduğu da bildirildi.

Acil yardımın ilk 120 milyonu geldi

•IMF'nin ve Isviçre'nin açtığı krediler Merkez Bankasının emrine verildi

ANKARA (ÖZEL)
Türkiye'ye yapılması kararlaştırılan acil yardımın ilk 120 milyon dolarlık kısmı geldi. Merkez Bankasına yakın kaynaklardan alınan bilgiye göre IMF'nın verdiği 90 milyon doların haberi Ankara'ya dün akşamüstü ulaşırken, İsviçre'nin Türkiye'ye açtığı 30 milyon dolarlık kredi de Merkez Bankasının emrine girdi.

Yetkililer bunun acil yardım fonunun ilk gelen kısmı olduğunu belirterek, bundan sonra da geri kalanının kısım kısım geleceğini ifade ettiler.

NORVEÇ'TEN 5 MİLYON DOLAR GELİYOR

Türkiye'ye ivedi yardım programı çerçevesinde Norveç hükümetince verilen 25 milyon kronluk (5 milyon dolarlık) bağışa ilişkin anlaşma da dün imzalandı.

Norveç Büyükelçisi Per Naevdal ile Hazine Genel Müdürü Aysel Övmen tarafından imzalanan anlaşmayla verilecek bu bağış, 30 Mayısta Paris'teki OECD toplantısında Norveç hükümetince taahhüt edilmişti.

22 Mayıs 1979 tarihinde ve dün imzalanan anlaşmalarla Norveç hükümeti ayrıca Türkiye'ye 11 milyon dolar bağış vermiş oldu.

Türkiye, böylece İsviçre, Almanya ve İsveç'den sonra dördüncü OECD ülkesiyle yardım anlaşmasını imzalamış oluyor.

Norveç'le yapılan anlaşmanın diğerinden farkı, karşılığında bir ödeme yükümlülüğü getirmemesi.

Bizim örnek haber
gazetesi nasıl gösteriyor.

Genelkurmay Başkanını Gölcük'e götüren uçak kaza geçirdi

HABER MERKEZİ
Türkiye'de yapılan ilk denizaltının "denize indirilme töreni"ne katılmak üzere Gölcük'e giden Genel Kurmay Başkanı Evren, Hava Kuvvetleri Komutanı Şahinkaya, Jandarma Genel Komutanı Celasun'u, taşıyan askeri uçak, Cengiz Topel Havalimanına inişi sırasında kaza geçirdi. Uçakta ayrıca Milli Savunma Bakanı Akmandor, Maliye Bakanı Müezzinoğlu, Devlet Bakanı Doğan, Milli Güvenlik Kurulu Sekreteri ve dört basın mensubu bulunuyordu.

Hasan Batuman

MHP'lilerin

safında yerini alınca

K.Maraş davası sorgulamasında neler oldu
BİLMİYORUM
GÖRMEDİM
DUYMADIM

CHP'li avukatlar sanki dillerini yutmuşlardı ①

MHP'li avukatlardan Hülagü Balcıoğlu

Bir sosyal dava sürüyor Maraş'ta. Yüzlerce kişinin katlinin hesaplaşması. Bu hesaplaşmada güçler ortaya çıkıyordu. Katliama adını vuran MHP, sanık ve savunma sandalyesinde yerini almıştı. Karşısında CHP olmalıydı. Hükümet Partisi CHP, Maraş'ta binası tahrip olunan, katledilen yurttaşların oyuyla bir zamanlar makamlara oturmuş CHP olmalıydı. Ama CHP'li avukatlar susuyorlardı. Neden susuyorlardı? Hatta içlerinden ikisi MHP'li sanıkların avukatlığını alacak kadar saf değiştirmişti. Ne oluyordu CHP'li avukatlara? Bu sorunun cevabı sonradan öğrenildi. Genel Merkez böyle emretmişti.

HABER MERKEZİ
Adana, Kahramanmaraş, Gaziantep ve Adıyaman İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde, K.Maraş olayları sanıklarının yargılamaları sürüyor. Mahkemede sorgulama boyunca MHP'nin yönlendirdiği 800 sanığın şarkısı: "görmedim, duymadım, bilmiyorum" oldu. Sorgulama sırasında sanıklara uygulatılan bu "inkar taktiği" mahkemede açığa çıktıkça en çok rahatsız olup telaşa kapılanlar da onları suça itenlerle, avukatları oluyordu.

MHP Maraş'ta katliam tertipleyerek, yüzlerce insanın kanına girmişti. Bu katliamda en çok zarar görenler Alevi yurttaşlar ile CHP'liler olmuşlardı. MHP'nin bu olaylardaki rolü hemen açığa çıkınca köşeye sıkışmaya başladı. Olayları yönlendirerek soktuğu sanıklar ile katliamın bir kısım elebaşıları tek tek yakalandılar. Yakalanan bu sanıklar olaylardaki rollerini bir bir savcılıkta ve emniyette itiraf ettiler. Bu durum MHP'yi telaşa düşürdü. Çünkü MHP'nin kaderini bu dava belirliyor. Bunu kamuoyu bildiği gibi MHP de biliyor. Bu yüzden MHP önemli ölçüde ağırlığını Kahramanmaraş olayları davasına bağladı. Sanıklara, "görmedim, duymadım, bilmiyorum" şarkısı öğretildi. Bu sözler yüzünden daha sanıklar konuşmadan mahkeme başkanı "sende mi görmedin?" diye sormaya başlamıştı. Sanıkların inkar taktiği sürdükçe mahkeme başkanı ile MHP'li avukatlar arasında çeşitli tartışmalar oluyordu. MHP'li sanık avukatlarının görevi, sanıkların söylediği şarkıyı tamamlamak ve mahkemeyi amacından saptırmaktı. İşte bunlardan Hülagü Balcılar'ın başkanla konuşması:

"Sayın başkanım, kısaca bir hususu arz etmek istiyorum. Bendeniz Yenimahalle ve Sakarya olaylarında 80 sanığın vekiliyim. İsimlerini teker teker söyleyip yüksek mahkemenin vaktini almaya lüzum görmüyorum. Bir olay olmuş, elbette suçlular da vardır. Suçlular cezasını çekecektir. Kahramanmaraş faciası her Türk'ün vicdanında kanayan bir yaradır. Buna hiç bir itirazımız yoktur. Ancak bir sürü insan buraya getirilmiş, yüksek huzurunuzda perişan vaziyette muhakeme ediliyor... Burada biz bir mukatale yahutta isyan durumu görmüyoruz."

Bu da MHP'li avukat Metin Tolay'ın konuşmasından: "...İsadivanlı Mahallesinden 51 sanığın...vekiliyim... Müvekkillerimizin numara ile tadadini yapmıyorum, yani zamanınızı almak istemiyorum..."

Mahkemede, MHP'li avukatların yanında ikinci sırayı AP'li avukatlar aldılar. Bunlardan başka Kahramanmaraş barosuna kayıtlı MSP eğilimli avukatlar da zaman zaman MHP'nin yönlendirdiği sanıkların savunmasını üstlendiler. Söylentilere gö , katliam sanıklarının avukatı. masraflarını MHP ve AP teşkilatları karşılıyorlar. MHP bu meselede işi öyle ileriye götürdü ki, CHP'li iki avukatın ücretini vererek sanıkları savundurmaya bile razı ettiler. CHP'li olarak tanınan Hasan Batuman, MHP İl Başkanı Hasan Balcı'nın Avukatı olarak ortaya çıktı. Aldığı bol para karşılığı o da MHP'li avukatların ve sanıkların korosunda yerini aldı. Hasan Batuman faaliyete geçip, nerden aldığı belli olmayan bir provokasyon belgesini mahkemeye verdi. Başkan Batuman'a belgeyi nereden aldığını sorduğunda geveleyip kaldı. Batuman'ın amacı, kaynağı belli olmayan düzmece belgeyle katliam elebaşısı MHP İl Başkanı Hasan Balcı'yı kurtarmaktı. Batuman gibi MHP'li sanıkların avukatlığını alan başka CHP'liler de vardı. Bunlar da Maraş barosuna kayıtlı olanlarıydı.

Davadaki CHP'li avukatlar bunlardan ibaret değildi. Davaya sanık olarak dahil edilen bir kısım Alevi yurttaşlar da bulunuyor. Bu yurttaşlar, CHP'li avukatlara vekalet vermişlerdi. Hatta bunların dışında katliama maruz kalmış, yüzden fazla yurttaş da aralarında para toplayarak CHP'li olarak tanınan bu avukatlara vermişlerdi. Bu avukatların bir kısmı olaylar sırasında saldırıya maruz kaldıkları için davaya müdahil olarak katılma hakları vardır. Ancak duruşmaların başından itibaren CHP'li avukatların davacı (müdahil) olmaya itibar etmedikleri ve sanıkları savunmayı tercih ettikleri dikkati çekti. Olaylar sırasında İl Merkezi iki defa tahrip edildiği halde CHP adına hiç bir avukatın davaya müdahale talebinde bulunmaması, CHP Genel Merkezinin kararı olarak bildirildi. Bu durum çeşitli yorumlara sebep oldu. Bazıları CHP'nin, MHP'nin üzerine gitmeyeceğini, MHP kapatıldığı takdirde AP'nin güçleneceği şeklinde seçim hesapları yapılmış olabileceğini yorumluyorlar. Bazıları ise, sorgu safhasının bitiminden sonra CHP'nin davacı olarak katılacağını söylüyorlar. Gerçek ne yönde olursa olsun CHP'nin bu kararsız tutumu halkın tepkisine neden oluyor. Hele kendilerine CHP'liyim diyen bir kısım avukatların CHP hükümetine karşı katliam tertipleyen MHP'li elebaşıları savunmaları sadece CHP'lileri değil, tüm anarşiye karşı olanları üzüyor.

MHP'li Hasan Balcı'yı savunan CHP'li avukat Hasan Batuman'ı ailesi reddetmişti.

YARIN: İşkence iddiaları ve sorgulama

U-2'lere karşı tepkiler sürüyor

Teksif Sendikası Mersin Şube Başkanı Şükrü Yenibınar:

"Türkiye bağımsız bir ülke ise içinde yer almadığı bir anlaşmanın yükünü çekemez"

HABER MERKEZİ
Amerikan U-2 uçaklarının yurdumuz semalarında uçurulması ve Rusya'dan bu konuda izin istenmesine ilişkin tepkiler sürüyor. Bu konuda görüşlerine başvurduğumuz çeşitli çevrelerin temsilcileri şunları söylediler:

Şükrü Yenibinar (TEKSİF Sendikası Mersin Şubesi Başkanı):

"U-2'lerin ülkemiz semalarında uçmasına karşıyım. İki süper devlet silahsızlanmadan yana ise, silah yapımını tamamen durdursun. Türkiye bağımsız bir ülke ise, Türkiye'nin içinde yer almadığı bir anlaşmanın yükünü çekmek durumunda değildir."

Burhan Aktay (TEKSİF Sendikası Tarsus Şubesi Sekreteri):

"U-2 Amerikan uçaklarının Türkiye üzerinden geçmesine taraftar değilim. En azından yurdunu seven kimse buna karşı çıkar. Amerika ile Rusya oturmuşlar, güya barışseverlik adına U-2 casus uçaklarının semalarımızdan geçmesine karar vermişler. Bu, Türkiye'nin içişlerine karışmaktır. Buna Türkiye Cumhuriyeti karar verir. Hem büyük güçlerin barışsever olduklarına pek inanmıyorum. Hükümetin bu konudaki pasif ve teslim olan tutumunu da eleştiriyorum."

Derviş Sabır (Çukurova Basın-İş Sendikası Başkanı):

"U-2 uçaklarının Türkiye üzerinden uçmasına karşıyız. Yurdumuz üzerinde hiç bir yabancı uçak uçmamalıdır.

"Hükümet U-2 uçakları konusunda teslimiyetçidir. 'Rusya evet derse U-2'ler uçsun' diyor. Biz buna karşıyız. Hükümetin tutumu halkımızı bağlamaz. Rusya silahlanmada Amerika'yı geçmiştir. Rusya saldırmak için silahlanmaktadır."

Ali Pehlivan (Çukurova Sanat Tiyatrosu yazar ve yönetmeni):

"Semalarını teslim eden ülkelerin karalarını da teslim ettikleri kesindir. Havayı kontrol edemeyen, kısacası göklerini başkasına teslim edenler, kara ve denizlerini hiç bir zaman koruyamazlar.

"Son zamanlarda ülkemizdeki kargaşalıkları fırsat sanan dünya kargaşalık üstadları, kanımca ülkemiz için hazırladıkları bu oyunu tatbik edemeyeceklerdir."

Ökçün: "FKÖ ve Arap ülkeleriyle ilişkilerimiz gelişiyor"

ESKİŞEHİR(AA)
Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, Filistin Kurtuluş Örgütü ve Arap ülkeleri ile ilişkilerin sağlıklı bir şekilde gelişmekte olduğunu söyledi.

Ökçün Eskişehir'de yaptığı açıklamada, "sessiz diplomasi" diye nitelendirdiği Ankara'daki Mısır Büyükelçiliğine yapılan baskın olayının kansız olarak bastırılmasında, bu ilişkilerin büyük rol oynadığını belirtti.

Bir süre önce Fas'ın Fez kentinde yapılan İslam Konferansı sırasında FKÖ'nün dışişleri temsilcileriyle görüştüğünü kaydeden Gündüz Ökçün, bu görüşmede Türkiye ile FKÖ arasında bir güven ortamı çerçevesinde, bu örgütün Ankara'da bir büro açmasının kararlaştırıldığını, bu konudaki çalışmaların o dönemden bu yana sürdürdüğünü hatırlattı.

Demirel, "Ecevit Kars'a ne yüzle gidiyor" demek için basın toplantısı düzenledi

ANKARA (ÖZEL)
AP Genel Başkanı Süleyman Demirel dün, sadece "Ecevit ne yüzle Kars'a gidiyor" demek için basın toplantısı yaptı. Demirel "Bir aldatmacayı teşhir için bu basın toplantısını tertipledim" dedi. Demirel basın toplantısında MHP meselesiyle ilgili olarak muhabirimizin "Sizce bombalama ve cinayetlere adı karışan bir partinin bugünkü anayasa düzeni içinde yeri var mıdır?" sorusuna "yargı ne güne duruyor. Ama kendi başınıza kendinizi yargı yerine koymayın" dedi.

AP Başkanı Demirel, MİSK yöneticilerinin gözaltına alınması konusunda sorulan bir soruyu da "Olay adliyeye intikal etmiştir. Bombayı kim imal etmişse suçludur. Ben suçluyu koruyacak değilim. Umarım öyle değildir" şeklinde cevapladı.

Basın toplantısına 13 Temmuz günü öldürülen AP Kars İl Başkanı Medet Alibeyoğlu olayı ile başlayan Demirel, katillerin bulunmasını isteyerek şöyle konuştu:

"Kava teşkilatı, Hamallar Derneği halkı tedirgin etmiştir. Medet'in katillerini istiyorum. Katiller bulunmazsa, cereyan edecek olayların sorumlusu hükümet olacaktır. İşte kan davası o zaman başlayacaktır. Devlet nerede Kars'ta? Devleti götürün Kars'a. Devlet bir avuç eşkiyanın adeta hakkından gelememiş, vatandaş, Kars'tan ve Kars'ın çeşitli bölgelerinden yurdun başka köşelerine göç etmek mecburiyeti karşısında kalmıştır." Demirel CHP Kars Milletvekillerinin, jandarmanın ilde silah aramasını engellediklerini de ileri sürdü.

AP Genel Başkanı, Kars'da mevcut tesislerin çalıştırılamadığını söyleyerek, Ecevit'in Kars'a yeni tesislerin temelini atmak için gitmesini seçim yasakları başlamadan devlet imkanlarıyla CHP propagandası yapmak için düzenlenmiş bir gezi olarak niteledi.

açıkça DOĞAN YURDAKUL

İnşaat

Tuzsuz Deli Bekir-Karıştır dedim ulan, biraz daha kum koy...

Hacivat-Koydum efendim, karıştırıyorum.

Tuzsuz Deli Bekir-Çimento da koy, su koymayı unutma, karıştır...

Karagöz-Su koyverme Hacivat, karıştır...

Hacivat- Su da koydum efendim, karıştırıyorum.

Karagöz-Beni tanımadın mı hacıcavcav? Neler **yapıyorsun** orada?

Hacivat-Vay Karagözüm merhaba. Görmüyor musun **inşaat yapıyorum.**

Karagöz-**Kolay gelsin** ama, o ufacık masada ne inşaatı **yapıyorsun?**

Tuzsuz Deli **Bekir-Gevezelik** yapıp durma orda, iyice karıştır...

Hacivat-Karıştırıyo**rum efendim**

Karagöz-Maymun **suratlı Hacivat, bu ipten** kazıktan kurtulmuş herife **karşı bu ne kibarlık** böyle?

Hacivat-Öyle konuşma Karagöz, **Tuzsuz beyi** darıltacaksın. Bana yardım ediyor, bir torba çimentoyla inşaat yapıyoruz, bedavadan ev sahibi olacağız.

Tuzsuz Deli Bekir-Şimdi demir boruları baklava dilimi gibi kes.

Karagöz-Senin müteahhit bey acıktı Hacivat, canı baklava istiyor.

Hacivat-Zevzeklik etme Karagöz, bırak da şu işi bitirelim.

Tuzsuz Deli Bekir-Az daha kum kat, biraz da amonyum nitrat.

Karagöz-Amanın ne rahat. Kat bakalım Hacivat kat.

Hacivat-Konuşup durma Karagöz, adam duyacak.

Karagöz-Duyarsa ne olacak?

Hacivat- Ne olacak olur mu? Alt tarafı hakkında birkaç tanecik soruşturma var. Aleyhinde konuşursan soruşturmaya müdahale olur.

Tuzsuz Deli Bekir- Karıştır dedim ulan, oyalanıp durma.

Hacivat-Karıştırıyorum efendim.

Tuzsuz Deli Bekir-Biraz da nitro gliserin koy.

Karagöz-Mikrobu serine koy, orayı çok sever Sen şimdi gerçekten inşaat mı yapıyorsun?

Hacivat-Ya ne sandın? Git başımdan Karagöz görüyorsun meşgulüm.

Tuzsuz Deli Bekir-Ulan şimdi derisini yüzeceğim. Hâlâ konuşuyor. istediğim gibi karıştırdın mı herşeyi?

Karagöz-Ortalığı iyice karıştırdın mı diye soruyor Hacivat.

Hacivat-Evet efendim, iyice karıştırdım.

Tuzsuz Deli Bekir-İyi, iyi baklava çubuklarını koyup videlo bandı da hazırladın mı?

Karagöz-Baklavaları tülbente sardın mı diye soruyor.

Hacivat-Hazırladım efendim.

Karagöz-Hacıcavcav, gel sen bu sevdadan vazgeç, şunu kapat.

Hacivat-Delirdin mi Karagöz, hiç kapatılır mı? Kapatırsak yer altına geçer, inşaata orada devam eder.

Karagöz-Seni gidi mum bacaklı idare fitili. Sanki bu işi yer üstünde mi yapıyor?

Hacivat- Nesi varmış? Garajda çalışmanın ne kötülüğü var?

Tuzsuz Deli Bekir-Şimdi kellesini uçuracağım. Hâlâ gevezelik ediyor. Şu saati de yerleştir bakayım güzelce.

Karagöz-Aman ne güzel, Hacivat, senin evin duvarında saat de olacak galiba?

Hacivat-Dursana Karagöz, zor bir iş yapıyoruz...

Gümm...(büyük bir patlama olur, Tuzsuz yere düşer)

Hacivat-Eyvah Karagözüm ne oldu?

Karagöz-Bir şey yok hacı cavcav, senin saatli apartman patladı.

Tuzsuz Deli Bekir-Yetişin, yakalayın, ışın saatimizi patlattılar, provokatörler...

Karagöz-Traktörler diyor, vah zavallı sayıklıyor.

Hacivat-Kurtulur mu dersin Karagöz?

Karagöz-Kurt ulur Hacivat, köpek de havlar

Hacivat-İşimizi sabote ettin Karagöz, beni lafa tuttun, inşaatımız patladı.

Karagöz-Ondan patlamadı Hacivat, mikrobu serine koydun onun için patladı.

Hacivat-Hem inşaatı patlattın, hem perdeyi yıktın, ben de koşup sahibine haber vereyim bari.

Dünya Bankası Müşaviri:

Bella Balassa: "Makine yapmayın, tüketim malı üretin"

İSTANBUL (ÖZEL)
Dünya Bankası Müşaviri Profesör Bela Balassa, İstanbul'da yaptığı konuşmada Brezilya, Tayvan, Kore modelini önerdi. Türkiye'nin daha fazla dışalım, daha fazla dışsatım yapması gerektiğini söyleyen Balassa, bunun için ithal ikamesi politikasından vazgeçilmesini önerdi.

Meban tarafından düzenlenen "Türk ekonomisinin dışa açılmasında kambiyo" konulu konferansta Profesör Balassa özetle şunları öne sürdü. "Türkiye, uyguladığı ithal ikamesi siyasetine son vermelidir, çünkü bu politikanın maliyeti yüksektir. Bunun için yabancı sermayenin kısıtlanması kaldırılmalı, serbest kur politikası uygulanmalı, makine gibi yatırım malları ve diğer ara malları yapımına son vererek bunları dışarıdan almalıdır. Türkiye, en fazla dayanıklı tüketim malları yapmalı, işlenmiş gıda maddeleri ve orman ürünleri imaline ağırlık vermeli, daha fazla dışalım daha fazla dışsatım yapmalıdır."

Balassa, konuşmasında ayrıca faiz hadlerinin düşürülmesi ve KİT'lerin özel sektöre devredilmesi gerektiğini öne sürdü. Profesör Balassa her ne kadar Dünya Bankası adına konuşmadığını belirttiyse de konuşmasında öne sürdüğü önerilerin, Dünya Bankası tarafından az gelişmiş ülkelere sunulan Brezilya, Tayvan, Kore modeli olduğu görüldü.

Balassa'nın konuşmasına cevap veren Aslan Başer Kafaoğlu, Türkiye'de ithalat ikamesi siyasetinin şimdiye kadar uygulanmadığını, örneğin enerjide, ulaştırmada, tarımda ithalat ikamesi yapılmadığını söyledi. Balassa'nın başarılı bir şekilde geliştiğini öne sürdüğü Brezilya'nın ekonomik durumunun ise pek parlak olmadığını, enflasyonun yüksek boyutlara vardığını vurguladı.

Amman Büyükelçiliğine Reşat Arım atandı

ANKARA (AA)
Türkiye'nin Amman Büyükelçiliğine, Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasi İlişkiler Genel Müdürü Reşat Arım atandı.

Atamaya ilişkin Bakanlar Kurulu kararı, dün Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Proletaryanın değerli bestecisi Paul Dessau öldü

Yıldırım Dağyeli

Çağımızın sayılı Marksist bestecilerinden Paul Dessau 28 Haziran akşamı Doğu Berlin'deki evinde gözlerini hayata kapadı. 1894'te Hamburg'ta doğan P. Dessau, öldüğünde 85 yaşında idi.

P. Dessau, küçük yaştan beri müziğe ilgi duymuş; ancak bir "harika çocuk" olmaktan öte müziği bir araç olarak ustaca kullanmasını öğrenmişti. Almanya'nın 1918/19 ve 1923/24 devrimci ayaklanmaları ve bu yılları izleyen işsizlik ve sefalet, bestecinin Marksist dünya görüşünü benimsemesinde de etken olmuştur. O yıllarda Alman sanat çevreleri, sanatın sınıf mücadelesinin bir aracı olarak nasıl kullanılacağını tartışmaktaydı. Brecht tiyatroyu bir sınıf mücadelesi aracı olarak kullanmayı henüz başarıyordu. Tucholsky ve Kaestner, kabareyi bu yoldan kullanmayı deniyorlardı. Kurt Weill ve Hanns Eisler ile birlikte P. Dessau da müzik ve operayı işçi sınıfının emrine vermeye çalışıyorlardı. Brecht'in şiirlerinden seslendirdikleri ezgiler, Hitler faşistlerine karşı yürüyen işçilerin ağzından eksilmiyor, Ernst Busch'un sesinden tüm dünyaya yayılıyordu. P. Dessau, geleneksel ile yeniyi birleştirmeye, eskimiş biçimi proletaryanın dünyayı değiştirme azmini dile getirecek şekilde yenilemeye uğraşıyordu. Bunun içindir ki, müzik eleştirmenleri P. Dessau'ya ses dilinin diyalektikçisi adını vermişlerdir.

P. Dessau'nun uzun sayılacak yaşamı hiç boş geçmemiş denilebilir. Brecht'in onlarca eserini seslendirmiş veya opera yapmış, kendisi opera yazmış, orkestra oda ve senfoni müziği yapmış, film müziği yazmış, çok sayıda eski eseri yenileştirmiş ve yaşadığı çağın önemli olaylarını müzikle söylemiştir. 1933'te Hitler'in iktidarı ele geçirmesine kadar Köln, Mainz ve Berlin'de orkestra şefliğini yapmıştır. Daha sonra Paris'e geçmiş ve orada ünlü işçi şarkısı "Thaelmann Mangası"nı yazmıştır. 1939'da ABD'ye iltica etmiş ve orada bulunan Brecht ile yakın dostluk kurmuştur.

P. Dessau, eskiden Brcht'in tek tek ezgilerini seslendirirken, artık onun tüm oyunlarının müziğini yapmaya başlamıştır. "Puntila Ağa ve Uşağı Matti", "Cesaret Ana", "Kafkas Tebeşir Dairesi", "Sezuan'ın İyi İnsanı" oyunlarının seslendirilmesini P. Dessau yapmıştır. Bu arada kendisi de "Lanzelot" adlı bir opera yazmıştır. Ancak bütün bunların yanında P. Dessau'nun en başarılı operası olarak sözlerini Brecht'tin yazdığı "Lukullus'un Yargılanması" bilinir.

1951'de "Lukullus'un Yargılanması" ilk kez Berlin'de sahnelendiği zaman ABD' de, İngiltere ve Batı Almanya'da yoğun protestolara neden olmuştur. P. Dessau, bu operayla savaşların insanlığın kaderi olmadığını, savaş kışkırtıcılarının ortaya çıkartılması gerektiğini, saldırı savaşlarının soykırım olarak nitelendirilmesini, savaş kışkırtıcılarının barışçı pozlarına bürünseler her zaman için katil bilinmesini, savaşın gerçek nedeninin ancak sömürü ve talan olduğunu göstermek istemiştir.

Opera, antik Roma'nın ünlü kumandanı ve midesine düşkün Lukullus'u kahraman olarak alır. Lukullus ölmüştür ve öbür dünyaya girmektedir. Öbür dünyada, bu dünyada yaptıkları üzerine yargılanacaktır. Bu dünyada onun yargılanması mümkün değildir. Çünkü yargılayıcılar kendisi gibidir. Öbür dünyada yargılayıcılar yoksul emekçilerdir. Lukullus, öbür dünyaya adımını atar atmaz, bu dünyadaki gibi yüksekten atmakta, ünlerini ve kahramanlıklarını sayıp dökmektedir. Yargılayıcı ölülerin önünden geçmekte ve onlara yukardan bakmaktadır. Sesinde ve yürüyüşünde Romalı kumandanların tantanalı havası vardır. Fakat onun bu havasıyla Dessau'nun müziği arasında bir çelişme vardır. Müzik, seyircinin duygulanmasını engellemektedir. Orkestrada kemanlar yoktur! Lukullus'un yürüyüşüne eşlik eden marş müziği, zaman zaman bozularak onu alaya almaktadır. Fakat yargıç aryasına başladığında ona canlı va kararlı bir müzik eşlik etmektedir. Keza köleler korosuna eşlik eden müzik, canlıdır, fakat horlanan köleler üzerindeki baskıyı da dile getirmektedir. Yargılamaya katılan diğer kişilere de P. Dessau sosyal sınıfına göre müzik yapmıştır. Örneğin Lukullus'a karşı yurdunu savunmuş bir kralın aryasına eşlik eden müzik, heyecanı, aynı zamanda da onun sertliğini ifade etmektedir. Operanın sonuna doğru dünyayı Roma İmparatorluğu'nun topraklarına katmak ve bu topraklarda yaşayan insanları köleleştirmek için sayısız kanlı savaşların sorumlusu Lukullus hiçliğe mahkum edilir. P. Dessau kararın gücünü öne çıkarmak için muhteşem bir koro kurar: Önce yargılayıcılar, sonra lejyonerler, daha sonra da köleler kararın açıklandığı koroya katılırlar dalga dalga. Lukullus artık yalnızdır, bir hiçtir.

Paul Dessau ve Bertolt Brecht, "Lukullus'un Yargılanması" ile aslında Hitler faşizmini mahkum etmek istemişlerdi. Fakat aynı yıllarda ABD dünyayı ele geçirmek için Kore'de bir saldırı savaşına girişmişti ve bir üçüncü dünya savaşından söz ediliyordu. Bunun için her iki sanatçı operanın sonuna bir ek yaparak haksız savaşları mahkum etmiş ve haklı savaşları övmüşler, Kore halkının yanında yer almışlardı.

Dessau bütün bu operaları dışında 1974 yılında son operası "Einstein"i bestelemişti. Bu operada Einstein' in şahsında bilim adamlarına seslenmekte ve onlardan "bilimi işçi sınıfının kurtuluşu ve dünya barışını gerçekleştirme mücadelesine hizmet ettirmeleri için kullanmalarını" istemektedi.

Paul Dessau'un şaheserlerinden biri de kuşkusuz "Lenin'e Övgü" adıyla yaptığı 3 numaralı orkestra müziğidir. Bu müziği esasen, orkestranın ilk kez yapılışının 400. Beethoven'in 200. ve Lenin'in 100. doğum yıldönümü için Beethoven'in ünlü Appassionata'sından uyarlamıştır. Bilindiği gibi Beethoven, Lenin'in en çok sevdiği klasik müzik bestecisiydi. 1970'de Lenin'in doğum gününde ilk kez çalınan "Lenin'e Övgü"de Lenin'in yaşamına uygun olarak dinamik bir ritim kullanılmıştır.

Paul Dessau Beethoven'den başka Mozart'tan, Bach'dan da uyarlamalar yapmıştır.

P. Dessau çağımızın hemen her önemli olayını müzikle söylemesini bilmiştir. Ekim Devrimi'ni, Lumumba'nın öldürülmesini, Cezayir devriminin önderi Ben Bella'yı ve Vietnam Savaşı'nı usta müziğiyle seslendirmiştir.

Proletaryaya bağlılığı ve sanatını onun hizmetinde kullanmasını bilmesine rağmen Paul Dessau'nun Doğu Almanya'daki revizyonist yozlaşmaya açıkça karşı çıkmaması onun eksik yanı olarak kalmıştır. Gerçi sanatını revizyonist Sosyalist Birlik Partisi'nin emrine vermemiş ve Doğu Almanya'da bugün hakim olan kapıkulcu sanatçılar arasına katılmamıştır. Gerçi onun "Lukullus'un Yargılanması" operası bugün Brejnev'in yargılanması anlamına gelmektedir. Ancak proletaryanın müzik anlaşını zenginleştiren ve Almanya'nın devrimci yıllarının gür sesi Paul Dessau'dan ilerlemiş yaşına rağmen revizyonizme karşı Marksizmi daha önceki yıllardaki gibi savunmasını bekliyorduk.

Onun ölümüyle dünya proletaryası şimdi değerli bir müzik emekçisini yitirdi.

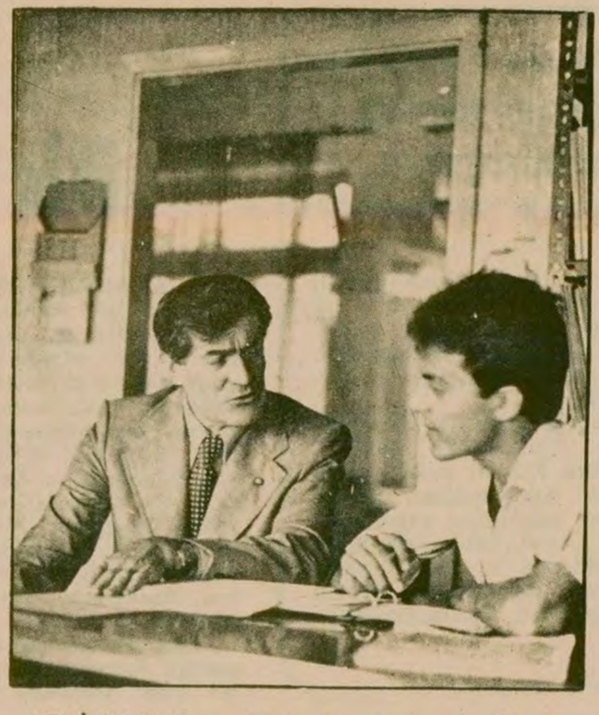

ZEKİ OLCAY servisimiz de arkadaşımız İZZET SEFA ile birlikte sohbet ederken.

Şehremini Spor Kulübü Başkanı ZEKİ OLCAY

"2. Amatör Küme'den 12 takımın düşürülmesi yasal değildir"

İzzet Sefa

Sporumuzda mevcut bulunan bazı yasa ve hükümler anlaşılamamaktadır. Çoğu kez, günün şartları doğru tahlil edilmediği için alınan karar ve çıkarılan yönetmenlikler değiştirilirken anlaşılır olmaktan çıkmakta, gelen istediği biçimde vorumlamakta ve giderek yozlaşmaya terk edilmektedir.

Özellikle bu durum her nedense! Amatör kulüplerin faalivetleri sırasında ortava çıkmakta ve bu kulüpler kaderleriyle baş başa bırakılmaktadır.

Örnekler vermek gerekirse; geçen sezon aynı gruptan Alemdar ile Darüşşafaka'yı şampiyon eden yasalar, bu yıl her nedense uygulanmamaktadır. Yine geçtiğimiz futbol sezonunda alınan bir kararla ikinci amatör kümede her gruptan iki takım küme düşürülmüştür. Bu nasıl yapılmaktadır?

Gazetemizi ziyaret eden Şehremini Spor Kulübü Başkanı Zeki Olcay bu yıl ikinci kümeden düşürülen 12 takımın uğradığı haksızlığı şöyle anlatıyor:

'Hepimizin bildiği gibi, her grupta sezon sonunda bir ya da birden çok takım şampiyon olmakta, yine her gruptan bir ya da iki takım sonuncu olup küme düşmektedir...

Ancak bu yıl şimdiyedek yoktu çıkarılan bir yasayla her gruptan iki takım üçüncü kümeye düşürüldü... Bu karar meşru değildir. Çünkü,Futbolun yönetmenlikleri isimli kitabın 13. maddesinde 'ileride herhangi bir değişiklik yapılmasında bir fayda görülürse bu değişikliğin yeni yıl futbol mevsimi başında tespit edilerek Futbol Federasyonunun tasdikinden sonra ilan ve ertesi yıl futbol mevsiminde tatbik edilir...' demektedir. Buradan anladığımız kadarıyla küme düşürülmesi 78-79'da değil 79-80 sezonunda yasallaşacaktır..."

Daha sonra Olcay; 12 takımın küme düşürüldüğünü basının yazdığını ancak bu konuda federasyondan herhangi bir tebliğ gelmediğini söyleyerek, "Yeni futbol sezonu yaklaşmakta. Bizler hangi kümede oynayacağımızı bilmediğimiz gibi, yasal olan itiraz hakkımızı da kullanamıyoruz." diverek, Bölge Müdürlüğü ile Futbol Federasyonunun beceriksizliklerine bir an önce dikkat çekti. Yetkililerin görüş belirtmelerini istedi.

Verilen ücret az olduğu için

17 yüzme antrenörü topluca istifa ettiler

ANKARA (AA)

Beden Terbiyesi Ankara bölge yüzme havuzunda görevli 17 yüzme Antrenörünün aldıkları maaş az olduğu için cuma günü greve gittiler. Ve maaşlarının artırılmasını istediler

400 minik öğrencinin yüzme öğrendiği havuzda görevli antrenörlerin greve gitmesi üzerine Ankara bölgesi yetkilileri elleri kolları bağlı kaldı ve soruna bir çözüm bulamadılar.

Ankara bölgesi yetkilileri belirlenen maaştan fazla vermeyeceklerini belirterek, "derhal yeni yüzme antrenörlerini göreve başlatacağız" dediler.

Öğrencilerin velileri ise Ankara bölgesini suçlayarak "böyle bir sorunun ortaya çıkacağı günler önceden belliydi. Hiçbir önlem almayan yetkililer şimdi bu sorunu nasıl çözümleyecekler ve çocuklarımızın boş geçen zamanları nasıl değerlendirilecek?" dediler.

Akdeniz Oyunlarına katılacak

Serbest ve Greko-Romen Milli Takım aday kadroları belirlendi

ANKARA (THA)

Yugoslavya'nın Split kentinde yapılacak olan Akdeniz olimpiyatlarına katılacak Serbest ve Greko-Romen Milli takımımız aday kadrosu belli oldu.

58 kişi olarak belirlenen aday kadro 13 Ağustos, 13 Eylül tarihleri arasında, İstanbul Mersinli Ahmet Tesislerinde kamp yapacak. Aday kadro daha sonra 20 kişiye indirilecek.

Güreşçilerimizi çalıştıracak olan Milli takım antrenörleri ise önümüzdeki günlerde belirlenecek.

Kısa/Kısa/Kısa

Uluslararası CEZİM OR Atletizm müsabakalarının 34'cüsü dün İstanbul'da başladı.

Balkan Atletizm Müsabakaları için seçmelerin de yapılacağı yarışlarda yeni Türkiye rekorlarının kırılması bekleniyor.

İstanbul İnönü Stadında yapılan yarışmalar bu gün sona eriyor.

●

İstanbul Kazlıçeşme'de yaptırılacak olan "Abdi İpekçi" Spor Salonunun temeli, çarşamba günü Başbakan Bülent Ecevit tarafından atılacak.

●

26-3 Temmuzda Razgrad'da 2-5 Ağustosta Frankfurt'ta yapılacak olan Uluslararası Hakem seminerlerine Futbol Federasyonu Merkez Hakem Komitesi; Cezmi Başar ile Hakkı Gürüz'ü göndermeyi kararlaştırdı.

●

Bir süre önce onarımına başlanan Trabzon Kapalı Spor Salonunun onarımı tamamlandı.

960 bin liraya çatısı onarılan salonda, çalışmalar önümüzdeki günlerde yeniden başlayacak.

●

BÜYÜK İFŞAAT

POLİTİKA VE SAN'ATIN İÇYÜZÜ...

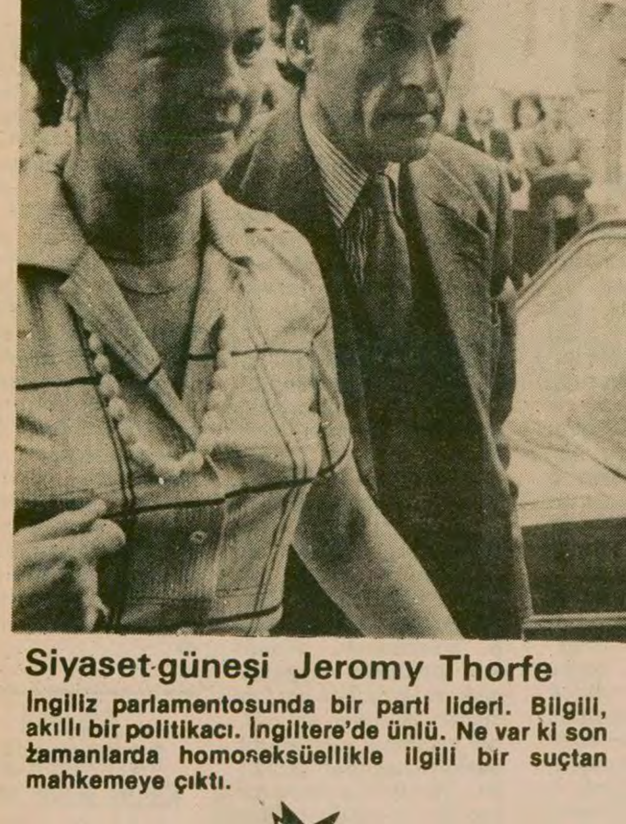

Siyaset güneşi Jeromy Thorfe

İngiliz parlamentosunda bir parti lideri. Bilgili, akıllı bir politikacı. İngiltere'de ünlü. Ne var ki son zamanlarda homoseksüellikle ilgili bir suçtan mahkemeye çıktı.

San'at güneşi Bülent Ersoy

Türk müzik dünyasının genç ustası. Su gibi akan bir ses... Kadınlara taş çıkartan bir yüz güzelliği... Hormon ile büyütülen erkek göğüsleri ve çekinmeden açıkça yapılan itiraflar...

San'at güneşi Zeki Müren

Türk sanat müziğinin kralı. Güzel sanatlar mezunu. Şöhretin doruğunda. Ölümsüz bir ses ve açıksözlü bir sanatçı. İlişkilerini içtenlikle ve tatlı bir üslûpla anlatır.

Siyaset güneşi Turhan Feyzioğlu

Türk siyasi tarihinin ünlü bir ismi... Parti lideri. Hükümet görevlerinden başbakan yardımcılığı bile var. Zaman zaman Türkiye'yi çıkmazdan kurtaracak çareler öneren bir politikacı. Ama...

Ünlü bir Yazarın kaleminden yakında Kitapçılarda

Demirel'in koruma...

(Baştarafı 1.Sayfada)

GÖKYÜZÜ KİMDİR?

Halen Demirel'in koruma polislerinden olan Erdal Gökyüzü 12 Mart döneminde Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde yargılanmıştı.

O tarihte mahkeme tutanaklarına geçen künyesi şöyle belirlenmişti:

"Fettah oğlu, Rabia'dan doğma, 1941 doğumlu, aslen Manisa Ayvazpaşa Mahallesi nüfusuna kayıtlı olup, Ankara Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi 3. sınıf öğrencisi iken, halen Meşrutiyet Caddesi 49/14 te ikamet eder, bekar, talebe, okur yazar, sabıkasız."

Yazar Uğur Mumcu, "Suçlular ve Güçlüler" adlı kitabının 204. sayfasında Erdal Gökyüzü'nü özetle şöyle anlatıyor:

"Erdal Gökyüzü de tahrikçi ajanlarımızdandır, kendisini ben de tanırım, sonradan polis olduğu anlaşıldı Erdal'ın. Hukuk Fakültesinde öğrenciydi. Yeşil parkasını hiç çıkarmazdı üzerinden... Erdal Gökyüzü'yü arkadaşları da severdi. Herkes onu inanmış bir devrimci, gözünü budaktan sakınmaz bir eylemci olarak tanırdı.

"... Erdal devrimciliğini polisliğinin anlaşıldığı güne kadar sürdürdü."

GÖKYÜZÜ'NÜN EYLEMLERİ

Mumcu, Gökyüzü'nün öyküsünü şöyle anlatıyor:

"Erdal Gökyüzü, diğer tahrikçi ajan Muzaffer Köklü ve bazı öğrencilerin bulunduğu bir topluluk, 1969 yılının temmuz ayının yirmiyedinci günü, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni protesto etmek için bir oturma grevi yaptılar. Polis bu gösteriye katılanların bir kısmını yakalayarak gözaltına alır. Bu göstericiler hakkında toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanunu gereğince dava açılır, bu arada Erdal Gökyüzü için de kovuşturma açılır. Yapılan duruşmalar sonunda Erdal Gökyüzü, altı ay hapis cezasına çarptırılır. Erdal bu ana kadar görevli olduğunu açıklamıyor ve herkes gibi mahkum da oluyor, sessiz sedasız. Sabırlıymış değil mi?"

Daha sonra dosya Yargıtay 7. Ceza Dairesine gidiyor. Bu karar bozuluyor. Bundan sonra Gökyüzü, polis olduğunu açıklıyor. Ancak mahkeme bunu kabul etmiyor ve kararda aynen şu ifade yer alıyor:

...Maznunlardan Erdal Gökyüzü, olay tarihinde polis memuru olup, vazifelidir. Ancak daha evvelki hüküm duruşması esnasında bu durumu ileri sürmemiştir. Evvelki hükümde ısrar edildiğine göre durumun Ceza Mahkemeleri Usulü Kanunun 327/5 maddesi gereğince yeni delil mahiyetinde olduğundan hüküm tasdik edilirse, maznun Erdal Gökyüzü'nün muhakemenin iadesi talebinde bulunmakta muhtariyetine..." (Uğur Mumcu, Suçlular ve Güçlüler, s.205/206)

SANIK İLE MİSK

Erdal Gökyüzü'nün, Polis Bakım ve Yardım Sandığı başına geldikten sonra 1977 yılı içinde dört taksit halinde MİSK'e sandıktan 318. bin lira ödediği saptandı.

MİSK'in muhasebecisi olduğu anlaşılan Şükrü Dağdeviren'in ikametgahında 14 Eylül 1978'de yapılan aramada ele geçirilen gizli hesap defteri konusunda Ankara valiliğince 1 Şubat 1979 da Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına gönderilen yazıda şöyle deniliyor:

"Sanığın MİSK'de muhasebe müdürü olduğunu, bu ajanda defterinin de MİSK'e ait olduğunu beyan etmesi üzerine, Polis Bakım ve Yardım Sandığı ile ilgili meblağların MİSK tarafından alındığı görüldüğünden defterin tetkik için Emniyet Genel Müdürlüğüne gönderildiği, alınan fotokopisi ilişik cevabı yazılarda 318 bin liranın MİSK'e verildiğine dair Polis Bakım ve Yardım Sandığı kağıtlarında bulunmadığı, 30 Kasım 1977 tarihi itibariyle 171 bin; 30 Aralık 1977 tarihi itibariyle 28,500; 15 Ocak 1977 tarihi itibariyle 155 bin; 15 Aralık 1977 tarihi itibariyle 16.500 TL'nın, Polis Bakım ve Yardım Sandığı adına MİSK'e ödendiği anlaşılmıştır."

Ayrıca defter kayıtları MİSK'in aldığı bu paraları halen tutuklu bulunan ya da aranan katillere dağıttığını ortaya koyuyor.

KARYAĞDI OLAYI

Öte yandan MISK Eğitim Merkezinin, garajında bomba yaparken patlama sonucu ölenlerden biri olan İskender Karyağdı'nın, Gökyüzü'nün başkan olduğu dönemde Polis Bakım ve Yardım Sandığında işe alındığı ortaya çıktı.

Gökyüzü Başkanlığındaki grubun yönetimden uzaklaştırılmasından sonra yeni Yönetim Kurulu, birçok kişinin hiç gerek yokken işe alındığını saptadı. Ne iş yaptığı anlaşılmayan ve birçok karışık işe bulaşmış bu kişiler sandıktaki görevlerinden uzaklaştırıldılar.

Bunlardan biri olan İskender Karyağdı'nın, Sandık'tan ayrıldıktan sonra kapağı MİSK'e attığı ve işini orada sürdürdüğü saptandı.

DEMİREL NE YAPACAK?

Durumun bu şekilde ortaya çıkmasından sonra AP Genel Başkanının halen iki numaralı koruma polisi durumundaki Erdal Gökyüzü hakkında ne yapacağı merak ediliyor. Demirel, daha önce Gökyüzü'nün kışkırtıcı ajan olarak görev yaptığını hatırlatan bazı basın mensuplarını terslemiş ve Gökyüzü'ne sahip çıkmıştı.

Sanıklar tek tek...

(Baştarafı 1.Sayfada)

devam edildi. Tanıkların teşhisi ve dinlenmeleri sürdükçe katliam sorumlusu MHP'li sanıklar bir bir ortaya çıkmaya başladı.

Şahitlerin dinlenmesinin ilk günlerinde Mahmut Doğan, Güngör Gençer MHP'li sanıklar, birçok şahit tarafından mahkeme heyeti önünde "işte bu" diye gösterildi. Yine duruşmalarda bakkal Murat Demir, Mustafa Paşa Palabıçak, Mustafa Akçay gibi sanıklarda şahitlerce teşhis edildiler. Şahit İbrahim Bozkurt, Mustafa Akçay'ı göstererek, "işte elinde silah olan buydu" demişti.

Asım Köse adlı şahit de, "Bakkal Murat Demir'in evinin önünde toplandılar. Bakkal Murat elindeki Bayrakla adam topluyordu. Komünistleri, Alevileri öldüreceğiz" diye bağırıyordu demişti. Evi yakılan mağdurlardan Sabiha Kaya ise "Bana Müslüman olup olmadığımı sordular, bu evler Alevi evleri yakacağız dediler. Hepsi de silahlıydı. Mustafa Palabıçak, Paşa Palabıçak, Mustafa Bahar, Mehmet Akçay grubun içindeydiler. Hepsinin de elinde silah vardı" dedi. Sabiha Kaya teşhis için salonu dolaştırılırken Mustafa Palabıçak görüp "Kalk kalk sen ne oturuyorsun, sen de vardın" dedi.

Adı geçen sanıklar şahidin ifadelerine katılmadıklarını ve iftira edildiğini ileri sürünce Sabiha Kaya, "Hiç yalan söyleme, yalan söyleme" dedi. Duruşma hakiminin benden başkasına cevap verme" diye uyarması üzerine "Anladım, anladım da için yanıyor dayanamıyorum" dedi. Sabiha Kaya, Murat Demir hakkında ifade verirken duruşma hakiminin sanığın ne iş yaptığını bilip bilmediğini sorması üzerine de "Evimizi yakardı, ev yakardı ne iş yapacak" diye cevapladı.

Duruşmanın en küçük tanıklarından 8 yaşındaki Hüsne Köyneksiz beklenmeyen bir olgunlukla gördüklerini bir bir anlattı. Musa Ünlü adlı sanığı teşhis edip, "Evimizi yakan buydu, evimize saldıranların elinde tabanca vardı. Bunlar komünist öldüreceğiz diye saldırdılar" dedi. Sanık Musa Ünlü kalkıp, "bizim evle bu şahidin evinin arasında 4 km. mesafe vardır" deyince küçük tanık, "Hiç yalan söyleme" diye bağırdı. Duruşmada en çok teşhis edilenlerden biri de İsmet Çetin oldu. Şahitlerin çoğu İsmet Çetin'i ismen ve şahsen tanıdılar.

İBRAHİM GEDİK İFADESİNİ İNKAR EDİNCE TUTUKLANDI

Şahitlerden İbrahim Gedik, savcılıkta verdiği olayları anlatan ilk ifadesini inkar edip "hiç bir şey görmediğini" belirtince, askeri savcı şahidin yalan beyanda bulunduğunu belirterek tutuklanmasını istedi. MHP'li sanık avukatlarından DP. K.Maraş İl Başkanı Çetin Aleybeyoğlu savcının talebine karşı çıkarak, şahit Sabiha Kaya'nın yalan beyanda bulunduğunu ileri sürerek tutuklanmasını istedi. Askeri Savcı, Sabiha Kaya'nın samimi bir ifade verdiğini hatırlatarak avukatın tutuklama istemine karşı çıktı. Mahkeme heyeti de savcının talebine katılarak İbrahim Gedik adlı şahidin ilk ifadesini inkar ettiği için yalancı şahitlikten tutuklanmasına karar verdi.

Sanık avukatları sık sık mahkeme heyetinin aldığı karara karşı çıkıp kendiisteklerin doğrultusunda karar aldırtmaya çalıştıkları görülüyor. Mahkeme heyetinin suçsuzluğuna veya tutuksuz yargılanmasına karar verdiği her karara karşı çıkan MHP'li sanık avukatları, hemen buna karşılık MHP'li sanıkların da serbest bırakılmasını istiyorlar.

Sorgusu yapılan kadın tanıklardan Mercan Bozkurt ifade verirken mahkeme başkanı, "Yüzbaşı Aziz Soyer'e verdiği ifadede başka türlü söylemişsin" deyince bunun üzerine müdahil avukatlardan Emcet Olcaytu itiraz etti. Olcaytu, "Yasalara göre tanık ve sanıkların ifadelerini kimlerin alabileceği belirlenmiştir. Bu nedenle savcı veya emrindeki zabıta, makam veya memurları hazırlık soruşturmasında ifade alabilirler. Bunların dışında savcı sıfatı taşımayan kişilerin ifade alma yetkileri yoktur. Bu kişiler önünde verilen ifadeler yetkisiz makamlar önünde verilmiş sayılır. Bu nedenle savcılık sıfatı taşımayan yüzbaşı Aziz Soyer tarafından tespit edilen ifadelerin savcılık ifadesi gibi kabul edilmesi usule uygun değildir. Esasen sorgulama safhasında da bu mahkemede sanıkların sorgusu yapılırken Aziz Soyer tarafından alınan ifadeler haklı olarak okutulmamıştır. Sanıkların sorgulaması sırasında bu usule devam edilmesini talep ediyorum" dedi. Mahkeme bunun üzerine Aziz Soyer tarafından alınan ifadenin okunmasını yarıda kesti ve ifade okunmadı.

Bilindiği gibi Sıkıyönetim ilanına kadar Maraş olayları ile ilgili sorgulamalar sivil savcılar tarafından yapılmıştı. Sıkıyönetim ilanından sonra askeri savcıların tayin edilmesine kadar sorgulamalar sıkıyönetimde görevli istihbarat subayları tarafından yapıldı. Bu uygulamaya askeri savcıların tayin edilmesinden sonra da devam edildi. Hatta bazı durumlarda savcı tarafından ifadesi alınan sanık veya tanıklar istihbarat subayları tarafından da sorgulamaya alınıyordu.

Sıkıyönetimde görevli istihbarat subaylarından Yüzbaşı Aziz Soyer hakkında ifade alınmaları sırasında tarafgir davrandığı tanıkların verdiği ifadelerin MHP lehine değiştirildiği gibi iddialar baskı ve tehdit sonucu ifadelerin değiştirildiği gibi söylentiler vardı.

Ecevit ...

(Baştarafı 1.Sayfada)

soymadığını söylediklerini, oysa jandarmanın Erzurum'da bazı sözde milliyetçileri suç üstünde yakaladığını belirtti.

Sık sık "MHP ile ÜGD Kapatılsın" sloganları ile kesilen konuşmasında Ecevit, AP Lideri Demirel'i de eleştirdi. Demirel'in Abdi İpekçi'nin öldürülmesinden sonra "Abdi İpekçi'nin katilini niçin yakalamadığınız? şeklinde sorular sorduğunu söyleyen Ecevit, Abdi İpekçi'nin katilinin yakalanmasına rağmen bu partiden hiçbir ses çıkmadığını ifade etti.

Ecevit konuşmasının bir bölümünde de şunları söyledi:

"Bizim gözümüzde suç işleyenin adam öldürenin, banka soyanın sağcısı ile solcusu farketmez. Sağcı da olsa solcu da olsa banka soyan hırsız, adam öldüren katildir, ve bunlar devleti, bu hükümet işbaşında bulunduğu sürece karşısında buluyor ve bulacaktır. Türkiye'ye barış ve kardeşlik böyle gelecektir."

Atatürk Üniversitesi'nde can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü meselesine de değinen Ecevit, Atatürk üniversitesinde bugün sorun varsa, bu sorunun temellerinin 10-12 yıl önce atıldığını söyledi Bundan 10 yıl önce Atatürk Üniversitesini gezerken kitapların sergilendiği camekanlarda Nazizmi öven, Hitler'i öven kitaplar gördüğünü belirten Ecevit, yıllarca bu memleketi yönetenlerin gençlerin kafasına faşistlik tohumlarını ektiklerini vurguladı.

CHP KONVOYUNA SALDIRILDI

Bu arada Ilıca bucağındaki törene giden CHP konvoyu Ilıca bucak merkezinde saldırıya uğradı. Taş atılan ve tekmelenen araçlarda bulunanlardan, yaralanan kimse olmadı. Saldırı sonucu Yol-İş, DDYF-İş, Tez-İş ve Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş sendikalarına ait olan 10 araç tahrip edildi.

Öte yandan Başbakan Bülent Ecevit'in gelmesinden önce tören yerinde olay çıkartmak isteyen iki kişi yakalanarak gözaltına alındı.

Demirel'in annesi vefat ettı

ANKARA (THA)

Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel'in annesi Ümmühan Demirel dün saat 14.00'de geçirdiği ani bir kalp krizi sonunda vefat etti.

Ümmühan Demirel'in cenazesi, bugün kılınacak öğle namazından sonra Isparta'nın İslamköy'ünde toprağa verilecek.

Bütün Misk yöneticileri...

(Baştarafı 1.Sayfada)

Mustafa Arıcak'ın üzerlerinde ve tırnak aralarından çıkarılan bomba artıkları ile, patlayan ve patlamaya hazır bombalar arasında, laboratuar incelemeleri sonucu ortaya çıkan uygunluk" da belirtiliyor.

Öte yandan, MİSK Genel Sekreteri Mete Beşen dün gözaltına alınmadan önce MİSK Genel Merkezi bahçesinde düzenlediği basın toplantısında, "MİSK'te patlayan bomba olayı ile ilgili olarak Emniyet Müdürlüğünce yapılan açıklamanın yalan olduğunu" ileri sürerek, "asıl suçlu polistir" dedi.

Mete Beşen, bombanın patlaması sırasında ölen İskender Karyağdı'nın polis olduğunu ve bu konuda kesin kanıt bulunduğunu iddia ederek Karyağdı'nın Polzar da müdür muavinliği yaptığını ve bu sırada Uğur Alacakaptan ile bir görüşme yaptığını söyledi.

Bilindiği gibi Polzar Demirel'in koruma polisi Erdal Gökyüzü'nün başkanlığını yaptığı Polis Bakım ve Yardım Sandığının satış pazarıdır. İskender Karyağdı da yine Gökyüzü tarafından bu pazara müdür muavini olarak yerleştirilmiştir,

Beşen, daha sonra tüm iddiaların yalan olduğunu tekrarlayarak, 'MİSK'i 30 Haziran'da on cepheden bombalayan polis, 17 Temmuz'da şekil ve mekan mı değiştirmiştir? dedi.

Beşen ayrıca, patlama sırasında yaralanan ve ölen Mustafa Arıcak'ın öğrenci olmayıp MİSK'e iş için başvuran bir vatandaş olduğunu söyleyerek, "Mustafa Arıcak 1 Temmuz 1979 gününden itibaren MİSK Eğitim ve Kültür Sitesinde gece bekçisi olarak çalışmaktaydı. Bekçi kendisini hastaneye götüren vatandaşlara bir şeyler anlatmaya çalışmıştır. Su Suçlamalar asılsızdır" dedi.

Öte yandan, Mete Beşen, MİSK'in olaylara adı karışan kişi ve kuruluşlara yaptığı yardımların da yalan olduğunu iddia etti:

Sivas'ta...

(Baştarafı 1.Sayfada)

ler topraklarını kooperatif aracılığıyla ortak kullanıma açtılar. Kaş köyündeki bu uygulama ile Türkiye'de ilk kez böyle bir uygulama başlatılmış oldu.

Kaş köyündeki köylüler bundan bir süre önce toprağı ortaklaşa işleyeceklerini belirterek, Köyişleri ve Kooperatifler bakanlığına başvurmuş, Bakanlığın kendilerine yardımcı olmasını istemişlerdi. Buna göre toprağın mülkiyeti köylülerde kalacak, ancak topraklar üzerinde kooperatif aracılığı ile ortak üretim yapılacak. Gelir bölüşümü ise herkesin ortak kullanıma açtığı toprak büyüklüğüne göre değil, emek verimliliğine göre yıl sonunda yapılacak. Kaş köylülerinin Bakanlığa müracaatı üzerine Bakanlık bu köy için çeşitli bölümleri kapsayan bir toplu üretim projesi hazırladı.

Dün yapılan toplu üretim projesinin temel atma töreninde konuşan Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz, uygulamaya konulan kooperatifçiliğin, demokratik halk kooperatifciliğinin modeli olduğunu söyledi.

6120 dönümlük bir arazinin ortak kullanıma acıldığını belirten Topuz, Bakanlığının bu tür uygulamaları sonuna kadar destekleyeceğini açıklayarak, bu tür kooperatifçiliğin benzer uygulamalarının Bafa ve Manyas göllerinde yapıldığını ifade etti. Bakan, kooperatif işletme projesine Bakanlığının toplam 21 milyon liralık bir yatırım yapacağını da açıkladı.

Temeli atılan tesisleri arasında mandıra, un fabrikası, tüketim mağazası, yönetim binası, on tezgahlı bir halıcılık atölyesi yer alıyor.

Bakanlık yetkilileri Kaş köyünden başka Sivas'ta 21 köyün daha aynı türden bir uygulamaya geçmek için başvurduklarını belirttiler. Yetkililer Kaş köyündeki uygulamanın genişletilmesinden yana olduklarını ve toplu sal üretimin Sivas çapında yaygınlaştırılacağını ifade ettiler.

Mezbaha artıklarının döküldüğü dere çevrenin sağlığını tehdit ediyor.

Mezbahadan atılan bağırsaklar Alibeyköy köprüsünün altında yüzüyor

Doktorlar "burada altı ay kalan ölür" diyorlar

İSMAİL BÜYÜKBAŞ (İSTANBUL)

Alibeyköy'de derenin yanında bulunan mezbahadan, köprü altına dökülen kan ve atılan bağırsaklar halkın sağlığını tehdit ediyor.

Köprüaltına birikmiş bağırsakları gösteren Alibeyköylüler, işte her günkü manzara bu" diyorlar.

Mezbahanın bitişiğinde görüştüğümüz Coşkunsel şirketinde çalışan işçiler ve şirket ortaklarından Tacettin Gürsel "Mezbahaya belediyenin de ortak olduğunu belirttikten sonra, "belediyenin başedemediği bu sorunun devletçe ele alınması gerekir. Çünkü çevrede bizim gibi binlerce işçi çalışmaktadır. Ayrıca Belediyenin de, bizzat ortak olduğu bu meselede çaba harcayıp derenin üzerine kanalizasyon yaptırması gerekir." diyor.

Tacettin Gürsel, Alibeyköylülerin bu dertten kurtulmak için ellerinden geleni yapacaklarını söylüyor. Gürsel "bütçemiz yetmiyor diyorlarsa, gelsinler, bizden yardım istesinler. Hazırız. Bildiğiniz gibi bu civarda yaşayanların çoğu hasatlıktan kurtulamıyor." diyor. Doktora gidenlerin çoğunun 6 ay daha burada kalırsan ölürsün cevabını aldıklarını açıklayan Alibeyköylü Gürsel "İmkanı olan gider boğazdan temiz hava alır. İmkanı olmayan da işte burada bu dere kenarında mahkum, ölür" diye sözünü tamamlıyor. Dere kenarındaki şirkette çalışan işçilerde yetkililerden arzumuz, burada halkın sağlığı konusunda ciddi bir önlem almalarıdır" diyorlar.

Prof. Dr.GÜNGÖR ERTEM:

"Tam Süre Yasasının hatalarından biri, personeli bölerek çoğunu kapsama almaması"

KORHAN ATAY

Güncelliğini halen koruyan, Tam Süre Yasası üzerine tartışmalar sürüp giderken, bu konuda Çapa Tıp Fakültesi Dekanı, Prof. Dr. Göngör Ertem'in görüşlerine başvurduk.

Tam Gün Yasasının genel değerlendirmesi ile ilgili sözlerime başlarken, ilke olarak gerek üniversitelerde, gerek sağlık hizmetleri görülen öbür kuruluşlarda, hekimin çalışma saatleri ile kayıtlı kalmaksızın tüm çalışma ağırlığını ve gönlünü çalıştığı kuruma vermesinin yararlılığının tartışmaya bile gerek bırakmayacak açıklıkta olduğu fikrindeyim.

Kendi açımdan bu yasanın çıkışından çok önceki yıllardan bu yana, fakültenin içinde geniş bir öğreticiler kitlesinin zaten amaçladığı, gerçekleşmesi için çalıştığı, tam gün düzeninin savunucularından biriydim. Yasayı sakat bulduğum yönleri ile eleştirirken tam gün ilkesine karşı olduğum sanılmaması için bu açıklamayı yapmak gereğini duyuyorum.

HİZMET SEKTÖRÜNDEN ÖNCE: ÜRETİM SEKTÖRÜNE YATIRIM YAPILMALIYDI

Yasanın mali boyutlarının kesinlik kazanmamasına rağmen, söylenilenlerden 20 milyarı aşan bir bütçe yüküne neden olduğu anlaşılıyor. Türkiyenin 1977-1978, yasanın çıktığı yıl 1979'da, özellikle yatırımların çok kısıntıya uğradığı bir bütçe darlığı döneminde, hangi yeni gider ihtiyaçlarını karşılamanın doğru olduğu açısından bakıldığında, yatırımcıların özellikle hizmet sektörünü değil, üretim sektörünü amaçlayan bir yatırım planı yapması beklenebilir. Özellikle enerji yatırımını artıran bir devlet planlama teşkilatı politikası olduğunu biliyoruz. Ama hizmet yatırımı olarak birçok milyar, sağlık hizmetine ayrılmış. Bir an için sağlık hizmetlerini düzeltmenin bir toplumun dar ekonomik koşullarda bile öncelik verecek bir yatırım olduğunu düşünelim.

Yasa için bütçeye mal olan milyarların boyuna bakınca, sağlık hizmetlerine öncelik verdiğimizi kabul etsek bile, bu hizmetleri ıslah etmek için bu yatırımın hangi amaçla kullanıldığını düşündüğümüz zaman, acaba en isabetli yere mi para yatırıyoruz diye bakmak gerekir. Tam Gün Yasası'nın kapsamına, zaten tam gün çalışmak dışında alternatifi olmayan ve bütçeye yükü küçümsenmeyecek rakamlara ulaşan hekimler dışındaki sağlık hizmetleri görevlilerinin de alınmış olması, yasanın amacı bakımından bu yatırımı haklı kılacak bir hizmet temin edip etmemekte olduğunu, şüphe ile karşılamamıza yol açacak genişliktedir. Bu bakımdan sağlık hizmetlerine bu kadar yatırım imkanı doğmuşsa, bu yatırımın personel gideri şeklinde kullanılmasının en doğru yol olduğu çok şüphelidir.

Bütün bunlara rağmen yasanın kaldırılması söz konusu olamaz. Çünkü toplam 70-75 bin dolaylarındaki hekim ve diğer sağlık hizmeti mensuplarına belli maddi olanaklar sağlandıktan sonra, bu kişilerden bu hakları, onların aileleriyle beraber belki yarım milyona yakın insan kitlesini ilgilendiren yasayı kaldırıyoruz artık, demek mümkün değildir.

BU NOKTADAN SONRA YASANIN TEDAVİ EDİLMESİ VE DÜZELTİLMESİ İÇİN ÇABA HARCANMALIDIR

Yasanın elden geldiğince başarılı sonuç vermesi için bazı noksanlıkları vardır. Türkiye de hekim sayısı az olduğu için, hekim sayısının yoğun olduğu merkezler de bile sağlık kuruluşlarının değil o yerlerin hinterlandından gelenlere, o merkezlerde yaşayanlara bile sağlık hizmetini etkili bir biçimde götürecek tesislerden yoksun bulunulduğunu düşünürsek, hekimlerin sağlık kuruluşlarında münhasıran çalışmasının noksan hekim sayısı, noksan sağlık müessesesi poliklinik imkanları karşısında sağlık hizmetlerinin aksamasına yol açacağına kaniyim. Hekimlerin tümünü hedef alarak, muayenehanelerde, salt çalıştıkları hastanelerle bir çıkar sağlamak için hasta baktıkları izlenimini yaratmak, o hınçla hareket etmek pahalıya mal olmaktadır. Muayenehanelerde, özel laburatuarlarda, röntgen laboratuarlarında geniş bir hizmet verilmekte idi. Bu hizmet bugün kalkmıştır. Bunun olumsuz etkileri yakın zamanda görülecektir. "Kaç hekim istifa etti ki, hekimlerin yüzde 7'si istifa etti" gibi, sadece birkaç yüzle ifade edilebilecek Doğu ve Güneydoğudaki hekim kadrosu sayısının arttığına bakarak yanıltıcı rakamlarla gerçekleri gizlemek mümkün değildir. Eğer bu konuda ciddi bir tartışma oluyor, neyin sakat, neyin düzeltilmesi gerekli olduğunu bilmek istiyorsa bunun ilgilileri, kan davası güder gibi bir takım gerçek dışı rakamlarla ve hele hele devlet adamlığına yakışmayan beyanlarla kamuoyu önünde doğruları gizleyecek biçimde tartışmanın hiç bir yararı yok.

Hekimlerin mesai saatlerinin tümünde kendi kurumlarında çalışmaları mecburiyeti doğru olmakla beraber, bu saatlerden sonra, ister o kurumda, ister dışarıda özel muayene yerinde, hangisi uygulaması mümkün ise hastalara bakmak ameliyat yapmak gibi sağlık hizmeti verebilecekleri faaliyetlerden alıkonulmaları onlar için değil, hizmet verdikleri kitleler için olumsuz bir sonuç getirecektir. Eğer muayenehaneler bazı aksamalar doğuruyorsa hatta bazı yolsuzluk iddialarının haklılığı varsa, bunu önlemenin tedbiri 20 milyar liralık bir bütçe yatırımı değildir.

Yasanın sağlık hizmetlerine önem veren bir felsefe ile getirildiği, bu hizmetleri gören tüm personeli daha iyi hayat koşullarına kavuşturmayı amaçladığı anlaşıldığına göre, hemşireye de, biyologa da, psikologa da, sağlık tesnisyenleri ve diğer sağlık elemanlarına da tazminat vermesi doğaldır. Fakat, yalnız üniversitelerde değil, bütün devlet örgütünde, sağlık hizmeti veren kuruluşlarda çalışan insanlar, büyük yüzde ile gördükleri görevin adını taşıyan kadroda değildirler. Şoför kadrosudur, hastabakıcıdır. hastabakıcı kadrosundadır, dokturdur. İnanın ressam kadrosunda olup, Tıp Fakültesinde uzmanlık yapan doktor vardır. Bu nedenle sağlık hizmeti yapanların bir bölümünü yasa kapsamana almak, bir bölümünü bunun dışında tutmak gerçekse ve adalet kavramı ile bağdaşmamaktadır. Şimdi yapılacak şey, sağlık hizmetlerinde çalışan herkese, o kurumda çalışan tüm personele, aynı açıdan bakmaktır. Buna ters olan bugünkü uygulama, yönetmeliğin en çok tepki ve infial uyandıran yanıdır. Ve bilinmelidir. ki, personel arasındaki bu haklı hoşnutsuzluk, bir takım patlamalara, haklı bir takım nedenlerle, haksız bir takım gösterilere neden olabilecektir. Tepkiler bu boyutlara varmadan, yasada gerekli düzeltici tedbirler alınmalıdır.

YASAYI DÜZELTMEK İÇİN, BAKANLIK VE PERSONEL EL ELE VERMELİDİR

Bir öneri ile sözlerimi bitirmek istiyorum; Tam Gün Yasası, çıkışına kaynaklık eden sebepler sağlıksız saptanmış olsa da, bugün vardır. Bunu kaldırmak, 8 Temmuz 1978'e dönmek mümkün değildir. Şimdi yapılacak şey: üniversiteler, Hekimlik Meslek Kuruluşları ve Sağlık Bakanlığı, 'tam gün Yasası ile devletin sağlık hizmetlerine ayrılan ödeneklerin, en verimli şekilde harcanabilmesi sorununun düzenlenmesi için yan yana gelebilmeli, tartışmalı.

tv de Bugün

17.00 HABERLER
17.05 OYUN GEMİSİ
17.45 TATİL SİNEMASI: Yönetmenliğini Robert Totten'in yaptığı ve başlıca rollerini Richard Widmark ile Lena Horne'nin paylaştıkları "Silahşörün Ölümü." adlı film Amerika'nın küçük bir kasabasında, kasaba halkıyla Şerif arasındaki mücadeleyi anlatıyor.
19.30 MR.MAGO
20.00 ISIRGAN OTU: Dizi filmin 13.ve son bölümünde. Pol yine annesini aramaya devam eder.
20.30 HABERLER
21.10 SAZ ESERLERİ: Programda Nihavent Saz Semai izlenecek.
21.15 TATLI SERT
22.10 KLASİK MÜZİK: Programda Viyana Senfoni Orkestrası Suppe'nin ve Lehar'ın eserlerini seslendirecek.
22.40 HABERLER

RADYO

TRT 1

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.40 Türküler Geçidi
11.00 Erkekler Topluluğu
11.50 Kadınlar Topluluğundan Türküler
13.00 HABERLER
13.30 Küçük Koro
14.00 Gülmece Dünyası
14.20 Türküler Geçidi
17.00 Salih Uygun'dan Türküler
18.00 Sanat Tarihi
19.00 HABERLER
19.30 Haftanın Olayı
20.30 Açık Oturum
21.30 Diskoteğimizden
22.00 Solistlerden Seçmeler
22.30 Türküler ve Oyun Havaları
23.00 Caz Dünyasından
23.30 HABERLER
23.35 Saz Eserleri ve Saz Soloları
23.55 Program ve kapanış

TRT 2

05.00 Açılış,Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar Ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
07.30 HABERLER
09.00 Kısa Haberler
11.58 Reklamlar
12.00 Kısa Haberler
12.02 Radyo Tiyatrosu
13.00 HABERLER
15.01 Türk Hafif Müziği
15.15 Şarkılar ve Saz Eserleri
16.05 Enstrümantal Hafif Müzik
19.00 HABERLER
20.15 Tarla Dönüşü
21.02 Dinleyici İstekleri
21.30 Spor Dergisi
22.30 Sizin Seçtikleriniz
23.00 HABERLER
23.10 Şarkılar
00.02 Sevilen Eserler
01.00 Program ve Kapanış
01.05-Gece Yarısı

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
09.00 Türkçe Haberler
09.03 Müzik Şöleni
10.00 Bir Yıldız Kaydı
11.00 Ünlü Yorumcular
11.30 Müzik Mağazin
12.30 Türkçe Haberler
12.33 İngilizce Haberler
12.36 Şan Soloları
13.00 Sizin seçtikleriniz
14.30 Pazardan Pazara
15.30 Sizlerle 45 Dakika
16.15 Pazar Konseri
17.00 Türkçe Haberler
17.06 Çay Saati
18.00 Dünya Radyolarından
19.00 Caz Müziği
19.45 Saz Eserleri
20.00 Rönesans Müziği
20.30 Plak Albümlerinden
21.30 Dünya Şarkı Söylüyor
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Ses Ustaları
24.00 Samanyolu
01.00 Program ve kapanış

KAYIP— Şebekemi kaybettim hükümsüzdür.
ESMA KUZU

KAYIP— Nüfus cüzdanımı ve ehliyetnamemi kaybettim. Hükümsüzdür.
MEHMET KARTAL

ARANIYOR

OĞLUM MEHMET ŞAHİN; 14 Nisan 1979 tarihinden beri kayıptır. Kendisi 22 yaşında geri zekalı, saralı ve sağ eli sakattır. Bilenlerin iş ve ev adresime bildirmelerini rica ederim.

Babası: Mustafa Şahin Kara, ambarlama liman işçisi.

Adres: Çarşamba Erciyes Apt. Cebeali Sok. No. B/8 Daire.7. Fatih-İst.

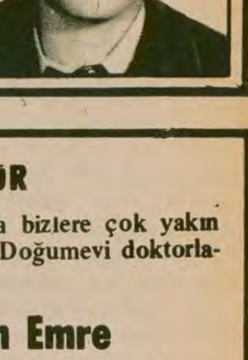

TEŞEKKÜR

Oğlumuzun doğumunda bizlere çok yakın ilgi gösteren Süleymaniye Doğumevi doktorlarından;

Dr.Süleyman Emre
Dr.Mashar Şahinoğlu ve
Hemşire Fahriye İssi'ye

teşekkür ederiz.

Feride-Hüsamettin Göker

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş.
adına sahibi ve Genel Yönetmeni
ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür
S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3
Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAME'DA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak
Tel: 13 10 90 – 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3 No:16
Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA
Burgstr. 78
6 Frankfurt /M 60
Tel: 0611 437 595
FRANSA
95 Rue de la Jonguiere,
75017 Paris
BELÇİKA
188 rue Josaphat,
1030 Brüxelles
Tel: 64 72 120
İSVEÇ
Gürgün,
Duvgrand 5/A,
1 tr. 17236
Sundbyberg,
Tel: 08/296 628
HOLLANDA
Bildstr. 53,
Utrecht
Tel: 31 47 61
İSVİÇRE
Ch. des Cotes I
1020 Renens
Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi
3 aylık 450 TL
6 aylık 900 TL
1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı
3 aylık 675 TL
6 aylık 1350 TL
1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL
3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.) 300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.) 100 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL
Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL
22340-483

MHP Fatih İlçe Yönetim Kurulu Üyesi Ümit Deniz Kulluk ve MHP Gençlik Kolları Üyesi Raci Özbek cinayet suçundan mahkum oldu

DOĞAN ÖZ'DEN İPEKÇİ'YE...

itiraflarla bir cinayet şebekesinin içyüzü

9

RACİ ÖZBEK'İN İTİRAFI: "SİLAHIMI SAKLAMASI İÇİN MHP İL BİNASINDA FİKRET'E VERİRDİM"

"Ahmet, bizi niye sürekli takip ediyorsunuz dedi. Kürklü kaban giyen sizinle konuşacağız dedi. Bunu Ahmet'e söylüyordu. Bu sözü müteakip deri ceketli şahıs Ahmet'e vurdu. Ahmet de ona vurdu. İkisi caddenin kenarına geldiler. Bu arada deri ceketli olanı silahını çekerek ateş etmeye başladı. Ben arkalarından yetişerek silah atan şahsı yakalamak istedim. Ancak elimden kurtuldu. Yine ateş etmeye devam ediyordu...."

Bir tanık, Sıkıyönetim Mahkemesinde verdiği ifadede gözünün önünde işlenen cinayeti böyle anlatıyordu. Bir gün önce Ankara'dan İstanbul'a gelen Ahmet Ağaoğulları adındaki genç Fatih'te arkadaşları ile dolaşırken kurşunların hedefi oluyordu. Yaralı olarak sığındığı bir dükkanda genç yaşta can veriyordu.

Olay Fatih Emniyet Müdürlüğünün önünde cereyan ediyordu. Saldırganlar olaydan sonra peşlerine düşen polislere de ateş ederek kaçıyorlardı.

8 Haziran 1979 günü İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi, Ümit Deniz Kulluk adlı şahsı Ahmet Ağaoğulları'nı öldürmek suçundan 15 yıl ağır hapis cezasına çarptırdı. Tanıkların ifadesinde "kürklü kaban giyen şahıs" olarak geçen Raci Özbek de "ölümle sonuçlanan kavgada maktule el uzatmak" suçundan üç yıl hapse mahkum oldu.

"TEŞKİLATTAN TANIŞIYORUZ"

Katil Ümit Deniz Kulluk MHP Fatih İlçe Yönetim Kurulu üyesiydi ve hazırlık ifadesinde öteki sanık Raci Özbek'le *"teşkilatta tanıştıklarını"* söylüyordu. Raci Özbek ise MHP Gençlik Kolları üyesiydi. Ümit Deniz Kulluk verdiği ifadelerde olayın Ahmet'in saldırması üzerine çıktığını ileri sürüyor ve Ahmet'i öldürenin kendisi olmadığını söylüyordu. Kulluk, hazırlık ifadesinde olaydan sonra Erzurum Talebe Yurduna giderek Abdullah Azizoğlu'na olayı bütün ayrıntıları ile anlattığını belirtiyordu. Ama olayı, delilleri ve tanıkları değerlendiren mahkeme heyeti Kulluk'un bu açıklamalarının doğru olmadığı kanaatine varıyor ve mahkum ediyordu.

Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi gerekçeli kararında şunları söylüyordu:

Yargılamanın sonunda sanıkları mahkum eden Sıkıyönetim Mahkemesi kararının gerekçesini şöyle açıklıyordu:

"Yukarda ayrıntıları ile açıklanan tüm sözlü ve yazılı kanıtlar bütün olarak ele alındığında sanık Ümit Deniz Kulluk'un maktul Ahmet Ağaoğulları'nı kasten öldürdüğü sonucuna varılmıştır... Olayın oluş biçimi, tanık anlatımları, otopsi raporu ve elbiselerin fizik incelemesine ilişkin raporda belirtilen bulgular maktulun Ümit Deniz'in silahından çıkan kurşunlarla öldüğünü açık seçik ortaya koymaktadır".

Raci Özbek için verilen karar ise şöyleydi:

"Bu sanığa yüklenen suç ölümle biten kavgada maktule el uzatmak, kavgada silah boşaltmak, görevli memura direnmek ve 6136 sayılı yasaya aykırı harekettir. Dosya içeriğine göre bu sanık açısından memura direnmek suçun dışında kalan diğer suçların tüm öğeleri ile birlikte oluştuğu inancına varılmıştır."

SİLAH YİNE MHP İL BİNASINA GİDİYOR

Olayda kullanılan tabanca ortada yoktu. Bu konuda soruşturmanın derinleştirilmesi sırasında ortaya yeni isimler çıkmıştı. Raci Özbek ifadesinde şunları itiraf ediyordu:

"Her zaman silahımı MHP il binasına giderek saklaması için Fikret'e verirdim".

MHP il binasında silah teslim alan Fikret denen şahsın Fikret Oğuztürk olduğu anlaşılıyordu. Oğuztürk, silahı aldığını itiraf ediyor ve Orhan Barlas'a verdiğini söylüyordu. Orhan Barlas da yakalanıyor ve silahı denize attığını söylüyordu. MHP'li Fikret Oğuztürk ve Orhan Barlas yargılama sonucu "cürüm delilini saklamak" suçundan mahkum oluyordu.

VE KARAR

Ümit Deniz Kulluk'la ilgili dava daha önce sivil mahkemelerde görülmeye başlanmış, sıkıyönetim ilanından sonra son soruşturma evresi sırasında dava dosyası Sıkıyönetim Mahkemesine gönderilmişti. Sıkıyönetim Savcılığı dosya üzerinde yaptıkları inceleme sonucu işlenen suçun Sıkıyönetimin kapsamı içine girdiğine karar veriyordu.

Dava ile ilgili gerekçeli kararda Sıkıyönetim Mahkemesi olayı inceliyor ve şu kararı veriyordu:

"1402 sayılı Sıkıyönetim Yasasının 3. bölümü Sıkıyönetim Mahkemelerinin görev ve işleyiş biçimini belli kurallara bağlamıştır. Anılan Yasanın 13. maddesine göre, 'Sıkıyönetim ilanına sebep olan suçları, Sıkıyönetim ilanından önce işleyenlerin davalarına dahi, Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinde bakılır.' Bu maddeye göre, Sıkıyönetimin ilanından önce işlenen bir suçun, Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde yargılanması bu suçun Sıkıyönetimin ilanına sebep olan suçlardan olması koşuluna bağlanmıştır. 27 Aralık 1978 tarihli Bakanlar Kurulu kararı, Sıkıyönetimin ilan nedenini, Anayasanın tanıdığı özgür demokratik düzeni veya temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet eylemleri konusunda kesin belirtilerin ortaya çıkması olarak açıklamıştır. Demek oluyor ki, Sıkıyönetim başta 'hayat hakkı' olmak üzere diğer temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet eylemleri ile ilgili suçlara bakacaktır.

"Sözkonusu olayı ideolojik bir zabıta vakası olarak görmek ve göstermek de olası değildir. Böylesine bir tanımlama olayı gerçek çizgisinden saptırmak olacaktır. Zira bireysel terörizm yollarını kullanan anarşizm dışında, toplumun belirli bir döneminde sosyal uyanış ve gelişmenin önüne, silahlı saldırılarla geçilebileceğine ilişkin değişik bir görüşten kaynaklanan bu ve benzeri yaygın şiddet eylemlerinin anılan güç ve gerçeklerden soyutlanması da düşünülemez. Keza, bu olayların birbirinden kopuk ve sadece kişisel görüş ayrılığı nedeniyle girişilen silahlı saldırıların değişik birer halkasını oluşturduğu da söylenemeyeceğine göre, anılan davaya Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde bakılması son derece doğaldır."

Sıkıyönetim Mahkemesi kararı:

"Söz konusu olayı ideolojik bir zabıta vakası olarak göstermek olası değildir.Zira... toplumun belirli bir döneminde sosyal uyanış ve gelişmenin önüne, silahlı saldırılarla geçilebileceğine ilişkin bir görüşten kaynaklanan bu ve benzeri yaygın şiddet evlemleri, anılan güç ve gerçeklerden soyutlanamaz"

MHP yöneticisi Ümit Deniz Kulluk, MHP il binasında silah teslim alan Fikret Oğuztürk ve silah saklayan Orhan Barlas Sıkıyönetim Mahkemesinde yargılanırken...

Yarın:
2 cinayet,
5 yaralama,
4 bombalama olayının sanığı konuşuyor

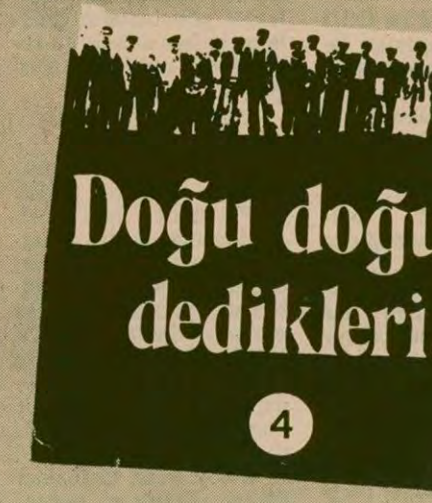

Doğu doğu dedikleri...

4

"ÜÇ YILDIR İŞTE BÖYLE ÇADIRLARDA YAŞIYORUZ"

Otun destesi bu yıl kaç lira olacak bakalım

Vakit akşam. Patnos Malazgirt yönünden gelip, Doğubeyazıt İran yönüne doğru giden bulutlar kalabalıklaştı. Ortalıkta hafif bir çiselti var. Gök vuruyor, şimşek çakıyor. Çaldıran'a geri döneceksek daha fazla oyalanmamalıyız.

Yola çıkıyoruz. Bulutlar yaklaşıyor. Bir zamanlar Çaldıran Savaşının yapıldığı Çaldıran Ovası duman altında. Ovayı geçtikten sonra gelen küçücük, küçücük tepelerin boynu bükük. Üzerlerinde tüy bile bitmemiş. Bomboz toprak.

Şoför, teybe Kürtçe bir kaset koyuyor. Erivan Kürtçesiyle söylüyor. Boğuk yitik bir ses cızırtı halinde. Han köyünden arabaya aldığımız birkaç köylünün gözü dışarılarda. Çiseltili camlardan bomboş sürülmemiş tarlaları gözlüyorlar. Teypte çalınan türkü, bizim konuşmalarımız umurlarında değil. Kendi aralarında konuşuyorlar: *"İsal bırçine, isal bırçine . . .* (Bu yıl açız, bu yıl açız...) diyorlar. . .

"bir pansuman yap gönder"

Çaldıranlı Bahattin Aladağ'ın parmağı kopmuş. Van Devlet Hastanesine gitmiş. Doktor, yarasına bile bakmadan *'Bir pansuman yapın, gönderin'* demiş. Kalabalık halinde köyden dönmemizi bekleyenler arasında Hacı Hamit, Bahattin Aladağ'a çıkışıyor:

"Neye gittin ki doktora. Tendürdiyot, bez bizde de vardı. Öyle pansumanı biz de yapardık" diyor. Bahattin Aladağ kopan parmağını, doktorların ilgisizliğini unutmuş. Muradiye'yi, Çaldıran'ın köylerini kasıp kavuran müteahhitlerden dert yanıyor.

"Bu yapıları yapan müteahhit nasıl müteahhittir? Bu nasıl kontroldur ki daha bitmeden başımıza yıkılıyor. Çaldıran'daki bu konutları yapan Müteahhitlerden biri Abdullah Fırat'tır, diğerinin adı da [illegible] Azmanoğlu'dur. Hani devlet nerede? Yapışsın bunların yakasına. Bugün bunlar meydandalar. Kaçıp Avrupalara gitmediler. Burda bizim canımızı yaktılar. Şimdi kimbilir nerede kimin canını yakıyorlar. Devlet yakalarına yapışsın. Konutlar için milyarlık kereste geldi. Milyarlık demir geldi. Çimento geldi. Artan demiri, çimentoyu sattılar, milyarlar vurdular...

Namussuzluklarını görmeyelim diye buralı işçileri bile çalıştırmadılar. Gidip işçileri kendi memleketlerinden toplayıp getirdiler. Ne ki, hırsızlıklarını bizim gözümüz görmesin diye. Yine de meydanda. Üstünü ne kadar da örtmeye çalışsalar milyarlık demir, kereste sattıklarını herkes biliyor. Devlet bu konuda bir soruşturma açsa, Çaldıran'da kime sorsalar ifade verir, üzerlerinde şahitlik yapar."

"Ne zaman yapılacak bu baraj?"

İzzetin Çınarlı, Çaldıran'ın Ayrancılar Köyünde oturuyor. Muradiye-Çaldıran arasında taksi şoförlüğü yapıyor. . . Almanya'ya işçi olarak gidebilmek için 1971 yılında İş ve İşçi Bulma Kurumuna başvurmuş. O gün bugündür hâlâ sıra bekliyor, umudunu yitirmemiş. Depremden sonra tekrar başvurmuş, deprem bölgelerinde çalışan işçilere yurt dışına gitmede öncelik tanırlar diye düşünmüş. Sonuç, yine yok. Artık Almanya'ya işçi gönderilmediğini biliyor. Nereye gönderirlerse göndersinler gitmeye razı. Benzin mazot bulunmadığı için bir gün çalışıyorsa, üç gun boş kalıyor.

İmar ve İskan Bakanlığının, deprem konutlarının, köyün topraklarının dışına ve uzağına yapılmayacağına ilişkin kararı olmasına rağmen Ayrancılar Köyünün deprem konutlarını tarlalarından çayırlarından 8 kilometre uzağa yapmışlar. Gerekçesi de, köyün eski yerine baraj yapacağız, demişler. Köylü tarlasından ekip biçtiğini otunu samanını köye götüremiyor. Eskisi gibi at yok, eşek yok, öküz yok. Traktörle taşıyalım deseler. Tarlalardan çayırlardan kazanacakları üç beş kuruş para da traktör kirasına, araba kirasına gidecek. Ayrancı köylüleri de bu nedenlerle birçok köyde olduğu gibi devletin yaptığı bu konutlarda *oturmuyor.*

Ayrancılar Köyü Muhtarı Ebubekir Çınarlı anlatıyor:

"Üç yıldır böyle çadırlarda yaşıyoruz. Tarlalarımızla devletin yaptırdığı konutların arası 8 kilometredir. İki saat geliş, iki saat gidiş..

"Baraj yapacağız diyorlar. Hani, ne zaman? Gene üçbeş vurguncuyu zengin, milyoner yapmak için yapıyorlarsa yapmasınlar, yazıktır bu milletin parasına. Şimdiye kadar Başkanlığa İmar ve İskan Bakanlığına, Köy İşleri Bakanlığına 24 tane dilekçe verdim. Dilekçelere verilen cevaplarda 'Baraj yapılmak üzere köyünüzün toprakları istimlak edildiği zaman zarar ziyanınız hesaplanıp ödenecek'. Hani ne zaman baraj yapacaklar? Köyümüzün yeri ne zaman istimlak edilecek. Zarar ziyanımız ne zaman ödenecek. Ortada fol yok, yumurta yok, üç senedir böyle bizi sürüm sürüm süründürüyorlar. Türkiye'de halen gerçekleşecek 47,48 baraj projesi var deniyor. Bu hesaba göre her bir baraj üç senede bitse, bizim buraya sıra 150 sene sonra ancak gelecek. 150 sene sonra gelecekler, baraj yapmak için topraklarımızı istimlak edecekler, tarlalarımızı alacaklar da, biz bu durumdan kurtulacağız. Ölme de yaz gelsin..

Işkın

Izzettin Çınarlı'nın taksisi ile Çaldıran'dan Muradiye'ye dönüyoruz. Helallaşıp ayrılıyoruz. Bir sürü kayıt numarası, dosya numarası veriyor. Gidince bir göz kulak olayım, araştırayım diye.

Muradiye'den Van'a bu saatte araç bulmak zor. Bir kahveye oturuyoruz. Minibüsün yolcu tamamlaması gerekiyor...

Küçük bir çocuk geliyor. Işkın satıyor. Pırasa gibi birşey. Üzerinden kabuğunu soyuyorsunuz, içi yeniyor. Mayhoş, ekşimsi... Işkınla zaman öldürüyoruz..

Kahvede Demirel'in Van'dan Muradiye'ye gelişi konuşuluyor:

—Niye konutlara çıkmadı. Konutlarda oturanların halini niye görmedi?. Adam Muradiye toprağına bile ayak basmadı.

—Nasıl basmadı? Geldi konuştu ya!

—Geldi konuştu ama gene de Muradiye toprağına ayak basmadı. Otobüsten aşağı hiç inmedi. Çıktı otobüsün üzerine bir nutuk çekti. Sonra indi içine bindi gitti..

Gülüşmeler...

Işkının sonu yaklaşıyor...

Başka bir çocuk yaklaşıyor. Küçük masanın kenarında duruyor. Etrafına bakınıyor bir süre. Sonra, geriye kalan üç-dört ışkını aldığı gibi kaçıyor...

Ardından çağırıyorum *"gel buraya" diyorum.* Korkuyor önce, sonra etraftan tanıdıkları sesleniyor, *"gel, gel bişey etmeyecek"* cesaret buluyor, geliyor...

Babacanlığım tutuyor. Çıkarıp beş lira uzatıyorum. *"Git bununla ışkın al"* diyorum. Önce inanamıyor, bir gözüme, bir paraya bakıyor. Uysalca alıyor, bu defa kapıp kaçmıyor. Yerden bulmuş gibi seviniyor. Ben de seviniyorum. Biliyorum hiç bir şeyi çözmeyeceğini. Bir anlık sevincinden başka. Benden de bir anlık sevinç. Çocuk parayla ışkın almıyor. Harabe bir sokağa sapıyor. Konutlara doğru gidiyor...

Minibüsün yolcuları tamamlanıyor.

Ver elini gerisin geriye Van...

Halk, devletin yaptırdığı konutlarda değil, toprak evlerde oturuyor.

YARIN
Doğunun İskoçyası

SEYİT ALP'İN ROMANI

şavk

desenler: sevinç altan

Dal boylu, boynu omuzuna yatık, kangal bıyıklı, mahzun bakışlı hatem gözlü. Söyleyin kimdir Memdız?

ÖZET

Ararat'tan göçmek zorunda kalan koçerler, Osmanlı Dağistan Beyin elinde bulunan düzlüğe yerleşirler. Düzlük aslında Türkmene aittir. Dağistan Bey, Kürtleri Türkmene karşı kullanmayı düşünür. Hacı Osman Beyle dostluk kurar. Kendi kızını ona vermek, Hacı Osman Beyin kızı Kevok'u da kendisine almak niyetindedir. Kevok, başçoban yiğit Memdız'ın nişanlısıdır.

Hacı Osman Bey Osmanlıyla görüşeli değişmiş, karısına, obasına, törelere karşı durur olmuştur.

27

Bey konaktan gördüysede aldırmadı. Geri durdu.

Alişar Beyin sesi kabardı

"Kürt te bozulmuş. Kürdün beyi de. Yine de hatem gözlü örflü Kürt beylerinin bir damarı sürüp ta buralara gelmiş. Ben o damara kurban. . . Evim barkım çoluğum çocuğumla. Bütün Türkmenle. O damara kurban! Kimdir bu dünyada, öldüreceği düşmanın namusunu öz namusu gibi kollayan düşmanlığı güzelleştirip bin yıl sürdüren ve de dostluk gibi vazgeçilmez kılan? Yiğit düşmandan başka kim olacak! Bu bizden önce Kürt beylerinde görülmüştür. Bizden dahi Acem, Araptan evvel onlarda vardı. Yiğit düşman, Kürt beylerinin icadıdır. Halen yaşadığını bize gösterene kurban. Ölsem de gam yemem. Kavga gecesi namusumuzu Osmanlıya paymal ettirmeyen yiğidi görmeye geldik. Adı bana yakın gelir, bir tarihte konuğum olsa gerektir. Memdız kimdir, bunu öğrenmeye geldik. Dal boylu, boynu omuzuna yatık, kangal bıyıklı mahzun Mahzun bakışlı, hatem gözlü. Söyleyin kimdir Memdız, aranızdaysa üç adım ileri gelsin. Gelsin de bastığı toprağı öpem.

—Memdız, baş çobanımızdır, burda bulunmaz, dediler

—Öyleyse, kavalıyla sürüyü toplayıp ırmağa iletten, Osmanlıyı derin düşündüren de odur. Ve dahi önceden benim konuğum olmuş olandır.

—Öyle, dediler... Memdız, odur.

—Kalın sağlıcakla, deyip atını mahmuzlayıp dört nal sürdü. . .

Araya güneş girdi. Gözü kamaştırıyordu. Aydınlığı pırıl pırıl yanan bir perde olmuştu arada.

Araratlılar başları önlerinde damlara çekildiler.

Bey düşüncelendi, aklı ikiye ayrıldı. Biri, iyiyi dedi canını şenlendirdi; biri kötü söyledi, gama efkara batırdı. Türkmenle kapışmadıklarına sevindi, Osmanlıyı arkalayamadıklarına üzüldü. Bir de Memdız'a takıldı. Memdız'ın emre isyanına, buyruk dinlemezliğine. Türkmenin beyliği, kendinden çok ona yakıştırdığı aşikardı. Her şeyi hazmederdi de bunu, hazmedemezdi. Ararat'ta olsa bu pisliği kendi eliyle temizlerdi. Gücünün çoğu orada kalmıştı. Beklemeliydi.

Konağı temelden sallanıyordu. Kevok kimseyle görüşmüyordu. Bir hayal, bir suretti Kevok. Var mı, yok mu bilinmez. Eti sıyrılmış, tamtakır kemiği dolaşıyordu. Yüzü yıkılmış, şavkı kırılmış, gözü pırıltısızdı. Saklıdaki derdini kimse bilmiyordu.

Hacer Hanımın hali Kevok'tan bin beterdi.

Hacer Hanım'ı seslendi. "Toy baharın ucunda" demişti. Tam sırasıydı.

Yakınına oturttu,

—Hanım kavlimizi unuttun mu, dedi.

—Aklımdadır Bey.

—Tam zamanıdır.

—Öyle. . .

—Bu gece rispilerimi çağırıp durumu anlatırım. Siz de hazırlığınızı tamamlayasınız.

—Olur bey.

Rispiler çağrıldı. Öte oda kızlaraydı. Kızlar halaya izin çıkardılar. Her yanı avaza verdiler. Kevok sessizdi. Bütün ısrarları boşa çıkardı, halaya girmedi. Melil, mahzun durdu.

Hacer Hanım, Zin'i gözledi, yoktu. Kızdı.

—Hayf size. Zin nerdedir, Yoksa zavallı Zin köhne damları beklemeye mi görevlidir?

Kızların ikisi halavı bırakıp Zin'i almaya gittiler.

Çabuk döndüler Zin Kevok'a yakın oturdu. Bakışını gözünün içine tuttu. Kevok yönünü devirdi, somurttu.

Halayı bırakan kızlar, göz ucuyla ikisini araştırdılar: Kevok'un muruzu boka, mayısa sıvanmıştı. Zin'se derdinden boş gezelenen kudurgun kancık'tı Bu, böyle yürütülemez" diye düşündüler. 'Kevok'un meramını anlamalıyız, bela neyse zuhur etmeli. Etmeli ki çaresini araştıralım. Mendızse yeniden sevdasını Kevok'tan alıp gaybe vermiştir. "Sözlerini bir ettiler, varıp Kevok'u çevirdiler:

(DEVAM EDECEK)